

باماسک از خانه بیرون بیاییم

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۷۵ | دوشنبه ۱۹ آبان ۱۳۹۹ | ۲۳ ربیع الاول ۱۴۴۲ | ۹ نوامبر ۲۰۲۰ | ۱۶ صفحه

۷ دین سیدحسین خاتمی خوانساری
۱۲ مجازستان نوید کمالی
۱۵ پاسدار علیرضا جلالیان
زنجیره بازندارندگی مستحکم تر شد
سلام از دور و نزدیک

۳ دیدگاه گزارش تحلیلی صبح صادق از نتیجه انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده

آمریکا باخت

۴ راهبرد

بازنمایی امام خامنه‌ای از ماهیت لیبرال دموکراسی

تمدن وحشی غرب

۲ سرمقاله

انتخابات یا بحران دموکراسی

۱۳ فرهنگ

ساده و بی حاشیه

نسیم اسدپور

دبیر گروه فرهنگ

«چهل تیکه در ابتدا یک برنامه ۱۵ دقیقه‌ای بود که اینقدر رشد کرد و به یک برنامه شبانه شبکه نسیم تبدیل شد. مادر چهل تیکه، در حقیقت تاریخ شفاهی تلویزیون را جمع‌آوری می‌کنیم.» این گفته «الهام حاتمی» کارگردان و تهیه‌کننده برنامه تلویزیونی «چهل تیکه» است، برنامه‌ای که مدتی است هر شب از شبکه نسیم بر روی آنتن می‌رود و همان طور که خود حاتمی گفته، گذری است بر آنچه در دهه‌های گذشته به ویژه پس از انقلاب، بر تلویزیون و هنرمندانش گذشته است و این کار را هم با دعوت از مهمان‌هایی انجام می‌دهد که خودشان، تاریخ‌ساز آن برهه بوده‌اند. چهل تیکه از تیکه‌های خاطره‌ساز و نوستالژی‌هایی است که همه‌مان آنها را خوب به یاد داریم و با بسیاری از آنها زندگی کرده‌ایم. باید باور کنیم که بخش اعظمی از روزگار ما انسان‌ها از زمانی که تلویزیون به خانه‌هایمان راه پیدا کرد، با برنامه‌های این قاب جادویی رقم خورده است، بنابراین پاسداشت کسانی که با عشق به کارهای هنری، توانستند آن برنامه‌ها و فیلم‌ها را بسازند، جزئی از همان چهل تیکه‌های خاطره‌آفرین هستند.

۱۱ خرد

آزادی اهانت به دین در غرب!

مهدی جمشیدی

عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

اینکه آزادی در غرب، حتی مرزها و حریم‌های دینی را نیز درمی‌نوردد و ارزش‌های دینی را خط قرمز نمی‌شمارد، برای ما که تعلقات دینی دیرینه‌ای داریم و دین‌داری، به فطرت ثانوی مان تبدیل شده است، امری تعجب‌برانگیز است و چه‌بسا تا مصداق این ادعا را با چشم خویش مشاهده نکنیم، آن را نپذیریم. از سوی دیگر، گفته می‌شود جوامع غربی، جوامع ملحد و منکر خدا نیز نیستند و دست‌کم در گوشه ذهن خود، به وجود خدا باور دارند، بلکه حتی برخی از آداب و مراسم مسیحی را به‌جا می‌آورند. این تناقض برای ما که در بیرون از فضای تمدن غرب به‌سر می‌بریم و به اوضاع تاریخی و باطنی آن تعلق نداریم، تناقض به‌نظر می‌رسد؛ ولی مردمان غربی، در این عالم، غوطه‌ورند و زندگی روزمره‌شان را با همین تناقض، سپری می‌کنند. گره این مسئله در اینجا گشوده می‌شود که متفکران غربی برای دین، شأن معرفتی قائل نیستند و احکام و گزاره‌های آن‌را واقع‌نما نمی‌شمرند و خارج از گستره صدق و کذب، درباره آنها داوری می‌کنند. به‌بیان دیگر، دین در نظر آنها محترم است؛ چون بخشی از مردم، دین‌دار هستند و به این دلیل، باید به انتخاب فرهنگی آنها احترام گذاشت.

۲ نگاه

بازی مافیای

مهدی سعیدی

کارشناس سیاسی

دوگانه‌های ساختگی، بازی جریان‌های مافیایی است که هرچند ممکن است حظی از حقیقت برده باشد؛ اما اغلب آنها بیش از آنکه هدایت‌گر افکار عمومی باشند، حربه‌ای برای اغواگری و فریب هستند! جریان‌های سیاسی نیز در فضای رقابت‌های سیاسی خود اغلب به این شیوه‌ها متمسک شده و رقیب را در وضعیت انفعال قرار می‌دهند؛ از این رو نکته اساسی در مواجهه با این دوگانه‌ها آن است که تا چه اندازه با واقعیت تطبیق دارند؟ آخرین نمونه از دوگانه‌سازی‌های کذب تطبیق رقابت انتخاباتی آمریکا بین ترامپ و بایدن با اصولگر ایان و اصلاح‌طلبان است. رسانه‌های اصلاح‌طلب خیلی تمایل دارند تا پیروزی بایدن را فرصتی برای بهره‌برداری سیاسی داخلی کرده و آن را سرمایه‌ای برای بازگشت اعتبار سیاسی خود کنند. اوضاع پایگاه اجتماعی این جریان در سال‌ها و به ویژه ماه‌های اخیر به شدت بر هم ریخته است و ناکارآمدی دولت اعتدال، اعتباری برای حامیان آن از جمله اصلاح‌طلبان باقی نگذاشته است. این امر موجب شده است تا این جریان از هر فرصتی برای کسب اعتبار بهره گیرند و جنگ روانی جدیدی را برای به محاق بردن رقیب سیاسی در آستانه انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم آغاز کرده‌اند.

یادداشت

فردا دیر است

احمد رضا هدایتی

کارشناس مدیریت

بر اساس اظهارات مسئولان دستگاه‌های ذی‌ربط، ۷۲ میلیون و ۹۴۰ هزار نفر از جمعیت ۸۳ میلیون نفری ایران، به اشکال مختلف، از جمله برای انجام امور بانکی، تحقیق و مطالعه، جست‌وجوی اخبار و به ویژه برای سرگرمی و تفریح از اینترنت استفاده می‌کنند که از این تعداد ۴۷ میلیون نفر کاربر شبکه‌های اجتماعی هستند. نتایج گزارش پلیس فتا نیز حاکی از آن است که حضور حدود ۹۰ درصد کاربران ایرانی در شبکه‌های اجتماعی جنبه تفریحی و سرگرمی دارد. دولت‌های استعماری جهان از سال‌ها پیش با ایجاد ده‌ها سازمان و مؤسسه برای تولید محتوا و انتشار آن در فضای مجازی می‌کوشند تا از این فرصت برای انتقال فرهنگ منحنظ غربی و القای ناامیدی به ملت‌های مستقل بهره‌برند.

در یک نمونه منافقین با حمایت این دولت‌ها دست به ایجاد به اصطلاح یگان سایبری و به‌کارگیری بیش از ۱۲۰۰ نفر از اعضای خود در اردوگاه تیرانا در آلبانی کرده و تلاش می‌کنند از این طریق و با تولید اخبار جعلی و ترکیب آن با اخبار و مطالب راست و دروغ و تزریق آن به افکار عمومی جامعه، وضعیت کشور را بحرانی و متشنج کرده و با دامن زدن به مشکلات کشور، به زعم خودشان مردم را ناامید و با خود همراه کنند.

در چنین وضعیتی، مسئولان و نهادهای ذی‌ربط باید با حمایت از اقدامات خودجوش نیروهای انقلابی در فضای مجازی و بکارگیری ظرفیت‌های مردمی در برابر این جریان قرار گیرند؛ از هم‌رئو موارد ذیل پیشنهاد می‌شود:

۱- مطالبه‌گری عمومی در جهت پیگیری فعال‌سازی شورای عالی فضای مجازی؛
۲- مطالبه قانون‌نمندسازی فضای مجازی و پیگیری نظارت بر حسن اجرای آن؛
۳- پیگیری تقویت و حمایت جدی و عملی و در صورت لزوم ادغام یا تخصصی کردن پیام‌رسان‌های داخلی در موضوعات مختلف، مانند آموزش، فرهنگ و هنر، تولید و تجارت، اخبار و... به منظور ایجاد هم‌افزایی بیشتر و استفاده بهینه از ظرفیت آنها؛

۴- پژوهش در مورد آثار، پیامدها و عوارض ناخواسته ماهواره و فضای مجازی بر جامعه، پس از ورود به کشور از اوایل دهه ۱۳۷۰ تاکنون و انعکاس آن به مسئولان و مردم؛

۵- پیگیری حمایت از کانال‌ها و گروه‌های انقلابی در اشکال گوناگون؛ مانند اعطای اینترنت رایگان، تأمین مکان مناسب و حتی المقدور متمرکز، حمایت مالی، حمایت قانونی، حمایت تخصصی و فنی، معرفی آنها به افکار عمومی، معرفی و مصاحبه با آنها در رسانه ملی و...؛

۶- پیگیری راه‌اندازی کانال‌ها و گروه‌های تخصصی در فضای مجازی با رویکرد انقلابی و ارزشی و با کمک افراد علاقه‌مند متخصص و متعهد
۷- شناسایی کانال‌ها و گروه‌های انقلابی فعال در فضای مجازی و ایجاد بانک اطلاعاتی آنها در جهت رسمیت بخشیدن و حمایت و تشویق آنها.

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

جریان روشنفکری غرب‌گرا و طرفدار

دموکراسی غربی در ایران، شرم‌منده مخالف و منتقد نظام جمهوری اسلامی با ماهیت مردم‌سالاری دینی بر محور ولایت فقیه، سال‌ها در مدح و ثنای نظام‌های لیبرال دموکراسی غربی سخن گفته و حرف‌ها زده، اما اکنون در تحلیل وقایع در کشورهای غربی و به ویژه انتخابات آمریکا، در بن‌بست تحلیل قرار گرفته است. نباید فراموش کرد که نظریه‌پردازان اصلی جبهه اصلاحات، از زمان دوم خرداد ۱۳۷۶ تاکنون، تحت عناوینی چون «جامعه مدنی»، «توسعه سیاسی» و «ضرورت اصلاحات ساختاری در ایران»، «الگوی «دموکراسی غربی» را به منزله الگوی مناسب برای جایگزینی نظام جمهوری اسلامی معرفی می‌کردند. اکنون بحران در دموکراسی غربی، بیش از هر زمان دیگری قابل مشاهده و مطالعه است. در واقع الگوی آرمانی روشنفکران غرب‌گرای ایرانی در حوزه سیاست و حکومت، دچار بحران در بنیان‌های فکری و فلسفه خود شده است. رفتارهای «دونالد ترامپ» و «جو

بایدن» در مناظره‌های انتخاباتی، رفتار نژادپرستانه نظام سیاسی حاکم بر آمریکا با مردم، شکاف‌های طبقاتی، شکست نظامات حقوقی، اخلاقی و اجتماعی و در یک کلام درگیری‌های کف خیابانی، همگی نشان از بحران دموکراسی غربی است.

اکنون در آمریکا از اندیشمندان گرفته تا شهروندان آمریکایی، بسیاری نگران حوادث پسانتخابات در ایالات متحده هستند.

تناقض‌گویی، ادعای تقلب و دزدی آراء، دستور توقف شمارش آراء در محل و تعجیل همزمان برای شمارش آراء در محل دیگر، نمونه‌هایی از رفتار رئیس جمهور آمریکا در انتخابات ۲۰۲۰ ایالات متحده است. رفتار و سخنان بدون منطق آقای ترامپ در موضوع شمارش آراء، به گونه‌ای بر اعتبار دموکراسی غربی ضربه وارد می‌کند که «ریک سنتروم» سناتور جمهوری‌خواه سابق آمریکایی در شبکه خبری «سی‌ان‌ان» می‌گوید: «چطور آدم می‌تواند بگوید منتظر شمارش آراء در آریزونا هستیم تا برنده شویم؛ ولی اگر آراء در فیلادلفیا شمرده شوند، رأی دزدی اتفاق افتاده است؟!»

جالب است که رسوایی دموکراسی آمریکا در این انتخابات، تا حدی بالا گرفت که شبکه‌های خبری سی‌بی‌اس، ای‌بی‌سی و ان‌بی‌سی، هنگامی که ترامپ در مورد تقلب در انتخابات آمریکا صحبت می‌کرد، پخش سخنرانی او را قطع کردند!

انتخابات یا بحران دموکراسی

آقای ترامپ که پیش از انتخابات از پیروزی قاطع خود سخن می‌گفت و نسبت به تقلب در انتخابات که دولت خودش برگزارکننده آن است، هشدار می‌داد، اکنون در مقطع شمارش آراء می‌گوید: «اگر آراء قانونی شمارش شوند به آسانی پیروز می‌شوم، اگر آراء غیرقانونی شمارش شوند، انتخابات را می‌زدند!»

در همه مکاتب سیاسی به لحاظ مفهومی و نظری، تأکید بر آن است که بهترین‌ها و شایسته‌ترین‌ها، صلاحیت حکمرانی دارند؛ برای نمونه افلاطون، از فیلسوف شاه سخن می‌گوید که حال پرسش آن است که ترامپ و بایدن، با آن ادبیات و سخنان‌شان در مناظره‌ها و میتینگ‌های انتخاباتی در جمع هواداران، آیا بهترین‌ها در جامعه آمریکا هستند؟ به هر حال، اینها محصول نظام لیبرال دموکراسی غربی هستند. این افراد، نماد ارزش‌های غربی هستند. آمریکایی‌ها با ادعای نظم نوین جهانی آمریکایی در هزاره سوم، به دنبال حاکم کردن ارزش‌های غربی بر جهان بودند. تأسف‌آور اینکه روشنفکرهای غرب‌گرای ایرانی، سال‌ها در دانشگاه‌ها، مطبوعات و سینما و تأثیر کشور، مبلغ و ترویج‌دهنده چنین ارزش‌هایی بودند. ارزش‌هایی که زاینده تفکر و اندیشه سکولاریسم است. نمونه‌ها و نمادهای برجسته رفتاری نشئت گرفته از این ارزش‌ها، در سطح سیاست داخلی آمریکا

بازی مافیای

دوگانه ترامپ یا بایدن سناریوی انتخاباتی در ۱۴۰۰!

ریاست جمهوری سیزدهم آغاز کرده‌اند.

آنها به صراحت از رقبای داخلی خود با عنوان «ترامپ‌ست‌های وطنی» یاد می‌کنند! انتخابات ریاست جمهوری در ایران را به دو مقطع آبان ۱۳۹۹ و خرداد ۱۴۰۰ تقسیم می‌کنند و پیروزی دموکرات‌ها را پیش مقدمه پیروزی خود در انتخابات آتی می‌دانند.

اصلاح‌طلبان باز هم درصددند تا این دروغ بزرگ را از طریق مافیای رسانه‌های خود در سطح گسترده‌ای شیوع دهند که تنها راه حل مشکلات کشور مذاکره با غرب و در رأس آن آمریکا است که این امر با قدرت گرفتن دموکرات‌ها در آمریکا هموار خواهد شد. شرط دیگر تحقق این امر آن است که در این سو نیز اصلاح‌طلبان در رأس قدرت باشند؛ زیرا تنها این جریان است که هم باور به مذاکره داشته و هم صلاحیت لازم برای این امر را دارد! آنها آنقدر ذوق‌زده شده‌اند که بلافاصله در شبکه‌های اجتماعی خود رئیس جمهور آینده کشور را نیز معرفی کرده و از دوسویه بایدن-ظریف رونمایی کردند! در مواجهه با این موج‌سواری رسانه‌ای باید به چند نکته توجه کرد:

۱- هیچ وطن‌پرست خوش‌فیرتی نیست که از شکست مفتضحانه ترامپ جنایتکار به وجد نیامده باشد. او همان کسی بود که همه توان خود را برای تحریم ملت ایران تا مرز تسلیم به کار برد؛ اما مقاومت ملت ایران نشان داد که عمر چنین دیکتاتورهایی به سقوط و تسلیم این ملت قد نخواهد داد! لذا بدون شک پیوستن ترامپ به زباله‌دان تاریخ، پیروزی شیرینی برای ملت

ایران به حساب می‌آید. از سویی دیگر آغشته شدن دستان ترامپ به خون سردار بزرگ جبهه مقاومت، داغ بزرگی است که جز به هلاکت ترامپ و سقوط نظام استکباری آمریکا سرد و آرام نخواهد شد. ناکامی ترامپ و شکست مفتضحانه در کمتر از یک سال پس از شهادت سردار، کمی می‌تواند تسلا بخش دل ملت ایران باشد! در این میان مهم کردن جریان انقلابی به ناراحتی از شکست و ناکامی ترامپ اتهامی واهی برای القای دوگانه کذایی یاد شده بیش نیست.

۲- شکست ترامپ هرچند برای ملت ایران مسرت‌بخش است، اما این به معنای آن نیست که پیروزی بایدن امیدی را در دل این ملت ایجاد خواهد کرد. برای هوشمندان جامعه ایرانی به خوبی معلوم شده است که تفاوت ارزشمندی بین سیاست‌های جمهوری‌خواهان و دموکرات‌ها در مواجهه با جمهوری اسلامی وجود ندارد. مستندات این باور، مواجهه بیش از چهل ساله ملت ایران با آمریکاست! ۳- عکس‌العمل‌های اصلاح‌طلبان به نتایج انتخابات آمریکا، اذهان خوش فکر را به یاد انتشار خبر امضای برجام می‌اندازد که چگونه بخشی از هواداران توهم زده خود را با پروپاگاندای رسانه‌ای فریب داده و رقص کتان به خیابان ریختند! اما چند روزی نگذشته بود که مشخص شد آنچه تصور کرده بودند، سرابی بیش نبوده است! برجام در عمل اجرایی نشد و در حد کاغذ پاره‌ای باقی ماند و تنها محدودیت‌هایی را برای صنعت هسته‌ای کشور مان به همراه آورد! امید بستن به

در ماجرای کرونا و حوادث مرتبط با انتخابات این کشور به نمایش درآمد و در سطح سیاست خارجی آمریکا هم طی دو دهه اخیر، با لشکرکشی آمریکایی‌ها به افغانستان و عراق و همچنین تشکیل گروه‌های تروریستی مانند داعش، ماهیت این ارزش‌های ضد بشری بیشتر نمایان شد.

جان کلام این یادداشت، تا کارآمدی نظام‌های لیبرال دموکراسی غربی برای حل مسائل جوامع بشری و بحران دموکراسی در آمریکاست و این همان مطلبی است که «ریچارد هاوس» رئیس شورای روابط خارجی آمریکا پس از اولین مناظره دونالد ترامپ و جو بایدن گفت: «دعا می‌کنم کل جهان نظاره‌گر این مناظره نباشند، در غیر این صورت این مناظره باقی مانده نفوذ آمریکا در جهان را تضعیف می‌کند و آرمان دموکراسی را با مشکل جدی مواجه می‌سازد.»

آری، برای ما نگرانی افرادی چون «ریچارد هاوس» قابل درک است؛ چرا که اکنون قضاوت‌ها علیه لیبرال دموکراسی غربی و نظام آمریکا در جهان، باورپذیرتر شده است. قضاوت‌هایی چون بیانات حضرت امام خمانه‌ای (مدظله‌العالی) که در روز ۱۳ آبان سال جاری فرمودند، تمدن غرب واقعا یک تمدن وحشی است که به مردم خود هم رحم نمی‌کند و رژیم آمریکا دچار انحطاط سیاسی، اخلاقی و مدنی است.

حل مشکلات کشور از طریق نشستن پای میز مذاکره، گزاره سوخته‌ای است که دیگر اعتباری نزد عقلا ندارد و عجیب آنکه چرا برخی از گذشته درس نمی‌گیرند و به تکرار خطاهای گذشته اصرار دارند!

۴- حقیقت آن است که اصلاح‌طلبان خود نیز چندان امیدی به حل مشکلات کشور از طریق مذاکره با دموکرات‌ها ندارند! آنها بی‌خودشان را به فراموشی نژده‌اند، به یسار دارند که برجام نه در دولت ترامپ که در دولت اوباما با بن‌بست و ناکامی مواجه شد و آمدن ترامپ و خروج وی از برجام تنها تیر خلاص نهایی را بر پیکر بی‌جان برجام شلیک کرد. وگرنه با قدرت گرفتن هیالاری کلینتون نیز مشکلی از مشکلات کشور حل نمی‌شد؛ اما همانطور که اشاره شد، سوءاستفاده تبلیغاتی اصلاح‌طلبان از این ماجرا تنها کارکردهای داخلی معطوف به انتخابات ۱۴۰۰ دارد و اردوگاه اصلاح طلبی که همه چیز را از دست رفته می‌بیند، تنها امید خود برای ماندن در قدرت را جان انداختن دو قطبی‌سازی فوق می‌داند.

سخن آخر آنکه تحلیل وضعیت امروز کشور نیازمند هوشمندی و دقت نظر افکار عمومی است و تنها اهل بصیرت از ترفندهای فریب‌دهنده جریان‌های مافیایی سالم بیرون خواهند آمد. اهل بصیرت به خوبی می‌دانند که وقتی گرد و غبار بالا می‌گیرد و قدرت تشخیص کم می‌شود، چگونه از چراغ هدایتگر جامعه که رهبری حکیم انقلاب اسلامی باشد، چشم بردارند!

قرارگاهی برای مقابله با تورم

کمک بسیج در این راستا، قرارگاه «هفدهم ربیع» با حضور دستگاه‌های اجرایی و نظارتی تشکیل شد. فرمانده کل سپاه که در حاشیه نشست هماهنگی و هم‌افزایی ظرفیت‌های سپاه و بسیج و دستگاه‌های نظارتی و اجرایی برای کنترل قیمت‌ها و مبارزه با گران‌فروشی‌ها صحبت می‌کرد، اظهار داشت: «این قرارگاه با حضور وزرای جهاد کشاورزی، صمت، دادگستری و دادستان کل کشور و همه دستگاه‌های نظارتی و امنیتی که در این مسئله درگیر هستند، تشکیل شد.» نکته مهم صحبت‌های فرمانده کل سپاه بعد از برگزاری این جلسه که در ساعات پایانی روز ایراد شد، عملیاتی شدن تصمیمات از صبح فردای برگزار می‌گردد. در واقع با ورود ظرفیت‌های بسیج در قبال اقشار مختلف علاوه بر امر افزایش نظارت بر بازار، ورود بسیج به موضوع عرضه مستقیم کالای اساسی هم اتفاق خواهد افتاد تا اثر برخی سوءمدیریت‌ها که موجب انباشت کالا و عرضه نشدن و به ریختن توازن بازار شده از بین رفته و از سوی دیگر احتکار کالا در شرایط فراوانی عملاً صرفه اقتصادی نداشته باشد. به نظر می‌رسد در این راستا بسیج اصناف، اطلاعات سپاه به ویژه اطلاعات بسیج، بسیج مساجد و محلات، بسیج

«خیلی از مشکلات کنونی ما ربطی هم به تحریم و مانند این چیزها ندارد؛ مربوط به خود ماست، مربوط به ناهماهنگی‌هاست. این گرانی‌های اخیر واقعاً توجیه ندارد؛ باید علاج بشود و قابل علاج است... هم وزارت صمت، هم مسئولان تعزیرات، هم بسیج، هم بعضی از دستگاه‌های دیگری که مرتبط با قضیه هستند، [مثل] کم‌رک و دیگران، با هم‌دیگر همکاری کنند و این مشکل را از جلوی پای مردم بردارند.» بر اساس منویات رهبر معظم انقلاب، فرمانده کل سپاه بلافاصله پیگیر امکان سنجی نحوه ورود ظرفیت‌های سپاه و بسیج برای کمک به دستگاه‌های دولتی برای این منظور شد و در اسرع وقت با جمع کردن مسئولان امر در دفتر فرماندهی کل سپاه تصمیمات عملیاتی را در سطح ملی با هماهنگی دستگاه‌های مربوطه برای استفاده از ظرفیت‌های سپاه و بسیج در این موضوع اتخاذ کردند. حاصل پیگیری‌های فرمانده کل سپاه به این منظور منتج به تشکیل قرارگاه ۱۷ ربیع شد. سردار سلامی بعد از تشکیل این قرارگاه و برگزاری اولین جلسه هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی گفت: «به دنبال فرمان رهبر معظم انقلاب درباره کنترل قیمت‌ها و مبارزه با گرانفروشی‌ها و

«فقط کافی است که در بازار رفت و آمد داشته باشی یا اینکه در یک صنف خاص فعالیت داشته باشی تا افزایش پر سرعت قیمت‌ها رو در این یکی دو ماه ناخواسته ببینی»؛ این سخن را یک جوان کاسب در بازار تهران مطرح می‌کند. بله درست هم هست. مردم ماههای پر ترمی را پشت سر نهاده‌اند همچنین کمبود برخی دیگر از کالاها در شرایطی که به نظر می‌رسد انباشت رسوایی از این نوع کالا در کشور وجود دارد، در حالت خوش‌بینانه نشان از بی برنامه‌گی و در حالت بدبینانه نشان از تدارک برنامه‌ریزی شده‌ای برای ایجاد نارضایتی عمومی در مردم دارد. رهبر معظم انقلاب نیز در سخنرانی‌های گذشته خود به ویژه در مرداد ماه به این موضوع اشاره داشتند که ریشه‌های این گرانی‌ها افزایش قیمت دلار، سیاسی و امنیتی و مدیریتی است. ایشان پس از این هشدارها در مرداد ماه، زمانی که کم توجهی به آن هشدارها موجب افزایش سرسام‌آور قیمت‌ها شد، در شرایطی که مهرماه وزارت صمت دارای سکاندار شد، در سالروز ولادت پیامبر (ص) و امام صادق(ع) در سخنرانی عمومی خویش یک مرحله جلوتر از قبل و با تأکیدی که نشان از درک دقیق ایشان از فضای جامعه داشت، فرمودند:

آمریکا باخت

اکبر معصومی
کارشناس
مسائل بین الملل

۱ انتخابات آمریکا در حالی پایان یافت که فارغ از نتیجه ظاهری آن، آمریکای بدون روتوش و واقعی را به جهان نشان داد. بررسی ابعاد انتخابات ۲۰۲۰ ایالات متحده آمریکا نشان می‌دهد، این کشور با آنچه سال‌ها ادعا می‌کرد، بسیار متفاوت است. آمریکا در این انتخابات دچار افول چهره به‌عنوان کشور دارای دموکراسی شد. این کشور با انحطاط در زمینه‌هایی از جمله سیاسی، اخلاقی، اقتصادی و... مواجه است که در این زمینه رهبر معظم انقلاب با بررسی روند دموکراسی و رفتار حاکمان آمریکا می‌فرماید: «رژیم آمریکا به شدت دچار انحطاط سیاسی و انحطاط مدنی و انحطاط اخلاقی است. این امر آتوری این جوری دیری نخواهد پاید؛ معلوم است که وقتی کار یک سیاست، کار یک رژیم به اینجا رسید، این دیگر خیلی عمر طولانی نخواهد کرد و منهدم خواهد شد؛ اما انتخابات اخیر باخت ایالات متحده آمریکا در مقابل دموکراسی بود. آمریکا اعتماد مردم را دچار خدشه کرد. «چامسکی» نظر به‌پرداز، اندیشمند و تحلیلگر مسائل سیاسی معتقد است آمریکا با آنکه یک دموکراسی است، اما به «کشور سرمایه‌داران» تبدیل شد. او که یکی از محققان و منتقدان پدیده نقش «پول‌های کثیف» در سیاست و در جریان سیاسی آمریکاست، به تفصیل از نقش لابی‌های ثروت در سوق دادن سیاستمداران به نفع شرکت‌ها و مؤسسات مالی خصوصی نوشته است. بنابراین انتخابات ۲۰۲۰ آمریکا ثابت کرد، دموکراسی در آمریکا به تعریف عام آن وجود ندارد. از این رو چیدمان حکومت‌داری

نخبگان سیاسی آمریکا طوری است که این کشور برخلاف رویه دموکراسی اداره می‌شود. در طول چندین دهه گذشته فقط دو حزب دموکرات و جمهوری خواه توانسته‌اند به‌عنوان کاندیدای انتخابات آمریکا مطرح شوند و حزب سوم یا فرد مستقل توان و اجازه حضور در نظام سیاسی قضایی آمریکا را ندارد. جالب است مردم آمریکا یا باید به ترامپ رأی می‌دادند که چهار سال در رأس قدرت بود، یا باید به بایدن که قبل از ترامپ، معاون رئیس جمهور این کشور بود، رأی می‌دادند، یعنی انتخاب محدود و اجباری نخبگان سیاسی که وابسته به سرمایه‌داری است.

۲ اعتراف صریح دونالد ترامپ به وجود تقلب در انتخابات آمریکا، گزاره آشکاری است بر ساختار فاسد و ناکارآمدی انتخابات آمریکا که اعتراف بالاترین مقام مسئول آمریکا را در پی داشته است. وجود رأی پستی و ناهماهنگی ایالت‌ها در برگزاری انتخابات عملاً انتخابات آمریکا را به سمت مهندسی آراسوق می‌دهد که این امر متضاد با دموکراسی است.

۳ وجود رأی الکترون در ساختار انتخاباتی آمریکا که آشکارا خلاف خواسته مردم آمریکا طراحی شده است. برای نمونه، می‌توان به انتخابات ۲۰۱۶ آمریکا اشاره کرد که در آن هیلاری کلینتون نزدیک سه میلیون بیشتر از ترامپ رأی آورد؛ ولی تصمیم قدرت پشت پرده (الکترون) این بود که برخلاف خواسته مردم، ترامپ در رأس قدرت قرار گیرد. بدیهی است که نظام لیبیرال یا مشخصات مطرح شده به سمت هرج و مرج حرکت خواهد کرد. اعتراف قبل و بعد از برگزاری ماراتن ۲۰۲۰ مجری انتخابات به وجود تقلب گسترده، شکست تمام سناریوهای قبلی آمریکا در زمینه متهم‌سازی دیگر

کشورها مبنی بر نبود انتخابات آزاد بود. افتضاح اعلام زده‌نگام پیروزی انتخابات ۲۰۲۰ از سویی هر دو کاندیدا، به حدی بود که سبب واکنش خود آمریکایی‌ها نیز شد. به نوشته روزنامه «ایندیپندنت» بولتون در مصاحبه‌ای گفته است: «فکر می‌کنم اظهارات چند ساعت قبل رئیس جمهور ترامپ که گفت پیروز انتخابات است و چگونه قرار است آن را از وی بزدند، یکی از غیر مسئولانه‌ترین حرف‌هایی بود که یک رئیس جمهور ایالات متحده تاکنون گفته است. ترامپ صحت تمام روند انتخابات را به‌خاطر منافع شخصی خود، زیر سؤال برد. این فصاحت (رسوایی) است.» «توماس فریدمن» نویسنده مشهور آمریکایی در مقاله‌ای در اکونومیک تایمز نوشت: «آمریکا هرگز تا این حد شاهد سیاست‌های تفرقه‌افکنانه نبوده است. با گذشت چند روز از انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، هنوز نمی‌دانیم چه کسی برنده انتخابات است. اما قطعاً می‌دانیم چه کسی بازنده است: ایالات متحده آمریکا. ما به تازگی چهار سال از بی‌صدقت‌ترین و تفرقه‌افکنانه‌ترین دوران ریاست جمهوری را در تاریخ آمریکا تجربه کرده‌ایم. دورانی که به پایه‌های دوگانه دموکراسی ما یعنی حقیقت و اعتماد تاخت.»

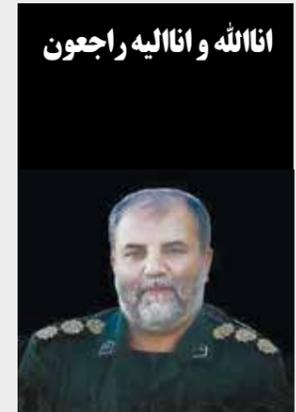
۴ وجود آشوب انتخاباتی، دیگر اعتراضات را نیز در آمریکا فعال خواهد کرد. سرکوب جنبش وال استریت، نادیده گرفتن حقوق شهروندی سیاه‌پوستان که بخشی از آن در قتل «جرج فلورید» به دست پلیس خود را نشان داد، افزایش بیکاری که در زمان کرونا چند برابر شده است، همگی خطرات بالقوه‌ای است که از دل ناکارآمدی نخبگان سیاسی آمریکا بیرون است.

۵ چهره واقعی آمریکا به دنیا نشان داده شد و ایالات متحده به شدت جایگاه فعلی خود را به منزله حامی دموکراسی از دست داد. به گونه‌ای که در کنار افول اقتصادی، اخلاقی و نظامی باید افول اندیشه‌های آمریکا را هم مطرح کرد. بدیهی است که دنیا دیگر آمریکا را نخواهد پذیرفت. ایالات متحده اجماع‌سازی بین‌المللی را با شعارهای دموکراسی از دست داد. حقانیت جمهوری اسلامی در فتنه ۸۸ امروز بیش از هر زمان دیگر قابل اثبات است. حمایت آمریکا از فتنه‌گران با اسم دموکراسی، دقیقاً بر خورد با خود دموکراسی بود.

۶ مردم آمریکا نیز به نظام حکومت‌داری حاکمان خود معترض خواهند بود. آمریکا اعتماد مردم خود را نیز دیگر نخواهد داشت. رأی الکترون حساسیت مردم و برخی از ایالت‌های کوچک را برانگیخته است و آمریکا در حال از دست دادن پایگاه مردمی خود است.

پیام تسلیت

پاسدار پرتلاش عرصه بصیرت افزایی

بود. برادر پاسدار فدائی با دلی آکنده از معرفت و مملو از عشق و ارادت به ولایت امر، همه تلاش و توان خود را در راه دفاع از انقلاب اسلامی به کار می‌بست. مرحوم فدائی اکنون پس از سالیان طولانی تلاش خستگی‌ناپذیر در جوار امن الهی روحش آرام گرفت و مجموعه معاونت سیاسی سپاه یکی از شایسته‌ترین نیروهای خود را از دست داد. این واقعه اندوهبار التیام‌نمی‌پذیرد مگر اینکه خداوند متعال مرهمی از صبر و بردباری بر دل‌های داغ‌دیدگان و دوستداران آن مرحوم عنایت کند. معاونت سیاسی سپاه این مصیبت و داغ سنگین را به مادر بزرگوار، همسر محترمه و فرزندان عزیز مرحوم فدائی تسلیت عرض می‌کند. دعا می‌کنیم خدای رحمان و رحیم مرحوم برادر پاسدار رضا فدائی را بر خوان باکرامت سیدالشهدا مهمان و متعمم بگرداند و به خانواده و رفقا و همکارانش پاداش صابران مرحمت بفرماید.

معاونت سیاسی نمایندگی ولی‌فقیه در سپاه

در پی درگذشت سرهنگ پاسدار رضا فدائی معاون سیاسی سپاه نینوا استان گلستان، معاونت سیاسی سپاه پیام تسلیتی صادر کرد. متن پیام بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم؛ انالله و انالیه راجعون؛ برادر مؤمن و انقلابی سرهنگ پاسدار رضا فدائی، معاون سیاسی سپاه نینوا استان گلستان به دیدار معبود شتافت. خبر این واقعه دلخراش چنان سنگین است که به سختی به باور می‌نشیند. مرحوم رضا فدائی به دیار باقی رهسپار شد و دل‌های خانواده و دوستانش را سرشار از غم و اندوه ساخت. مرحوم فدائی از اهدایان سیاسی پر تلاش در عرصه جهاد تبیین و روشنگری، بصیرت‌افزایی و مقابله با جنگ نرم دشمنان علیه انقلاب اسلامی بود. او لحظه‌ای در مسیری که در آن قرار داشت و آرمان‌هایی که در نظر داشت، آرام نمی‌گرفت و پیوسته و مخلصانه مشغول ایفای نقش در عرصه فرهنگی و بصیرتی

عکس و مکت

پیدا شدن سر و کله احتکارگران! با گمانه‌زنی پیروزی جو بایدن در انتخابات آمریکا، بسیاری از احتکارگران دلار، ملک، خودرو و... از ترس ارزان شدن دست و پای خود را کم کرده و این وضعیتشان بوده است؛ آکب‌های فروش خانه‌های نوساز و خودروهای مفر کیلومتر در شبکه‌های مجازی پر شد. برای حل مشکلات، نیاز به جو بایدن نیست، با یک جو غیرت و مردانگی تمام مشکلات کشور حل شدنی است، اگر احتکارگران اقتصادی بگذارند.

واقعیت آمریکایی! جدیدترین طرح نشریه تایم با عنوان واقعیت آمریکایی همراه با پرچم پاره و ماسک، از آشکار شدن ضعف ساختاری ایالات متحده در کنترل مشکلاتش حکایت دارد. نشریه‌ای که نه ایرانی است و نه انقلابی، این گونه افول آمریکا را خبر می‌دهد؛ ولی با این حال برخی امیدشان به آمریکا است و در تصورات کدخدایی و ارباب و رعیتی مانده‌اند!

جان پدر کجاستی؟ پدري که دل شوره فرزندش را داشته و پس از ۱۴۰ بار تماس و پاسخ ندادن فرزندش، به او پیامک داده که جان پدر کجاستی؟ در حالی که خبر نداشته کلاس درس فرزندش در دانشگاه کابل مورد حمله تروریستی قرار گرفته است. افغانستان، سال‌هاست که درگیر خشونت‌های زیادی است و مردم این کشور غم و اندوه بسیاری دیده‌اند. به امید صلح برای همسایه کشورمان.

سر نخواستنت دعواست! همزمان با رای‌گیری در ایالات متحده، انواع واکنش‌ها در بروز شدت علاقه به ترامپ را دیدیم! از خبرنگار ساریان که سر بریده و خونی ترامپ را در دستن خود گرفته تا مردم معترض آمریکا که ماکت ترامپ را مورد عنایت قرار دادند! شبکه‌های مجازی مملو از تصاویر مضحک ترامپ شده‌اند و حتی گفته می‌شود حساب کاربری او در توییتر بسته خواهد شد! عاقبت خودشیفتگی این چنین است!

دیدگاه

شماره ۱۹۷۴ | دوشنبه ۱۲ آبان ۱۳۹۹

روزنه

یکه تازی فاشیسم در ینگه دنیا!؟

یاسر کوچکزاده

هادی سیاسی

«فاشیسم» بیان‌کننده مدلی است که برای تمرکز قدرت در حکومت استفاده می‌شود. به عبارتی، یک نظریه سیاسی راست افراطی و گونه‌ای از نظام حکومتی خودکامه ملی‌گرای افراطی است که بر سه پایه حزب سیاسی واحد، نژادپرستی افراطی و دولت مقتدر و متمرکز استوار است.

حال و هوای ایسن روزهای جامعه آمریکا که بعد از اولین مناظره انتخاباتی به شدت دوقطبی شد و به واسطه وجود فاکتورهای هنجارگریز میناجی، مانند اعتراض‌های ضد نژادپرستی، رکود، افزایش بیکاری و تورم، کرونا و مهم‌تر از آنها بی‌برنامگی‌های فاحش و فاجعه‌آمیز دولت ترامپ در مقابله با پدیده‌های ناهنجار به وجود آمده، فاشیسم خفته در موزه تاریخ را بیدار کرده است و جامعه به شدت دوقطبی آمریکا را که به صفحه شطرنجی بین دورقیب انتخاباتی تبدیل شده است، به سمت خود می‌کشاند.

نظام مدیریتی ترامپ در مواجهه با پدیده‌های ذکر شده بسیار منفعلانه عمل کرده است و تقریباً کارنامه قابل قبول اقتصادی خود را که می‌توانست برگ برنده‌ای راهبردی در انتخابات پیش‌روی آمریکا باشد، کاملاً از دست داد؛ از ایسن رو با توجه به این اوصاف هنوز هم ترامپ خود را مستحق نشستن دوباره بر صندلی ریاست جمهوری آمریکا می‌داند و هر گزاره‌ای به جز آن را پذیرا نیست و به شدت نسبت به آن موضع‌گیری تهاجمی اتخاذ کرده است و در حال القای وجود تقلب بزرگ بین هواداران خود و جامعه آمریکاست.

وی طرفداران و هم‌پایه‌های خود را به مسلح شدن و آماده کردن ساز و برگ جنگی برای فدرای انتخابات در صورت رأی نیاوردن دعوت کرده است. دسته‌بندی‌های خطرناک نژادپرستانه در خیابان‌های آمریکا از آشوب‌های خیابانی بسیار شدید و خطرناک حکایت دارد. از آن سو، دموکرات‌ها هم که به هیچ عنوان میدان مبارزات انتخاباتی را خالی نکرده‌اند، شمشیر را از رو بسته و تمام تلاش‌شان پیروزی در انتخابات سوم نوامبر است و اگر این اتفاق بیفتد و ترامپ از رفتن از کاخ سفید امتناع کند، قدرت‌نمایی فاشیسم خود را نشان می‌دهد و یک گام دیگر آمریکا را به سمت افول نزدیک‌تر خواهد کرد.

جنگ داخلی ۱۸۶۰ آمریکا که از دعوای مبارزه با سیستم برده‌داری بین ایالت‌های شمال و جنوب بروز کرده بود، زمینه‌ها و پیش‌فرض‌هایی شبیه به این روزهای آمریکا داشت و باز همان قصه تکرار خواهد شد اگر جامعه از هم گسسته آمریکا شاهد امتداد این روزهای خود در هفته‌های آینده و روزهای بعد از انتخابات سوم نوامبر باشد.

با مرور تاریخ وقایع انقلاب‌های رنگین که به نوعی از محرک‌های نژادپرستانه و نسخه‌پیچی‌های اتاق‌های فکر مستقر در سازمان سیا نشئت گرفته و همچنین انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۸۸ و فتنه‌های بعد از آن در ایران، حال شاهد تکرار همان محرک‌ها و نسخه‌ها هستیم؛ اما این بار در ینگه دنیا...

انعکاس

انتخابات ریاست جمهوری آمریکا

دیوان عالی مانعی

در مسیر دموکراسی؟

ثمنه اکوان

کارشناس بین‌الملل

درگیری‌های انتخاباتی در آمریکا در نهایت همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، کار را به دیوان عالی این کشور کشاند و کمپین انتخاباتی ترامپ اعلام کرده است به دلیل تقلب انتخاباتی گسترده شکایت خود را به دیوان عالی این کشور می‌برد. دیوان عالی آمریکا مسئول رسیدگی به پرونده‌های مهم ملی مانند اختلافات در نتایج انتخابات است؛ اما به جز چند مورد، مانند انتخابات سال ۲۰۰۰ که اختلافات کمپین انتخاباتی جرج بوش و آل گور در یک ایالت و تنها در فلوریدا بود، در سال‌های دیگر سابقه بررسی دوباره نتایج انتخابات در چند ایالت به‌طور هم‌زمان را نداشته است. نگاهی به عملکرد دیوان عالی آمریکا در بررسی پرونده‌های اختلافاتی در انتخابات ریاست جمهوری، نشان می‌دهد این دیوان تاکنون با وضعی که طی این دوره انتخابات به وجود آمده است، رویه‌ور نبوده است. با توجه به پیچیدگی و اختلافات زیادی که در این دوره به وجود آمده، دیوان عالی در صورتی که بخواهد ورودی به این پرونده داشته باشد، باید در تمام این پنج ایالت، به شکایت کمپین‌های انتخاباتی رسیدگی کرده و درعین حال برای تمام آنها رأی صادر کند که این مسئله، موضوعی نادر در فضای سیاسی و حقوقی ایالات متحده است. با توجه به فاصله آرای ترامپ و بایلدن به نظر نمی‌رسد دیوان عالی این کشور نیز بتواند تفاوت چندانی در نتیجه آرا به وجود بیاورد؛ اما چند نکته در مورد دخالت ایسن دادگاه در عرصه انتخابات آمریکا شایان توجه است که در زیر به آنها اشاره می‌شود.

– ترامپ اعتقاد داشت که برنده آرای حضوری اوست و می‌تواند با استفاده از ادعاهایی نظیر اینکه آرای پستی واصل شده بعد از پایان یافتن زمان رأی‌گیری شمارش شود، همچنان برنده میدان باقی بماند و اجازه ندهد این آرا شمارش شود. باین‌حال دادگاه‌های محلی و فرمانداران در قوانین انتخاباتی خود این مسئله را روشن کرده بودند که به دلیل وضعیت بحرانی شیوع کرونا در آمریکا، تا سه روز پس از انتخابات یعنی تا پایان روز جمعه، آرای واصل‌شده را شمارش می‌کنند.

– ترامپ درعین حال اعتقاد داشت می‌تواند با مطرح کردن این مسئله و بردن شکایتش به دادگاه‌های ایالتی در برخی از ایالت‌ها مانند ویسکانسین، میشیگان و پنسیلوانیا مانع از شمارش آرا شود؛ اما دادگاه‌های ایالتی نیز رأی به شمارش آرای پستی دادند و این مسئله کار را برای او بسیار سخت کرد.

– آخرین راهکاری که به نظر می‌رسید کمپین انتخاباتی ترامپ به دنبال توسل به آن برای تغییر دادن نتایج بود، شکایت بردن به دیوان عالی بود. ترامپ که در روزهای آخر منتهی به انتخابات و با وجود همه مخالفت‌ها و اعتراضات، قاضی موردنظر خود را برای دیوان عالی این کشور منصوب کرد، معتقد بود این کار می‌تواند در صورت شکستیده شدن مسئله انتخابات به دیوان عالی، به او برآی رسیدن دوباره به کاخ سفید کمک کند. باین‌حال دیوان عالی در طول سه هفته گذشته رأی‌هایی صادر کرده است که عملاً هیچ قرباتی به‌طور بلز فکر کمپین ترامپ یا جمهوری‌خواهان حامی او نداشته است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۳ آبان ماه به مناسبت سالروز ولادت با سعادت پیامبر اعظم (ص) و هم‌زمان با روز ملی استکبار ستیزی در گفت‌وگویی تلویزیونی با مردم سخن گفتند که بخش‌هایی از آن در ادامه می‌آید:

♦ آیات قرآن و وضع کنونی بشر

در مورد پیامبر اعظم (ص) در قرآن آیات متعددی وجود دارد؛ بعضی از این آیات خیلی تناسب روشنی با وضع کنونی بشر پیدا می‌کند که وقتی انسان آیه را می‌خواند، می‌بیند کأنه همین امروز و برای بشر امروز نازل شده. یک آیه، این آیه شریفه است که در سوره برائت است: لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ؛ که این دو جمله اول آیه مربوط به همه آحاد بشر است؛ کما اینکه در آیه دیگر هم می‌گوید: يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ [جمیعاً]؛ همه بشر مخاطب پیامبر اکرم‌اند. این دو جمله، دو جمله خیلی مهمی است: عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ؛ رنج شما آحاد بشر بر پیامبر اعظم گران می‌آید و او از رنج شما رنج می‌برد؛ بعدی «حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ»؛ دلسوز شماست، مشتاق شماست، علاقه‌مند به سرنوشت شماست؛ این خطاب به همه آحاد بشر است. امروز جامعه بشری مصداق این خطاب است، یعنی تناسب این خطاب با وضع امروز جامعه بشری تناسب زیادی است؛ امروز بشر، بیش از همیشه تاریخ دچار رنج است.

♦ نشانه زنده بودن جوامع اسلامی

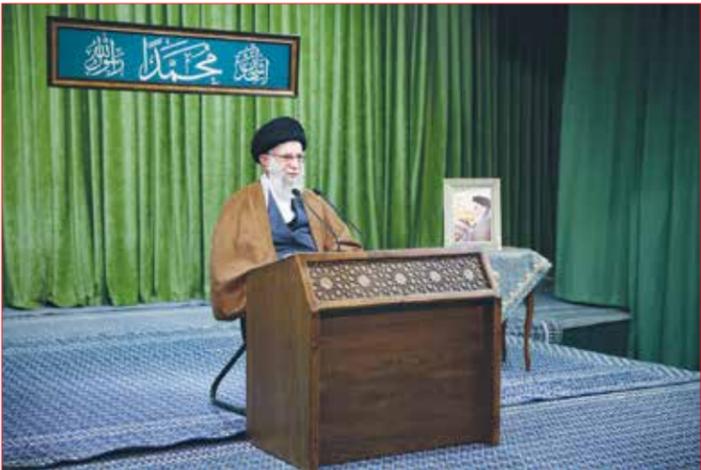
یک نفر کاریکاتورریست، یک غلطی کرده، یک دشنامی به پیامبر به زبان کاریکاتور داده؛ این صرفاً این نیست که حالا یک هنرمندی دچار انحراف و فساد شده و یک غلطی انجام داده؛ فقط این نیست؛ پشت سر این حادثه دست‌هایی وجود دارد. دلایل چیست؟ دلایل همین است که ناگهان می‌بینیم در دفاع از این کار معمولی هنری، یک رئیس‌جمهور یا مثلاً فرض کنید یک دولت می‌ایستند، بعضی دولت‌های دیگر هم از او حمایت می‌کنند؛ پیدا است که تشکیلاتی پشت سر این قضیه است؛ صرف این نیست که هنر فرانسه سقوط کرده، کارش به اینجا رسیده؛ مسئله سیاست دولتی است که از این کار غلط دارد حمایت می‌کند و یک مقام سیاسی می‌آید صریحاً پشتیبانی خودش را ذکر می‌کند. البته امت اسلامی امروز سرشار از خشم و اعتراض است؛ این نشان‌دهنده زنده بودن جوامع اسلامی است؛ این جای خرسندی است. در شرق و غرب دنیای اسلام، مردم و مسئولان و بسیاری از سیاستمداران اسلامی-البته بعضی در اینجا هم حقارت خودشان را نشان دادند. اما اغلب در اینجا از هویت اسلامی و از شخصیت معظم پیامبر مکرم اسلام دفاع کردند و خشم و اعتراض خودشان را نشان دادند؛ این نشان‌دهنده زنده بودن ملت‌هاست. منتها یک عبرتی در این ماجرا وجود دارد که این قابل توجه است؛ ایسن هم از جمله چیزهایی است که بایستی مورد توجه کسانی باشد که به مسائل سیاسی دنیا ارتباط دارند و کار می‌کنند. اینجا دولت فرانسه می‌آید ربط می‌دهد این قضیه را به حقوق بشر و آزادی و این حرف‌ها؛ عبرت ماجرا اینجاست.

♦ دوروی یک سبکه

حالا این دولت فرانسه چه جور دولتی است؟ این سیاست چه سیاستی است؟ این سیاست همان سیاستی است که خشن‌ترین و وحشی‌ترین تروریست‌های دنیا را در خودش جا داده و پناهگاه آنها شده؛ یعنی تروریست‌هایی که در کشور ما رئیس‌جمهور را به شهادت رساندند، نخست‌وزیر را به شهادت رساندند، رئیس قوه قضائیه را به شهادت رساندند، آحاد متعددی از نمایندگان و طبق آماري که در اختیار است، هفده هزار [نفر] از مردم عادی را، مردم کوچ و بازار را، به شهادت رساندند؛ اینجا تروریست‌های معمولی‌ای نیستند؛ پناهگاه اینها فرانسه و پاریس است، آن‌وقت اینجا ادعای حقوق بشر می‌کنند. بنده اعتقاد این است که اینجا دوروی یک سبکه‌اند؛ یعنی دفاع از وحشیگری فرهنگی و از آن عمل جنایت‌کارانه یک کاریکاتورریست، روی دیگر سبکه دفاع از منافقین و دفاع از صدام و کمک به صدام است؛ هر دوی اینها دوروی یک سبکه هستند.

بازنمایی امام خامنه‌ای از ماهیت لیبرال دموکراسی

تمدن وحشی غرب

را انجام بدهند؛ واقعاً نابودی حرث و نسل [است] و «وَيُهْلِكُ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ» به معنای واقعی کلمه در مورد اینها است و اینها این کارها را کرده‌اند.

♦ عقلائی و مدبرانه بودن ستیزه با آمریکا

و اما مسئله سیزدهم آبان. جالب است که امسال سیزدهم آبان که روز مبارزه با استکبار است، مصادف شده است با ولادت پیامبر اعظم؛ این، آیه شریفه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ، أَنْبِئَاكُمْ عَنِ الْكُفَّارِ رُحَمَاءَ بَيْنَهُمْ» را به یاد انسان می‌آورد؛ از آن طرف ولادت، از ایسن طرف «أَنْبِئَاكُمْ عَنِ الْكُفَّارِ» که این حرکت عظیمی [بود] که جوان‌های ما انجام دادند. سیزدهم آبان مظهر استکبارستیزی ملت ایران بود؛ این جور نبود که با چند نفر ساکن در یک سفارت‌خانه مشکلی داشته باشند؛ مسئله، مسئله یک کار مهم و یک کار نمادینی بود در مبارزه با استکبار که بجا هم واقع شد. خب رژیم آمریکارژیم استکباری است ورژیم استکباری، جامع بسیاری از ضررها و شیظنت‌ها و بدی‌هاست. رژیم استکباری، هم جنگ افروز است، هم تروریست است، هم فاسد تروریست‌پرور است، هم مداخله‌گر است، هم فاسد است، هم انحصارطلب است؛ یعنی وقتی می‌گویم «رژیم استکباری»، استکبار جامع همه این زشتی‌ها و بدی‌ها و شیظنت‌ها است. بنابراین، ستیزه‌گری با این استکبار، با این پدیده، عین عقلائیت است. حالا بعضی‌ها می‌گویند «آقا! این خلاف عقلائیت است، خلاف تدبیر است»؛ نه، خلاف تدبیر نبود؛ این درست عین عقلائیت بود؛ تسلیم شدن وزیر بار رفتن، ضد عقلائیت بود.

♦ آمریکا، شروع کننده ستیزه‌گری

شروع‌کننده هم ما نبودیم؛ یعنی این جور نبود که اول [ما] شروع [کنیم]–در قرآن کریم هم اتفاقاً در یک موردی عین همین وجود دارد: «وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ»–آنها شروع‌کننده بودند. بعد از انقلاب که ما به سفارت حمله نکردیم؛ سفارت آمریکا در اول انقلاب بود و مشغول کارشان هم بودند، اما آنها شروع کردند علیه انقلاب حرکت کردن؛ هم در خود آمریکا قطعنامه بگذرانند، سخنرانی کنند، در کنگره علیه جمهوری اسلامی که تازه متولد شده تصمیم‌گیری کنند، گروه تروریستی راه بیندازند، گروه‌های کودتاگر به وجود بیاورند و تمهید کنند و برنامه‌ریزی کنند، هم در خود سفارت–که بحق گفته شد «لانه جاسوسی»–تمهیدات جاسوسی عظیمی را فراهم بکنند؛ [لذا] آنها شروع کردند و شروع‌کننده آنها بودند. وقتی که شروع کردند، حرکت دانشجویان که به سفارت حمله کردند در حقیقت حرکت دفاعی بود، بجا بود، به‌موقع بود، کاملاً عقلائی بود.

♦ تصور غلط

و ایسن را هم عرض بکنیم که تصوّر بعضی‌ها از دولت آمریکا و رژیم آمریکایی یک تصوّر غلطی است؛ خیال می‌کنند اگر چنانچه دولتی خودش را تسلیم کرد به آن رژیم، بهره خواهد برد از او؛ نخیر، همین‌هایی هم که در دنیا می‌بینید با آمریکا ارتباط دارند اما یک مقداری وضع‌شان بهتر است، به خاطر این است که تسلیم نشده‌اند البته به هر اندازه‌ای که با آمریکا ارتباط داشته باشند و او دخالت کند، ضربه می‌خورند اما آنهایی که خودشان را تسلیم آمریکا کردند و سیاست‌های آمریکایی را پذیرفتند و زیر بار زورگویی‌های آمریکا رفتند، ضربه خوردند؛ نمونه‌اش کمپ‌دیوید است که واقعاً سعی چهل سال اینها عقب افتادند؛ نمونه‌اش رژیم پهلوی در کشور

خودمان است که کشور را واقعاً عقب افتاده کردند با تسلیم در مقابل سیاست‌های آمریکا و روزبه‌روز هم هر چه بگذرد، این جور رژیم‌ها وابسته‌تر و گرفتارتر می‌شوند.

♦ سیاست حساب‌شده در برابر آمریکا

در مورد آمریکا، سیاست ما یک سیاست حساب شده و مشخصی است و این سیاست، با رفت و آمد اشخاص تغییر پیدا نمی‌کند. حالا امروز انتخابات آمریکا است، بعضی‌ها همین طور [حرف می‌زنند] راجع به اینکه چه کسی بیاید، چه کسی نیاید، اگر این بیاید چه می‌شود، اگر آن بیاید چه می‌شود. خب بله، ممکن است حوادثی اتفاق بیفتند، [اما] به ما ارتباطی نخواهد داشت؛ یعنی در سیاست ما هیچ تأثیری نمی‌گذارد؛ سیاست ما حساب شده است، مشخص است و رفت و آمد اشخاص در آن تأثیر ندارد. منتها وضع خود آنها را شما [اگر] ملاحظه کنید، وضع تماشایی‌ای است. رئیس‌جمهوری که الان سر کار است و بناسنت انتخابات را او برگزار کند، می‌گوید که این مقلبتانه‌ترین انتخابات تاریخ آمریکاست! این را چه کسی می‌گوید؟ این را آن رئیس‌جمهوری می‌گوید که خودش الان سر کار است و انتخابات را در واقع او دارد اجرا می‌کند. آن یکی رقیبش هم در مقابل می‌گوید که ترامپ قصد تخلف و وسیع دارد! دموکراسی آمریکایی این است؛ خودشان درباره انتخابات‌شان این جور حرف می‌زنند؛ این نمونه‌ای از چهره کره لیبرال دموکراسی در داخل خود آمریکاست. خب حالا قطع نظر از اینکه کدام انتخاب بشوند ممکن است این یکی [انتخاب بشود]، ممکن است آن یکی انتخاب بشود، که حالا امروز معلوم خواهد شد لکن یک مطلب کاملاً روشن است و آن انحطاط سیاسی و مدنی و اخلاقی رژیم آمریکاست؛ هر کدام انتخاب بشوند فرقی نمی‌کند.

♦ انحطاط آمریکا

انصافاً رژیم آمریکا به شدت دچار انحطاط سیاسی و انحطاط مدنی و انحطاط اخلاقی است. این هم تحلیل نیست؛ این [مطلبی] که من می‌گویم، این جور نیست که حالا تحلیل باشد؛ این را خودشان می‌گویند؛ این حرف سخنگویان خودشان و نویسندگان خودشان و صاحبان فکر از داخل خود آمریکاست؛ آنها ایسن حرف را می‌زنند. در این چند سال چند کتاب نوشته‌اند، تا تیراژهای بالا در داخل آمریکا منتشر شده که برخی پرده‌ها را این کتاب‌ها بالا می‌زند. یکی از این کتاب‌ها را که به فارسی ترجمه شده، بنده خواندم؛ پُر از شواهد همین انحطاط است؛ یعنی واقعاً [اگر] کسی آن کتاب را بخواند، [می‌بیند که] اول تا آخر کتاب نشان‌دهنده انحطاط نظام سیاسی آمریکا با حرکات رئیس‌جمهور آمریکاست. این امپراتوری این جوری دیری نخواهد پایید؛ معلوم است که وقتی کار یک سیاست، کار یک رژیم به اینجا رسید، این دیگر خیلی عمر طولانی نخواهد کرد و منهدم خواهد شد. البته بعضی‌های‌شان هستند که اگر بیایند زودتر منهدم می‌کنند، بعضی هستند که اگر سر کار بیایند ممکن است یک خرده دیرتر منهدم بشود؛ لکن به هر حال این حقیقت است.

♦ تنها راه، قوی شدن کشور

دشمنی‌شان با ما هم به خاطر این است که ما سلطه ظالمانه آنها را به رسمیت نشناخته‌ایم؛ یعنی چون زیر بار آنها نرفته‌ایم، چون سیاست‌های آنها را در منطقه قبول نکرده‌ایم، چون سیاست‌شان نسبت به فلسطین را رد کرده‌ایم، چون سیاست‌های ظالمانه آنها را قبول نکرده‌ایم، اینها با ما دشمنی می‌کنند و این دشمنی ادامه هم دارد. تنها راه برطرف کردن این دشمنی این است که ما اینها را مایوس کنیم؛ یعنی بایستی ملت ایران و دولت ایران و نظام جمهوری اسلامی کار را به جایی برسانند که طرف مقابل مایوس بشود از اینکه بتواند ضربه اساسی وارد بکند. باید قوی بشویم؛ این را من بارها عرض کرده‌ام به ملت عزیزمان و به مسئولین هم در جلسات کاری، در جلسات خصوصی، در نگاه عمومی، مکرر مطرح کرده‌ام. بایستی این ابزارهای قدرت را–قدرت واقعی، نه قدرت پوشالی–در خودمان تقویت کنیم، ملت قوی بشود، کشور قوی بشود، [آنگاه] دشمن مایوس اینها بوده، مردم واقعاً خوب ایستادند، انصافاً ایستادگی کردند و مشکلات را تحمل کردند و از خودشان استقامت نشان دادند.

تحقیق محاصره ظالمانه

پیامها و دستاوردهای حضور سفیر جدید ایران در یمن

ایوب منادی

کارشناس مسائل غرب آسیا

معرفی سفیر جدید جمهوری اسلامی ایران در یمن و چگونگی حضور وی در صنعا را می توان نقطه عطفی در روابط تهران و صنعا دانست که در هفته های گذشته مورد توجه رسانه ها قرار گرفته و حیرت مقامات سعودی و اماراتی و استقبال مردم یمن را به دنبال داشته است. «حسن ایلو» چند روز پس از حضور در یمن با تقدیم رونوشت و استوارنامه خود به «هشام شرف» وزیر خارجه و «مهدی المشاط» رئیس شورای عالی سیاسی یمن کار خود را آغاز کرد. وی همچنین در جشن های مردمی میلاد رسول اکرم (ص) که چندین سال است به دعوت شهید سیدحسین الحوثی با شکوهی وصفناپذیر در بیشتر شهرهای یمن برگزار می شود، حاضر شد. معرفی سفیر جدید جمهوری اسلامی ایران در یمن و حضور وی در صنعا حاوی نکته ها و پیام هایی است که در ادامه ذکر خواهد شد تا تحت تأثیر اخبار انتخاباتی آمریکا به فراموشی سپرده نشود:

شکستن محاصره یمن

حضور سفیر کشورمان در یمن، در حالی صورت گرفته است که هیچ پرواز و ارتباط رسمی ای میان صنعا و خارج وجود ندارد و ائتلاف سعودی پس از شروع جنگ علیه یمن محاصره کامل زمینی، دریایی و هوایی یمن را در دستور کار خود قرار داده است. این امر موجب حیرت و غافلگیری دوستان و دشمنان مردم یمن شده است؛ به نحوی که ناتوانی، عجز و خستگی ائتلاف در استمرار محاصره را عیان کرده و عکس العمل مثبت کاربران یمنی در فضای مجازی را به دنبال داشته است. اهمیت حضور سفیر جمهوری اسلامی ایران در صنعا واقعیتی است به بزرگی شکستن محاصره ظالمانه ای که ۲۷ کشور همچون مصر، سوئد و امارات در تحمیل آن به مردم مظلوم یمن مشارکت داشته و محاصره کنندگان همواره از حمایت مستقیم و غیر مستقیم ناوگان دریایی، پهپادها و کمک های اطلاعاتی آمریکا و رژیم صهیونیستی نیز برخوردار بوده اند.

تأییدی بر کارآمدی دولت ملی

کارآمدی دولت نجات ملی در برابر ضعف و ناکارآمدی دولت مستعفی عبدری منصور هادی که پایتخت موقت خود را عدن قرار داده است، واقعیت مهم دیگری است که بازگشایی سفارت جمهوری اسلامی ایران در صنعا مؤید آن است. صنعا در حالی آماده بازگشایی سفارتخانه ها و از سرگیری روابط دیپلماتیک خود می شود که بسیاری از سفارتخانه های عربی از جمله سفارت عربستان در یمن و حتی رئیس و وزرای دولت مستعفی هادی از ترس ناامنی کابینه خود را در هتل های ریاض مستقر کرده و برای ورود و خروج به عدن گاه مورد تهدید و امر و نهی

تجزیه طلبان شورای انتقالی جنوب قرار می گیرند. البته این کارآمدی در عرصه های مهم دیگری از جمله مدیریت بحران های طبیعی همچون سیل، کنترل ارزش ریال یمن در برابر ارزهای خارجی و تأمین کالاها اساسی مورد نیاز مردم در برابر ناامنی و نارضایتی های مردمی در عدن مورد اتفاق اکثریت یمنی هاست؛ به گونه ای که بسیاری از قبایل داوطلبانه خواهان پیوستن به جغرافیای تحت کنترل دولت یمن هستند. استقرار امنیت و ثبات در صنعا از زمان تشکیل دولت فعلی تاکنون به نحوی بوده است که با وجود حجم زیاد سلاح در دست مردم و شرایط جنگی، در طول پنج سال از روی کار آمدن دولت فعلی، کمتر از سه ترور در شمال یمن اتفاق افتاده و در آخرین مورد که شهید حسن زید وزیر ورزش و جوانان یمن مورد حمله تروریست ها قرار گرفت، در کمتر از یک شبانه روز عوامل ترور شناسایی شدند و به هلاکت رسیدند؛ این در حالی است که مناطق خارج از سیطره دولت در طول هفته و گاه روزانه موارد متعددی ترور و ربایش انسان صورت می گیرد.

پیام مقاومت برای رژیم صهیونیستی

حضور سفیر جمهوری اسلامی ایران در یمن، درست در شرایطی که برخی کشورهای عربی اقدام به آشکارسازی روابط مخفیانه خود با رژیم صهیونیستی کرده اند، بیان کننده این نکته و پیام مهم است که محور مقاومت در برابر خیانت های سران عرب به جهان اسلام سکوت نمی کند و متقابلاً روابط مستحکم خود را با هم پیمانان این محور تقویت می کند. از طرفی بر خلاف محور غربی- صهیونیستی عمل می کند که هم پیمانان خود را با ادبیاتی چون گاو شیرده و... خطاب کرده و در شرایط حساس نیز آنان را تنها می کند.

سرسختی در حمایت از یمن

جمهوری اسلامی ایران به عنوان ستون مقاومت اسلامی در منطقه با اعزام سفیر به یمن بار دیگر احترام به کرامت انسانی و حمایت همه جانبه خود را از مظلومان یمنی به نمایش گذاشت و اثبات کرد که شریکی راهبردی برای دوستان خود است. گفتنی است، روند مذکور به اینجا ختم نخواهد شد و در آینده شاهد افزایش تعامل و همکاری بیشتر از کان مقاومت در منطقه خواهیم بود.

ضعف عربستان

عربستان سعودی که در آغاز جنگ علیه یمن مدعی تصرف چند هفته ای صنعا بود و یکی از اهداف تجاوز به یمن را کوتاه کردن دست ایران از یمن عنوان کرده بود، امروز بیش از هر زمان دیگری نزد مردم یمن منور شده و در اهداف خود از لشکر کشی به یمن کاملاً شکست خورده است. مقاومت مثال زدنی و پیروزی های پی در پی مردم یمن، به ویژه دستاوردهای اخیر مجاهدان یمنی در جبهه مأرب موجب شد که رژیم سعودی پس از پنج سال کارشکنی و مانع تراشی برای همکاری با صنعا در پیشبرد مذاکرات، در نهایت برای جلوگیری از سقوط مأرب شروط دولت نجات ملی را بپذیرد و بر اساس توافق استکهلم بر سر تبادل اسرا با صنعا همکاری کند. این در حالی است که رژیم سعودی همواره درصدد تحقیر یمن بوده و انقلابیون یمنی را به چشم حقارت نگریسته و با ادبیاتی همچون شورشی خطاب قرار داده است؛ اما اکنون با به رسمیت شناخته شدن دولت یمن از سوی جمهوری اسلامی ایران بزرگترین رؤیای سعودی در جنگ «طوفان قاطعیت» به کابوسی پریشان برای بن سلمان تبدیل شده است که مشروعیت پادشاهی آینده خود را به پیروزی در

جنگ یمن منوط می دانست. به نظر می رسد، با توجه به دستاوردهای روزافزون موشکی و پهپادی یمن که سامانه های پدافندی پیشرفته عربستان را به چالش کشیده، استمرار جنگ همچون سال های گذشته دستاوردی برای عربستان نخواهد داشت و ریاض ناگزیر از پذیرش این واقعیت است که ادامه جنگ موفقیت های بیشتر دولت یمن در عرصه های نظامی و دیپلماتیک را به همراه خواهد داشت.

تقویت روحیه رزمندگان انصارالله

اقداماتی نظیر تلاش های مکرر برای اجماع سازمان های حقوق بشری در حمایت از مردم یمن، جمع آوری و تأمین کمک های انسان دوستانه و ارسال کشتی نجات به یمن از مواردی است که سفیر جمهوری اسلامی ایران در سال های اخیر به عنوان دبیر ستاد مردمی حمایت از یمن و همچنین مشاور معاون وزیر امور خارجه در امور یمن به آن همت گماشته است. فعالیت سفارت کشورمان در صنعا می تواند در استمرار چنین تلاش هایی مؤثر واقع شود؛ از طرف دیگر به رسمیت شناختن دولت نجات ملی و پذیرش سفیر آن از سوی جمهوری اسلامی و اعزام سفیر به صنعا موجب دلگرمی مردم یمن و تقویت بیشتر روحیه رزمندگان انصارالله خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران راه حل بحران یمن را پایان درگیری ها و آغاز گفت و گوهای یمنی- یمنی دانسته و همچنان بر آن تأکید دارد. با توجه به پیروزی های اخیر انصارالله، ارتش و کمیته های مردمی یمن در میداين و جبهه های جنگ و دست پر صنعا برای مذاکره، ائتلاف سعودی چاره ای جز پذیرش شکست های پی در پی در یمن و واگذاری حل مشکلات یمن به مردم این کشور و به رسمیت شناختن حقوق مسلم و قانونی دولت و مردم یمن نخواهد داشت.

رصد

جهان در انتظار عذرخواهی صریح

عقب نشینی مکرون

رای ایوب: عقب نشینی مکرون در واقع تلاشی برای متوقف کردن کمپین های تحریم کالاها و فرانسوی بود که در سراسر جهان اسلام به راه افتاده است. اما تنها عقب نشینی کافی نیست و رئیس جمهور فرانسه باید صراحتاً از ۲ میلیارد مسلمان عذرخواهی کند. این عذرخواهی بیشتر به نفع خود فرانسه است، به ویژه اینکه زخم ناشی از اهانت گستاخانه آن ضد اسلام هنوز در میان مسلمانان عمیق است. یک رهبر یارینس جمهور عراق و باهوش باید همواره در بالاترین سطح مسئولیت پذیری رفتار کند، سخنان و مواضع خود را بسنجد و از هر آنچه ممکن است امنیت و ثبات کشورش را به خطر بیندازد دور شود. اما اینجا رئیس جمهور فرانسه متأسفانه به روشی همچون رفتار رئیس یک باند مافیایی و کسی که به دنبال تحریک جنگ های صلیبی است و نه رئیس جمهور یک کشوری که داعیه تمدن و میراث روشننگری دارد، عمل کرد. آن هم در شرایطی که با بحران شیوع بی سابقه اپیدمی کرونا با ثبت بیش از ۵۰ هزار ابتلا در روز مواجه هست که منجر به فروپاشی اقتصاد این کشور و سقوط آزاد آن شده است.

هوایمهای بی خاصیت!

آناتولسی: گرچه پس از موفقیت کنگره آمریکا، تحقق قرارداد فروش جنگنده های اف ۳۵ به امارات قطعی است؛ اما احتمالاً آمریکا از اصل حفظ «برتری» نظامی اسرائیل در خاورمیانه دست نخواهد کشید. آمریکا بسیاری از امتیازهای ویژه این جنگنده را برای حفظ برتری نیروی هوایی اسرائیل بر همتایانش در منطقه حذف کند. اسرائیل از بابت امارات نگرانی امنیتی ندارد بلکه نگرانی اش از بابت رقابت تسلیحاتی در منطقه است که برتری نیروی هوایی اش را نابود کند، همچنین اسرائیل نگرانی هایی در رابطه با تغییرات ژئوپلیتیک احتمالی در موضع گیری های کشورهای منطقه دارد و اینکه طول عمر جنگنده های اف ۳۵ حدود ۴۹ سال است.

کاهش نیروهای آمریکایی در عراق

فارین بالیسی: ایالات متحده باز هم سعی دارد شمار نیروهای خود را در عراق تا پایان سال جاری میلادی از ۵۲۰۰ نفر به ۳۰۰۰ نفر کاهش دهد. چه ترامپ و چه بایدن در انتخابات پیروز شود، بعید است که شمار نیروها در عراق افزایش یابد مگر آنکه بار دیگر تحول بزرگی مانند ظهور یک سازمان تروریستی بین المللی که به بی ثباتی در منطقه تهدید کند، ظهور یابد.

نظم بین المللی جدید

میدل ایست آی: نظم بین المللی جدید همانند نظم لیبرالی که ما تحت رهبری آمریکا برای دهه ها می شناسیم، نخواهد بود، نظمی که بر اساس استیلاي دلار، تحریم بی حساب و کتاب ده ها کشور، جنگ جهانی علیه تروریسم بدون محدودیت قانونی و استفاده از زور به طور مکرر بنا شده بود. آمریکا و متحدانش، خواهناخواه، باید با جهانی که نمی توانند در آن تصمیم گیر اصلی باشند، کنار بیایند.

تحت فشار گذاشتن عربستان

کارنگی: دونالد ترامپ، رئیس جمهوری ایالات متحده، به شدت عربستان را تحت فشار گذاشته تا در عادی سازی روابط با اسرائیل در مسیر دیگر کشورهای عربی گام بردارد؛ اما شاید سعودی ها هنوز برای چنین کاری آماده نباشند. عادی سازی و رسمی شدن روابط عربستان و اسرائیل به هر دو طرف در دستیابی به یک سری اهداف استراتژیک و نظامی کمک می کند؛ اما اگر ریاض و تل آویو رابطه برقرار کنند، نتیجه لزوماً تغییر رویکرد آنها نخواهد بود و ممکن است حتی تحولات بعدی به نفع هیچ یک نباشد.

رابطه «سهل و ممتنع»

الشرق الاوسط: روابط اعراب با آمریکای متفاوت، از امروز، خواه تحت ریاست جو بایدن و خواه تحت ریاست دونالد ترامپ، به چه صورت خواهد بود؟ می توان گفت: این رابطه «سهل و ممتنع» خواهد بود. آمریکا همان آمریکای سابق است، چرا که این دولت، دولت مؤسسات است و اساساً با ورود هر رئیس جمهوری تغییری نمی کند. این کلام ساده ای است؛ مؤسساتی در آمریکا وجود دارند که نقش مهمی دارند.

جهان

شماره ۱۹۷۵ | دوشنبه ۱۹ آبان ۱۳۹۹

یادداشت

درگیری همسایه ها و موضعی خردمندانه

محمدحسن سجادی

کارشناس مطالعات منطقه ای

سخنرانی اخیر رهبر معظم انقلاب درباره درگیری ها در مرزهای شمالی ایران اهمیت قابل توجهی دارد؛ چراکه حتی می تواند روند درگیری ها را تغییر دهد و مهم ترین دلیل این ادعا نیز واضح شدن جریان های همسو و ناهمسو با ارمنستان بوده است. در این حالت موضع جمهوری اسلامی نیز به منزله متغیر تعیین کننده می تواند توازن را به سود یکی از طرفین تغییر دهد. اگرچه روابط جمهوری اسلامی ایران و ارمنستان نیز همواره روابط مناسبی بوده است؛ اما این سبب نشد که حقیقت فدای مصلحت شود. ایشان عنوان کردند: «این درگیری نظامی باید هرچه زودتر تمام شود؛ البته همه سرزمین های جمهوری آذربایجان که به وسیله ارمنستان تصرف شده باید آزاد شود و به آذربایجان برگردد.» این مسئله تا حدود زیادی فشار خارجی بر آذربایجان را که بخش هایی از سرزمین خود را از دست داده بود، کاهش داد. بنابراین این موضوع را می توان نمونه بارز «برتری حق طلبی بر مصلحت طلبی و سهم خواهی» دانست. جلوگیری از «شکل گیری فضای جدید برای رشد تروریسم» موضوع مهم دیگری است که در این سخنرانی برجسته است. بحران سوریه و عراق نشان داد، تروریسم به دنبال فضاهای بی ثبات منطقه ای برای رشد و فعالیت است. این در حالی است که رژیم صهیونیستی نیز برنامه ویژه ای برای مرزهای شمالی ایران دارد. تداوم بحران می تواند زمینه را برای گسترش آن فراهم کند؛ بنابراین «جلوگیری از تسری تنش به همسایگان» یکی از محورهای بیانات رهبر معظم انقلاب بود که به خوبی برجسته شد. شرایط منطقه ای به گونه ای است که هرگونه بحران در یک منطقه به سرعت می تواند به سایر مناطق هم تسری پیدا کند. این مسئله زمانی پیچیده تر می شود که مزم من شدن یک بحران، بازگستران باثبات منطقه ای را نیز درگیر می کند و این مسئله بیش از پیش شفاف ها در منطقه را افزایش می دهد. تداوم این بحران می توانست روابط ایران، ترکیه و روسیه را وارد مرحله پیچیده ای کند، این در حالی است که سابقه بحران سوریه نیز وجود دارد. دیگر محور بحث را باید «آمادگی ایران برای برخورد با تروریسم» دانست. این پیام اگرچه در دل خود قضاوتی عادلانه برای پایان بحران را دارد؛ اما نشان می دهد جمهوری اسلامی برای هرگونه شرایط احتمالی آماده است. بر این مبنا در صورتی که بحران مزمن یا مسری باشد از سوی جمهوری اسلامی با قاطعیت برخورد خواهد شد. این مسئله پیام مهمی برای سازمان ها و نیروهای نیابتی و تروریستی است که تمایل دارند در مرزهای شمالی ایران فعالیت کنند. در نهایت باید گفت، اگر چه برتری حقیقت بر مصلحت در این موضع گیری اهمیت دارد؛ اما فضیلت داخلی ایران و رسیدن تحولات از سوی اقلیت های داخلی ایران نیز اهمیت دارد. در چنین شرایطی و با توجه به پرهیز از شتاب زدگی در اظهار نظر، به نظر می رسد این تصمیم بر میدان نیز تأثیر گذار بوده است؛ چراکه دولت ارمنستان نیز به این موضوع پی برده که در صورت تداوم جنگ، این احتمال که با اقبال کمتری روبه رو شود زیاد است. بنابراین فرسایشی شدن جنگ در درازمدت می تواند به ضرر این کشور باشد. از سوی دیگر نگاهی به تحولات ۲۰۱۱ به بعد نشان می دهد، منطقه کشش لازم را برای شروع بحرانی بلندمدت ندارد و هر جرقه ای در منطقه می تواند انبار باروتی را منفجر کند که دامن تمام کشورهای منطقه را بگیرد.

چرا صادرات متناسب با نرخ ارز افزایش نداشت؟

محسن زنگنه

نماینده مجلس

تغییرات نرخ ارز به سه عامل یا دلیل اصلی وابسته است. علت اول میزان و حجم نقدینگی موجود در کشور است. به طور طبیعی این نقدینگی به سمت هر بازاری حرکت کند، می تواند آن بازار را مختل و پر تلاطم کند. ضمن پذیرش نقش نقدینگی در نرخ ارز، طبیعتاً این موضوع علت تامه نوسانات نرخ ارز نیست. علت دوم بازارهای به اصطلاح مجازی یا مخفی است که در کشور وجود دارند. متأسفانه نرخ دلار در کشور ما در کف بازار تغییر نمی کند؛ بلکه در بازارهای فیک و صوری تحت عنوان دلار فرادلیسی و کاغذی خرید و فروش می شود. این بازارها هر روز و حتی در روزهای تعطیل از ۶ صبح تا ۱۲ شب در حال فعالیت بوده و دلار به صورت کاغذی خرید و فروش می شود. دولت نیز از این موضوع آگاهی داشته و توان مقابله با آن را دارد. اما دلیل سوم و مهم ترین دلیل، سیاست های خود دولت است. ما امروز با یک تقاضا و یک عرضه ارز مواجهیم. بخش عمده ای از نیاز شرکت ها و بنگاه های اقتصادی در حال تأسیس و تجهیز ما، نیازهای ارزی است. بیشتر صنایع ما چه صنایع کشاورزی، چه صنایع معدنی و فلزی ما برای تسادوم فعالیت به واردات و تأمین ارز مورد نیاز واردات نیازمندند.

دولت در اینجا باید شرایط تسهیل صادرات و تأمین ارز واردات را در سازوکارهای مدرن تعریف کند، اما متأسفانه دقیقاً برعکس عمل کرده است؛ یعنی امروز که به دلیل محدودیت های ارزی باید صادرات تسهیل شود تا بتوانیم تناسمی میان عرضه و تقاضای کالا و خدمات ایجاد کنیم، این موضوع دیده نمی شود. به هر حال واقعیت این است که امروز قدرت خرید مردم کاهش داشته و مردم نمی توانند میزان مصرف مواد غذایی و پوشاک خود را افزایش دهند. در این شرایط تنها راه حلی که کمک می کند تا تولید کاهش نیابد، ایجاد بازارهای جدید و در یک کلام صادرات است. در حالی که دولت با شعار صیانت از ارز و با این ایده که ارز متعلق به حکومت است و حکومت نیز می تواند آن را نرخ گذاری کند و درباره اش تصمیم بگیرد که البته حرف کاملاً غلطی است این مسیرها را بسته ایم و گفته ایم اگر می خواهید صادرات داشته باشید، باید تعهد ارزی بدهید که ارزهای صادراتی را در موعد مشخصی وارد کشور کرده و در سامانه نیما که نرخ دلار در آن حداقل هزار تومان تا گاهی اوقات ۵ هزار تومان با بازار آزاد اختلاف قیمت دارد، عرضه کنید. سؤال اینجاست در چنین شرایطی یک صادرکننده کشاورزی مانند صادرکننده پسته یا زعفران با کسی که این کالا را به صورت قاچاق از کشور خارج می کند به ازای هر دلار صادرات حدود ۵ هزار تومان در سود خود اختلاف قیمت دارند چگونه می توان در چنین شرایطی رقابت کرد؟ در این شرایط صادرکننده قانونی ما هیچ رغبتی برای صادرات نخواهد داشت. موضوعی که در حال حاضر نیز رخ داده و ما شاهدیم صادرکنندگان ما در خیلی از عرصه ها، انگیزه ای برای صادرات ندارند.

رئیس سندیکای تولیدکنندگان مواد دارویی در گفت و گو با صبح صادق

همه داروهای وارداتی را می توان در داخل تولید کرد

کمیود غذا و دارو از آن مسائلی است که می تواند امنیت جانی و سلامت شهروندان یک جامعه را تهدید کند؛ موضوعی که سبب شده تحریم غذا و دارو علیه کشورها در ظاهر ماجرا مستثنی شده و این تحریم ها هرگز علیه جامعه و ملتی اعمال نشود. متأسفانه دشمنان ایران حتی به این قوانین بین المللی نیز قائل نبوده و با توجه به منع اخلاقی و قانونی تحریم غذا و دارو حاضر به ارائه غذا و دارو به کشورمان نیستند و موانعی را بر سر راه آن ایجاد می کنند. با این حال، توجه و اهتمام ویژه جمهوری اسلامی طی چند دهه اخیر به موضوع امنیت غذایی و پیشرفت های رخ داده در حوزه صنعت دارو باعث شده با وجود تمام این تهدیدها و دشمنی ها، اخلاقی در شرایط کشور ایجاد نشود. در هفته های گذشته شاهد ایجاد برخی صف ها جلوی داروخانه ها و کمیود برخی اقلام خاص دارویی، مانند انسولین قلمی بودیم؛ موضوعی که نگرانی هایی را برای مردم ایجاد کرد. این ماجرا بهانه ای شد تا صبح صادق در گفت و گو با «فرامرزا اختراعی» رئیس سندیکای تولیدکنندگان مواد دارویی و وضعیت صنعت دارو و تأثیر تحریم ها بر آن را بررسی کند.

حمید رضا جوانبخت

خبرنگار

اگر ممکن است مختصری درباره وابستگی کشور به واردات دارو و توان داخلی برای تأمین نیازهای دارویی کشور بفرمایید.

کشور ما این افتخار را دارد که نزدیک به ۹۸ درصد نیازهای دارویی مردم در داخل تولید می شود. بنابراین نگرانی از کمیود دارو در کشور بی دلیل است. ما در بدترین شرایط هم قادریم دارو مورد نیاز خودمان را تأمین کنیم. اما اینکه چرا برخی اوقات شهروندان به داروخانه ها مراجعه می کنند و با کمیود یک دارو مواجه می شوند، به دلیل تجویز دارو است. طبق مصوبه شورای انقلاب و طرح ژنریک، پزشکان قانوناً اجازه تجویز دارو با نام تجاری آن را ندارند، اما متأسفانه برخی از همکاران ما در جامعه پزشکی از این قانون عدول کرده و دارو را با نام تجاری آن تجویز می کنند؛ در حالی که این کار امروزه نه در ایران که در بسیاری از کشورهای دنیا جرم است. پزشک باید دارو را با نام علمی آن بنویسد و حق ندارد در نسخه دارو را به نام تجاری آن بنویسد؛ چون یک نوع تبلیغات برای شرکت تجاری است. بنابراین وقتی مردم دارو را با نام تجاری آن به داروخانه می برند اگر داروخانه آن دارو را با برند تجاری ذکر شده نداشته باشد با اینکه همان دارو با نام علمی آن از سوی تولیدکنندگان داخلی تولید شده و موجود است؛ اما بیمار احساس کمیود دارو می کند. دلیل بعدی این است که گاهی پزشک دارویی را تجویز می کند که به دلیل نداشتن تقاضا از بازار دارویی کشور خارج شده است؛ یعنی این دارو با اینکه تولید داخل هم بوده، اما چون تقاضایی نداشته از بازار خارج شده است. لذا یکی از وظایف پزشکان ما این است که تا حدودی مسلط به بازار دارو باشند؛ اولاً در نسخه ها دارو را با نام علمی آن بنویسد. ثانیاً داروهایی را که به هر دلیلی در فهرست دارویی نیستند و خانواده مشابه آن به صورت فراوان وجود دارند، در نسخه بنویسند. در واقع بسیاری از احساس های کمیود دارو اساساً غلط است. البته در همه جای دنیا و تمام کشورها واژه ای تحت عنوان کمیود هم وجود دارد؛ اما اینکه مثلاً درصد کمی از مجموع داروها در بازار نباشد و پزشک دارویی جایگزین که همان اثربخشی درمانی را دارد تجویز

کند، طبیعی است.

درباره میزان وابستگی صنعت دارویی کشور به واردات نیز بفرمایید.

نزدیک به ۹۸ درصد داروهایی که در داروخانه عرضه می شوند، داروهای ایرانی هستند که در داخل کشور تولید می شوند. بیش از ۷۰ درصد مواد اولیه و مؤثره دارویی نیز در داخل کشور تولید می شود. این یک اتفاق بسیار بسیار ارزشمند است. در حالی که در کل قاره اروپا فقط ۳۰ درصد دارویی نهایی در خود اروپا تولید می شود و ۷۰ درصد آن وابسته به واردات است. این خودکفایی در اروپا در مواد مؤثره حدود ۱۵ درصد است و آنها حدود ۸۵ درصد نیاز خود را از کشورهایمانند چین و هند که منبع اساسی دارو هستند، وارد می کنند. من به عنوان رئیس سندیکای مواد مؤثره یعنی حلقه اولیه تولید دارو این اطمینان را می دهم که موضوعی تحت عنوان کمیود دارو در ایران وجود ندارد.

این واردات برای کشور چه میزان ارزی دارد؟

برای واردات ۳۰ درصد مواد مؤثره به کشور به حدود ۶۰۰ میلیون دلار ارز نیاز داریم. این در حالی است که برای تولید ۷۰ درصدی که در داخل

کشور تولید می شود، کلاً ۱۴۰ میلیون دلار هزینه می شود. در واقع هر قدر خودکفایی افزایش یابد، نیازهای ارزی نیز کاهش می یابد. در دارویی نهایی نیز که حدود ۲ تا ۳ درصد واردات داریم و ۹۷ تا ۹۸ درصد نیاز دارویی را در کشور تولید می کنیم. چالب است بدانید برای تولید این ۹۸ درصد دارو که شامل همه مواد اولیه سازها و داروسازها و... است، به چیزی حدود ۷۵۰ میلیون دلار ارز نیاز است؛ در حالی که برای واردات آن دو درصد دارویی نهایی از خرج در مقطعی تا مرز ۴ میلیارد دلار هم واردات داشته ایم که خوشبختانه با کنترل هایی که صورت گرفته، این رقم در حال حاضر به حدود یک میلیارد دلار رسیده است؛ یعنی امروز برای واردات ۲ درصد دارو یک میلیارد دلار هزینه می شود اما برای تولید ۹۸ درصد داروها در داخل کشور حدود ۷۵۰ میلیون دلار هزینه می شود.

چه داروهایی بیشتر به کشور وارد می شود؛ یعنی عمده این ارزی برای چه داروهایی است؟

دو قلم این واردات بسیار با اهمیت است؛ یعنی ارزی بیشتری دارد. یکی همین انسولین قلمی و دیگری فاکتورهای خونی هستند؛ البته در انسولین به اندازه کافی تولید داخلی در کشور وجود دارد

و به لطف خدا فعالیت های خوبی را نیز در حوزه فاکتورهای خونی آغاز کرده ایم.

بحث تحریم ها تا امروز چه تأثیری بر صنعت دارویی کشور داشته است؟ یعنی تحریم ها چه آسیبی به صنعت دارویی کشور زده است؟

عمده دارویی مورد نیاز مردم در داخل کشور تولید می شود؛ حتی توان تولید داروهای وارداتی نیز در داخل کشور وجود دارد؛ مثلاً تسون تولید همین انسولین قلمی یا مشتقات خونی که عمده واردات ما هستند وجود دارد، فقط نیازمند سرمایه گذاری است؛ یعنی در حوزه دارو «نمی توانیم» وجود ندارد، زیرا بنیه فنی ایران بسیار بسیار قوی تر از «نمی توانیم» است. اما اینکه تحریم چه مشکلاتی را برای دارو به وجود آورده است، نمی توان گفت تحریم بی اثر بوده، بلکه تحریم اثرگذار بوده؛ اما عمده اثرش اختلال سیستم نقل و انتقال ارز است که بعد از تحریم ها این کار به سختی انجام می شود؛ چرا که در حال حاضر بانک های محدودی در جهان با ما همکاری می کنند. با این حال خوشبختانه عرضه کننده و منبع اصلی مواد اولیه دارو و مواد شیمیایی مرتبط با تولید دارو در تمام دنیا که همه کمپانی ها چه غربی چه اروپایی و آمریکایی و... مواد اولیه مورد نیازشان را از آنها تهیه می کنند، کشورهای معاند با ما نیستند؛ یعنی نقل و انتقال پول به این کشورها به سختی سایر کشورهای معاند در غرب نیست. بنابراین در حوزه تحریم آن ضربه و سختی هایی را که برای نقل و انتقال پول به آمریکا و اروپا داریم؛ در اینجا نداریم. به دلیل اینکه به هر حال بانک های محدودی با ما کار می کنند؛ چون اگر با ایران کار کنند، عملاً امکان کار کردن با آمریکا را ندارند. بنابراین سختی هایی وجود دارد که بعضی اوقات مجبور می شویم پول را با سازوکارهایی به جز بانک و از طریق صرافی ها منتقل کنیم که طبیعتاً یک مقدار حاشیه ها و هزینه های اضافی برای ما ایجاد می کند. بنابراین با وجود اینکه نقل و انتقال پول سختی هایی را ایجاد کرده است؛ اما اگر دولت سهمیه ارزی حوزه دارو را تأمین کند، این توانایی و تجربه را داریم که موضوع را مدیریت کنیم.

افزوده

ابزار مشتقه چیست؟

ابزار مشتقه به قراردادی اوراقی گفته می شود که ارزش آن وابسته به ارزش اوراق بهادار، کالا، شمش یا ارز اصلی است و هیچ گونه ارزش مستقلی ندارد. پیمان آتی و اختیار معامله دو گونه از این ابزارها هستند که به طور معمول در بورس های معتبر جهان دادوستد می شوند. این ابزار در معاملات اصل دارایی جابه جا شده و عملکرد قیمت آن ناشی از تغییرات قیمت کالای مربوطه است. معاملات در این بازار نسبت به بازار نقدی سرعت و قدرت نقدشوندگی بیشتری دارد و هزینه کمتری در بازار ایجاد می کند.

شاخص

نفت ۴۰ دلاری

به گزارش بلومبرگ، قطر بودجه دولتی خود را با قیمت نفت ۴۰ دلار در هر بشکه خواهد بست، در حالی که این قیمت، کمتر از انتظار بازار است؛ زیرا این کشور تلاش می کند با کسری بودجه مواجه نشود. شیخ تمیم بن حمد آل ثانی، امیر قطر می گوید: «به منظور جلوگیری از پیامدهای اقتصادی منفی ناشی از نوسانات قیمت نفت، دستور داده ایم بودجه کشور بر اساس قیمت ۴۰ دلار در هر بشکه بسته شود.» با شروع موج دوم کرونا در جهان قیمت نفت تا ۳۶ دلار در هر بشکه پایین آمد.

منهای نفت

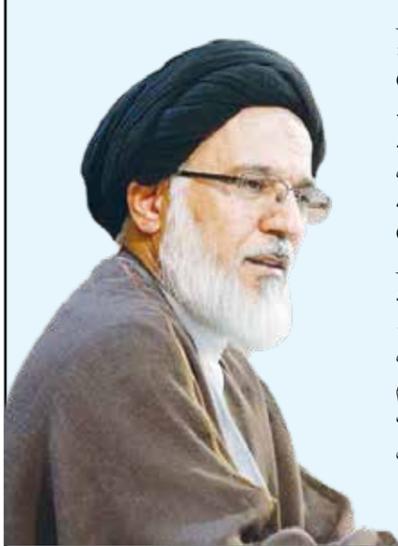
مقابله با قاچاق کالا

بر اساس آمارهای موجود، طی یک دهه اخیر همواره اعدادی بین ۱۲ تا ۲۲ میلیارد دلار کالای قاچاق وارد کشور شده که عمده آنها نیز کالاهای مصرفی و غیر ضروری هستند که امکان تولید آن در داخل کشور وجود دارد. اگر میزان قاچاق کالا به کشور را فقط ده میلیارد دلار در نظر بگیریم، با هدایت این رقم به سمت فعالیت های تولیدی و بودجه عمرانی کشور می توان شاهد تحول عمیقی در بخش تولید و آبادانی کشور بود و عملاً از وابستگی به درآمدهای نفت رها شد.

مقام والای حضرت معصومه (س) در شفاعت بندگان

گفتاری از آیت الله سید محمد مهدی میر باقری

۵۷، ص ۲۲۸) و ایسن عبارت به معنای آن است که حتی سیر بهشتیان هم در درجات و شفاعت حضرت فاطمه معصومه (س) است، لذا عبارت «فان لك عند الله شأنًا من الشأن» به صورت نکره آمده است که دال بر این عظمت غیر قابل وصف باشد. این سخن بیان دیگری از داستان مرحوم مرعشی (ره) است، چرا که به ایشان فرموده بودند زیارت قبر حضرت زهر (س) تا قبل از ظهور ممکن نیست، ولی به زیارت قبر فاطمه معصومه (س) بروید، زیرا حضرت زهر (س)، جلالت خویش را به ایشان داده‌اند. این مقام عظیمی است که تنها خلاصه در دستگیری برای بهشت نیست، بلکه نوعی سرمایه‌گذاری است و چنانکه در خصوص نبی اکرم (ص) گفته شد، مقام محمود ایشان، که شفاعت اولین و آخرین است، عبادات و سختی‌ها و تحمل بلاهای زیادی می‌طلبند، (که اوج تحمل

در زیارت‌نامه حضرت فاطمه معصومه (س) انتساباتی وجود دارد که از ناحیه معصوم به آن ذات مقدس نسبت داده شده است و پس از آنکه سلامی به نحو خطاب حاضر به چهارده نور مقدس داده می‌شود، آنگاه به حضرت معصومه (س) به‌عنوان «بنت رسول الله، بنت فاطمه و خدیجه، بنت امیر المؤمنین، بنت الحسن و الحسين» سلام داده می‌شود و این نشان از ارتباط خاص حضرت فاطمه معصومه (س) با وجود مقدس پنج تن (ع) دارد که این رابطه صوری نیست و از جنس ارتباط بنوت و فرزندی دیگر امام‌زادگان (که البته هم‌شان واجب‌التعظیم هستند) نیست. حضرت فاطمه معصومه (س) شأن و مقام شفاعت دارند و شانی از شئون نبی اکرم (ص) به ایشان داده شده است، لذا امام صادق (ع) درباره مقام شفاعت ایشان می‌فرماید: «تمام شیعیان من با شفاعت او وارد بهشت خواهند شد.» (بحار، ج

بلای نبی اکرم، عاشوراست) که علاوه بر اینکه کار آسانی نیست، محتاج اذن خداوند متعال نیز هست: «مَنْ ذَا الَّذِي يُشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ» (بقره/ ۲۵۵) لذا فداکاری عظیمی است که اصل آن مربوط به نبی اکرم (ص) است و شعبه‌ای از آن به وجود مقدس حضرت فاطمه معصومه (س) داده شده است. از مجموع این قراین و قراینی که در زیارت‌نامه حضرت معصومه (س) منقول از حضرت رضا (ع) است، چنین تلقی می‌شود که تجلی خاصی از انوار معصومین (ع) در این حرم مقدس وجود دارد و اگرچه معصومین (ع) در همه جا حاضرند، ولی در این مکان مقدس به نحوی خاص و ویژه حضور داشته و حرم حضرت معصومه (س)، حرم تمام معصومین (ع) به شمار می‌آید. فلذا حضرت معصومه (س) شخصیتی استثنایی است که بین امام‌زادگان دیگر، هرگز مثل و نظیری ندارد.

موضوع شفاعت ترغیب و امید است

محمد رضا قضایی

کارشناس علوم اسلامی

یکی از موضوعات اختلافی شیعیان با فرق دیگر اسلامی و حتی وهابیت، موضوع «شفاعت» است. مخالفان شفاعت قبل از مراجعه به دلایل قرآنی، به عقل خود مراجعه می‌کنند و پس از آنکه غیر ممکن یا غیر عادلانه تصور می‌کنند، تازه به سراغ قرآن آمده و به آن استناد می‌کنند. دلیل اصلی بسیاری از اختلافات و منازعات همین تصورات و تخیلات ذهنی است که در مقابل دلایل صحیح هم کوتاه نمی‌آید. دومین دلیل ایجاد اختلاف، نداشتن توان در جمع‌بندی و بررسی شواهد و نظایر است. برای نمونه، وقتی مطلبی را در آیات قرآن نماندیم، باید به آیات دیگر که آن آیه را توضیح می‌دهد، مراجعه کنیم. البته شیعیان در اینطور مواقع به روایات انمه معصوم (ع) که مفسرین اصلی قرآن هستند، مراجعه می‌کنند. چالب آنکه هر دوروش در یک آیه آمده است. خداوند در سوره آل عمران، آیه ۷ می‌فرماید: «اوست خدایی که قرآن را بر تو فرستاد که برخی از آن کتاب آیات (محکم) است که اصل و (مرجع) سایر آیات کتاب خداست و برخی دیگر (مشابه) است و آنان که در دلشان میل به باطل است از پی متشابه رفته تا به تأویل کردن آن در دین راه شبهه و فتنه‌گری پدید آرند، در صورتی که تأویل آن را کسی جز «خداوند» و «اهل دانش» (اهل بیت) نداند.» به اعتقاد شیعیان و احادیث صحیح در تفسیر آیه ۴۳ سوره نحل «فَأَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ» اهل بیت (ع) هستند. خداوند در قرآن با خصوصیات شفاعت‌شوندگان را بر شمرده است. وقتی خداوند در آیه ۲۵۴ سوره بقره می‌فرماید: «روزی که معامله و دوستی و شفاعت در آن نیست.» نمی‌خواهد شفاعت را منکر شود، بلکه شفاعت‌کننده را منکر می‌شود. آیا وجود شافی و شفاعت نفی شد؟ خیر؛ افرادی هستند که خداوند به آنها اجازه شفاعت داده است. آیه ۲۵۵ سوره بقره: «مَنْ ذَا الَّذِي يُشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ» و آیه ۲۸ سوره انبیاء: «لَا يُشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ»؛ از کسانی که خداوند به آنها اذن داده می‌گوید که بندگان شایسته را شفاعت می‌کنند. پس اولاً فردی که شفاعت می‌کند، باید اذن داشته باشد و دوم کسی که شفاعت می‌شود، باید مورد رضای خداوند باشد. قرآن شرایطی را برای مورد شفاعت قرار گرفتن هم ذکر می‌کند. کسانی که گناه کبیره نمی‌کنند و کسانی که کافر، منافق، ظالم و ستمکار نیستند. شفاعت مسئله‌ای پیچیده است، اما درک آن سخت نیست. در شفاعت تکلیف منافقان و کفار که مشخص است، اما ستمکار و ظالم گستره بیشتری از کافر و منافق دارد، یعنی می‌شود بنده‌ای مسلمان باشد، اما ستمکار و ظالم هم باشد. کمالاتی که خداوند تبارک و تعالی را هم مشمول شفاعت نمی‌داند. قاطبه مفسران و علما شفاعت را برای بخشش گناهان می‌دانند، اما می‌شود معنایی بالاتر از این هم متصور شد و آن، اینکه شفاعت برای بالا بردن و رشد کردن در بهشت هم به کار می‌آید. اما دلیل شفاعت را می‌توان ایجاد انگیزه برای بندگان و ناامید نشدن آنان از اطاعت پروردگار دانست. شفاعت نوعی تفویض اختیار است از جانب خدا که در بندگان برای رسیدن به مقام شفاعت هم انگیزه ایجاد می‌کند و این ایجاد رغبت و انگیزه و جلوگیری از ناامیدی دلیل آسانگیری‌های دین است.

سلام از دور و نزدیک

نگاهی به فلسفه و ثواب زیارت ائمه معصوم (ص)

سید حسین
خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

داشتن بیشتر تأکید شده و قصد زیارت شناخت خدا دانسته شده است. «شناخت خداوند است که شرط زیارت است؛ چه اینکه آثار و ثواب زیارت‌ها برای کسی در نظر گرفته شده است که زیارت با معرفت انجام دهد.» (وسائل الشیعه، ج ۱۰، ابواب‌المساز) در آداب زیارت نکات بسیاری وجود دارد که اصلی‌ترین آن پاک‌ی روح و پاک‌ی قلب و پاک‌ی جسم است. سرعت رسیدن زائر به خواسته‌اش با این ظهارت‌ها بیشتر است و البته ادب حکم می‌کند که در وقت زیارت یک معصوم یا امام (ع) انسان در نهایت پاک‌ی و پاکیزگی قرار داشته باشد. هر چند توان انسان‌ها هم در نظر گرفته شده و موقعیت‌هایی پیش می‌آید که برخی زوار نمی‌توانند با لباس آراسته و غسل زیارت به حرم ائمه مشرف شوند. پس این نکات برای کمال بیشتر است و فقدان برخی از آنکه در توان زائر نیست، نشان از مقبول نشدن زیارت نیست؛ اما آنچه فقدانش اثر زیادی بر کیفیت زیارت می‌گذارد، توجه نکردن به خدا و اهل بیت (ع) و نشناختن مقام ایشان است. اگر زائری نداند در زیارت چه می‌خواهد و هدفش چیست، نمی‌تواند زیارت قابل قبولی داشته باشد.

درباره زیارت قبور انسان‌ها اختلافاتی میان مسلمانان و وهابیان وجود دارد که برخاسته از ناتوانی علمای دین وهابیت است. آنها به برخی آیات قرآن و بیانات پیامبر اسلام (ص) استناد

می‌کنند که اصلاً ماهیت آن را نفهمیده‌اند یا نمی‌خواهند بفهمند. برای نمونه، در آیه ۸۴ سوره توبه، خداوند به پیامبر اسلام (ص) می‌فرماید: «وَ لَا تَصَلِّ عَلٰی أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَ لَا تَقُمْ عَلٰی قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ مَا تَوَّأ وَ هُمْ فَاسِقُونَ»؛ و هرگز بر هیچ مرده‌ای از آنان نماز مگزار و بر سر قبرش نایست، چرا که آنان به خدا و پیامبر او کافر شدند و در حال فسق مرده‌اند. (توبه/ ۸۴) آنها توجه نمی‌کنند که اتفاقاً این آیه به زیارت قبور اشاره دارد، جز قبر منافقین و کافران! نه اینکه به کل زیارت قبور را نهی کرده باشد.

اما در اوضاع کنونی و وجود بیماری در جهان، سؤال آن است که زیارت از دور آیا مساوی زیارت از نزدیک است؟ اولاً در برخی زیارات که به بوسیدن قبر ائمه معصوم (ع) در خلال زیارت امر شده است، بوسیدن قبر شریف و زیارت از نزدیک، به عنوان شرط نیامده و فقط جزء آداب و برای ازدیاد محبت وارد شده است. ثانیاً در برخی احادیث آمده است، تفاوتی میان زیارت دور و نزدیک وجود ندارد و کافی است مؤمنان توجه کافی به زیارت‌شان داشته باشند. پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌فرماید: «مَنْ سَلَّمَ عَلَيَّ مِنْ عِنْدِ قَبْرِ سَمِيعَةٍ وَ مَنْ سَلَّمَ عَلَيَّ مِنْ بَعِيدٍ بُلَغْتُهُ»؛ هر کس از کنار قبرم بر من سلام دهد، آن را می‌شنوم و هر کس از دور بر من سلام دهد، آن را به من می‌رسانند. (بحار الانوار،

ج ۹۷، ص ۱۸۳) امیرالمؤمنین (ع) از رسول خدا (ص) نقل می‌کنند که فرمودند: «هر کس در هر مکانی از زمین، به من سلام کند سلامش به من می‌رسد.» (امالی طوسی، ص ۱۶۷، ح ۳۱) پس فرقی در زیارت دور و نزدیک وجود ندارد و هرگاه مؤمنی در دلش ائمه معصوم (ع) را زیارت کرد، همانند تشریف به حرم شریف‌شان ثواب برده است. اتفاقاً اینکه ائمه معصوم (ع) را حاضر در هر کجای عالم ببینیم نیز جزء معرفت‌هایی است که در قلب بندگان خاص خدا و محبان خاص اهل بیت (ع) وجود دارد.

البته در زیارت حضوری فواید معنوی بسیاری وجود دارد که نمی‌توان منکر آنها شد؛ زیرا قدرت معنوی مسلمانان و ارتباط تنگاتنگ آنان در همین مقابر شریفه و اماکن مقدسه وجود دارد؛ اما آنچه در زیارت از دور مستتر است، بالا رفتن از جهت مسلمانان است که مقدم بر قدرت‌های دیگر است. به عبارتی، قدرت معنوی تک‌تک مسلمانان است که می‌تواند به قدرت و اتحاد جهانی تبدیل شود. پس صرف کنار هم قرار گرفتن جسم‌ها بدون وجودی مشتعل از معنویت نمی‌تواند اثر جهانی و ماندگار داشته باشد. زائران مشاهده شریفه و اماکن مقدسه باید به دنبال شناخت خود و خدای خود و اهل بیت (ع) باشند و این شناخت را از وسیله‌ای برای قدرتمندی و عزت قرار دهند.

الگوی انسانیت

همایش «رسول‌الله (ص) الگوی انسانیت» به همت مرکز اسلامی فرانسه به صورت وینار برگزار شد. در این همایش که هم‌زمان با سالروز ولادت پیامبر اسلام (ص) برگزار شد، علامه جوادی آملی در پیام تصویری برای این سمینار اعلام کرد: «پیامبر (ص) که آمد، برای رفع جاهلیت موجود و دفع جاهلیت ممکن برنامه‌ریزی کرده است. آن جاهلیتی که وجود داشت آن را با برنامه‌ریزی رفع کرد و برداشت، جاهلیتی‌هایی که ممکن است در اعصار بعدی بیاید زمینه دفع و جلوگیری آنها را فراهم کرد و آن با تشریح همین منابع و مبادی چهارگانه است: عقلانیت، فطرت، آزادی و مسئله فضایل اخلاقی.»

حرمت نشر ناامیدی

پرسش: تحلیل‌هایی که موجب تضعیف اراده جامعه در تبعیت احکام حکومتی ولی فقیه می‌شود یا باعث تضعیف امید در جامعه و القای اضطراب و نگرانی در افکار عمومی شود، چه حکمی دارد؟
پاسخ: این نوع تحلیل که چنین مفاسدی را به دنبال داشته باشد، جایز نیست و باید ترک شود.

برگرفته از کتاب احکام هدایت سیاسی بر اساس فتاوی رهبر معظم انقلاب منتشر شده از سوی معاونت سیاسی سپاه

دعای بی‌همتا

آیت‌الله بهجت (قدس سره) می‌گفت: دعایی که خیلی مختصر باشد و کار مفصل را بکند «صلوات» است... کسی بخواهد دوستی‌اش و محبتش زیادت‌ر بشود، در اذکار و آداب و... چیزی آسان‌تر از صلوات زیاد نیست؛ [هر کس] عاشقانه صلوات بفرستد، می‌فهمد که چطور محبتش زیاد می‌شود؛ اما به شرط عقیده، که بفهمد این می‌کشد او را به طرف معبود خودش و محبوب خودش. خدا می‌داند چه هست در این صلوات که می‌گوید: «هر کس یک بار بر من صلوات بفرستد، یک ذره از گناهانش باقی نمی‌ماند.» مقصود این است که از جمله آسان‌ترین چیزها در اذکار شاید همین صلوات باشد.

<div><div>۸</div><div><div></div></div></div>
<div> <div><div></div><div>پرونده</div></div></div>
<p>شماره ۹۷۵   دوشنبه ۱۹ آبان ۱۳۹۹</p>
<div><div><div>صداقت</div></div><div><div>مردم</div></div></div>

تایمر رئیس

محمد خدابخشى

کمیسیون بر نامه، بودجه مجلس

جامعه هدف

درباره جامعه هدف، منابع مورد نیاز طرح مجلس شورای اسلامی و سازوکارهای اجرای آن مفصل بحث شد و با حضور نمایندگان مرکز پژوهش‌ها، سازمان برنامه و بودجه کشور و بانک مرکزی جلسات متعددی برگزار کردیم؛ در نهایت با همکاری بخش‌های مختلف به این جمع‌بندی رسیدیم که روش تأمین منابع این طرح همان روشی باشد که در بند «و» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ پیشنهاد شده است؛ یعنی فروش اموال و املاک مازاد دولت برای یک بازه زمانی شش ماهه که در صورت ادامه این طرح برای سال بعد، تأمین منابع آن باید در قانون بودجه ۱۴۰۰ و در لایحه‌ای که دولت پیشنهاد می‌دهد بحث و بررسی و تعیین تکلیف شود.

در این طرح برای تعیین میزان پارانه‌ای که قرار است به جامعه هدف پرداخت شود نیز بحث شد و با توجه به آماری که از پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان داشتیم، حدود ۲۰ میلیون نفر از این جامعه هدف، افرادی هستند که فردی از خانواده آنها حقوق بگیر نیست و تحت حمایت هیچ نهادی هم نیستند.

همچنین درباره جامعه هدف این طرح باید گفت در واقع این تعداد افراد، از هیچ جا مورد حمایت واقع نمی‌شوند و استحقاق بیشتری دارند و باید به این افراد به صورت ویژه کمک شود؛ در واقع این جامعه هدفی است که حتی خود دولت هم در جلسات اولیه‌ای که داشتیم، در کمک به آنها توافق داشت.

در این جامعه هدف، افرادی هستند که قدرت خرید آنها نسبت به سال‌های قبل کاهش پیدا کرده است؛ از این رو مجلس شورای اسلامی بر آن شد که در این طرح آیتم‌های مختلف سبب کالایی را که خر خانواده ایرانی در سال ۱۳۹۵ خریداری می‌کرده؛ مانند گوشت، مرغ، برنج و روغن را برآورد کردیم و مقادیری را که از این کالاها خریداری می‌شده است را بررسی کرده و به ازای ریالی محاسبه کنند و کمک معیشتی را بر این مبنا قرار داد.

پیشنهاد شده است برای جامعه هدفی که وضعیت اقتصادی سخت‌تری دارند؛ از جمله همان ۲۰ میلیون نفر، ماهی ۱۲۰ هزار تومان در ماه کمک در نظر گرفته شود و برای باقی توانایی دارند و در واقع یک کار تجاری انجام می‌شود که اقدام بسیار خوبی است.

این اموال به شرکت‌هایی داده می‌شود که توانایی دارند و در این اموال شرکت می‌کنند؛ در واقع این اموال به دولت مشکلی از نظر تأمین مالی هم دولت مشکلی ندارد؛ زیرا اموزال زیادی دارد که این اموال به درد دروژ می‌سازد می‌خورد و آن روز مبادست.

دولت نمی‌تواند این طرح را اجرا کند و تکلیفی است که مجلس آن را قانونی کرده است؛ این طرح جزء نیازهای ضروری جامعه است؛ چون امروز اقبال بسیاری از جامعه تحت فشار هستند و اموراتشان نمی‌گذرد و چه بسا ممکن است خدایی نکرده به دلیل بحث‌های اقتصادی، بنیان خانواده‌ها به هم بریزد و مسائل اجتماعی، سیاسی و خانوادگی به وجود بیاید، لذا اقدام ضروری بوده و جزئه نیازهای اولیه مردم است.

در این مقطع زمانی مجلس، دولت و دیگر بخش‌های کشور باید متوجه مشکلات مردم باشند تا بتوانیم در مقابل تحریم‌های دشمن مقاومت کرده و ان‌شاه‌الله از آنها عبور کنیم تا خدایی نکرده شکست نخوریم و از این مرحله بیرون بیرون باشیم. در واقع این طرح از اقدامات ضروری بوده و دولت چاره‌ای جز اجرای آن ندارد. برخی‌ها این طرح را همانند کوپن می‌دانند که منظور نیست، چون وقتی به مردم کوپن داده می‌شند، کمبود کالا وجود داشت؛ در حالی که الآن کالا در کشور وجود دارد؛ اما گران است. در آن زمان مرغ از خارج وارد کشور می‌کردیم؛ مشکلی نداریم و فقط برای تنظیم بازار بخشی از آنها را وارد می‌کنیم. به عبارتی، آن زمان نیازمند واردات بودیم؛ اما امروز خودمان کالاها را تولید می‌کنیم. دلیل اجرای این طرح این است که خانواده‌ها بتوانند از این مواد غذایی اساسی بهره‌مند شوند، وگرنه کالاها در کشور وجود دارد و کمبودی نداریم.

نکته قابل توجه این است که این طرح قرار نیست مشکلات را حل کند و فقط همچون یک تسکین و برای عبور از این وضعیت سخت کشور است و باید در آینده قیمت‌ها و وضع اقتصادی مملکت اصلاح شود. این طرح قرار است تا پایان سال اجرا شود و اگر برای سال بعد هم لازم به اجرای طرح باشد، نیاز است که در بودجه سال بعد دیده شود، اما لازم است این طرح حداقل تا یک سال و نیم دیگر اجرا شود تا شرایط کشور عادی شود؛ چرا که ما در کشورمان به مشکل کمبود کالا و نه مشکل تولید، توزیع و بودجه داریم و این مشکلات ناشی از افزایش هزینه‌ها به نسبت درآمد خانوارهاست که مقطعی است.

دبیر گروه پرونده: متین محبوب

مصاحبه و گزارش: زهرا ظهورند

حسین راغفر

گارشناس مسائل اقتصادی

جعفر قادری

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس

منابع چگونه تأمین خواهد شد؟

این موضوع را که دولت با طرفداران آن اعلام می‌کند که برای اجرای طرحی منابع کافی نداریم، نباید جدی گرفت؛ زیرا اگر دولت منابع کافی نداشت، چرا با الحاق یک ماده به این طرح مقدارش که افزون بر ۳۰ هزار میلیارد تومان، ۲۵ هزار میلیارد تومان دیگر از اموال و دارایی دولت واگذار شود یا به فروش رود تا همسان‌سازی حقوق بازنشستگان لشکری و کشوری تکمیل شود و مشکل مسکن فشره‌های کم درآمد را حل کند؟ همچنین دولت به دنبال این بود که ۲۰ هزار میلیارد تومان برای تأمین منابع طرح‌های عمرانی که در استان‌ها قول داده‌اند، به این مبلغ اضافه شود که سرجمع ۷۵ هزار میلیارد تومان می‌شد، یعنی ۴۵ هزار میلیارد تومان را دولت دنبال می‌کرده است. بنابراین اینکه دولت بگوید ما منابع مالی برای این تأمین منابع این طرح نداریم با امکان فروش دارایی‌ها وجود ندارد، خیلی درست نیست و دولت اموال و دارایی بسیاری دارد.

از طرفی برخی نماینده‌ها به این موضوع معترض بودند که چرا دولت با این طرح مخالفت می‌کند؟ زیرا دولت با استفاده از منابع، حقوق‌های شساغلان و بازنشسته‌ها را اضافه کرده است. بنده با این بخش از طرح موافق نبودم که دوباره به این گروه از افراد در این طرح بارانه بدهیم. البته با این بخش از طرح موافق هستم که گروه‌های کم درآمدی هستند که از هیچ کجا حقوق نمی‌گیرند یا زیر پوشش نهادهای حمایتی نیستند و اگر بارانه این طرح به این افراد تعلق بگیرد، توجه دارد؛ اما وقتی حقوق کارمنداها و بازنشسته‌های صندوق‌های بازنشستگی را افزایش دادیم و با اجرای ایسن طرح مجدد بخواهیم به این گروه‌ها بارانه بدهیم، توجیهی ندار. بنابراین یک تاقضی بین مجلس و دولت وجود دارد.

همچنین از برخی رفتارهای دولت بوی سیاسی‌کاری استشمام می‌شود؛ برای نمونه در کمیسیون برنامه و بودجه مطرح شده بود که برای تأمین بخشی از منابع مالی اجرای ایسن طرح، از تراکتش‌های بانکی رقمی اضافه دریافت شود که دولت اعلام کرد این کار سبب افزایش نرخ تورم می‌شود، اما اونویک روز از اعلام این موضوع نگذشته بود که دولت هزینه‌های تراکتش مالی را اضافه کرد و این نشان‌دهنده یک بام و دو هوای دولت است و بیشتر از اینکه بر خورد دولت کاشناسی باشد، سیاسی است. با نمونه دیگر اینکه دولت اعلام می‌کند ما لوايح بسيار يی را به مجلس فرستاده‌ایم که بررسی نمی‌کند، در حالی که اگر این لوايح اولويت داشته باشند، باید با قید فوریت باشد؛ اما باید گفت از مجموع لوايح فرستاده شده فقط سه مورد آن فوریت‌رار بوده است؛ وقتی دولت به لوايح اولويت نمی‌دهد، چطور انتظار دارد مجلس اولويت دهد؟

در اجرای قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ در حال پیگیری طرحی هستیم که بنده طراح آن هستم. در این طرح آمده است، حتی می‌توان بخشی که تا به حال جزء گروه یک و سه هم هستند، واگذار کرد. به عبارتی چه کسی گفته است بانک مرکزی، بانک ملی، بانک کشاورزی، توسعه تعاون و مسکن دولتی باشند و حداکثر ۳۳ درصد از آنها را واگذار کنیم که در این خصوص بحث امکان استفاده از منابع مردمی و هم بحث شفافیت عملکرد بانک‌ها مطرح است. وقتی بانک‌ها در بورس برده شوند، دیگر هر کسی را نمی‌توانند به کار بگیرند و مجبور می‌شوند تمام اطلاعات بانک را به صورت شفاف بر روی پایگاه اینترنتی قرار دهند؛ بنابراین برای شفاف شدن و مشارکت دادن بخش دولتی، ضرورت دارد بخشی از بانک‌ها و بیهیمی‌ها را که تا به حال دولتی مانده‌اند، واگذار کرد.

<div><div>۱</div><div><div></div></div></div>
<div> <div><div></div><div>محسن زنگنه</div></div></div>
<p>عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس</p>

درباره ضرورت طرح، بین مجلس و دولت هیچ اختلافی نیست و دولت هم معتقد است، در این وضعیت باید برای خانواده‌ها کاری کنیم. درباره منابع طرح، این اختیار را از همان ابتدا به دولت دادیم و در همین راستا چند پیشنهاد نیز به دولت مطرح کردیم که می‌تواند انتخاب کند. یکی از پیشنهادها‌ی ما فروش دارایی‌های دولت بود که تا همین الآن و در دیش ماهه ابتدایی سال، دولت توانسته است از محل فروش دارایی‌ها منابع خوبی کسب کند. در بند «و» تبصره ۲ بودجه ما به دولت اجازه داده‌ایم که ۵۰ هزار میلیارد تومان از فروش دارایی‌های خود، برای بحث بازنشستگان و بدهی به تأمین اجتماعی منابع کسب کند. لذا این منبع کاملاً شفاف و عملیاتی بوده و متناسب با احکام بالادستی کشوراست. پیشنهاد دیگر افزایش حقوق گمرکی بود؛ در حال حاضر حقوق گمرکی بر اساس ارز ۴۲۰۰ تومانی محاسبه می‌شود که پیشنهاد شد بر اساس ارزش‌نمایی محاسبه شود، چون اصولاً کالا از ارزش‌نمایی وارد می‌شود که از این طریق می‌توانیم بیش از حدود ۱۵ تا ۲۰ هزار میلیارد تومان منابع تأمین کنیم. پیشنهاد دیگری که مرکز پژوهش‌های مجلس ارائه داد، این بود که از هر تراکتش بالای ۱۰ میلیون تومان، ۵۰ در ۱۰ هزار به عنوان کارمزد و مالیات اخذ کنیم؛ چون معمولاً کسانی تراکتش بالای ۱۰ میلیون تومان دارند که جزء اقشار متوسط یا دهک‌های بالای جامعه هستند که از این تراکتش‌ها، مالیات دریافت و به دهک‌های پایین اختصاص داده شود. ضمن اینکه همین الآن اگر با کارت از دستگاه خودپرداز انتقال وجه انجام دهید، از شما ۵۰۰ تومان کسر می‌شود، اما در رقم‌های بالا و ساتا و پایا هیچ مبلغی از رقم شما کسر نمی‌شود که این خلاف عدالت است. لذا پیشنهادهای متعددی برای تأمین منابع مالی این طرح به دولت ارائه دادیم؛ اما دولت هیچ یک از آنها را قبول نکرد و برای هر کدام یک توجیهی آورد. بسیاری نمونه درباره مالیات تراکتش‌های رقمی بالا گفت، با این کار مردم دولت پول خود را در بانک‌ها نمی‌گذارند یا در مورد حقوق گمرکی گفت اگر بر اساس ارزش‌نمایی محاسبه کنید، قیمت‌ها ۱۲۰ درصد افزایش پیدا می‌کند. درباره فروش دارایی‌ها نیز گفت، ما اصلاً امکان فروش دارایی‌ها را نداریم و مشخص بود که این حرف، یک حرف سیاسی است، یعنی خیلی پشتوانه اقتصادی، علمی و واقعی ندارد؛ چون در همین مدت، دولت توانسته بیش از ده درصد مبلغ بودجه عمومی را از محل فروش دارایی‌ها و فروش سهام و اوراق تأمین کند. لذا مبلغ ۳۰ هزار میلیارد تومان برای دولت زیاد نیست، ضمن اینکه چاره‌ای هم نداریم و مردم واقعاً در سختی و زحمت هستند و دولت، نظام و مجلس در برابر مردم وظیفه دارند و این کار مانند بخران‌هایی از جمله سیل و زلزله است که دولت وظیفه کمک به مردم را دارد؛ چراکه قدرت خرید مردم کاهش یافته و فارغ از دلایل تورم، باید به مردم کمک کنیم. پس از مخالفت دولت با این پیشنهادها، مجلس بر اساس ضرورتی که وجود داشت و فوریتی که تصویب شده بود، در نهایت تصمیم گرفت منابع این طرح را از محل فروش دارایی‌ها اعلام کند که در صحن مجلس مطرح شد و دولت هم پیشنهادی ارائه داد مبنی بر اینکه حالا که می‌خواهید ۳۰ هزار میلیارد تومان از محل فروش دارایی‌ها به دولت برای تأمین کالا‌های اساسی تکلیف کنید، دولت هم یکسری نیازها دارد. برای نمونه، دولت مطرح کرد برای تأمین طرح‌های نیمه تمام حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان، برای تکمیل مسکن محرومان حدود ۵ هزار میلیارد تومان و برای جبران کسری همسان‌سازی حقوق بازنشسته‌ها مبلغی به این طرح اضافه شود که مصوب شد و نماینده دولت هم کاملاً ابراز موافقت و عنوان کرد که منابع آن در دسترس است و می‌توانیم منابع را از محل فروش دارایی‌ها یا به صورت سهام یا به صورت تهارتی‌ها هر شکل دیگر کسب و جذب کنیم.

<div><div>۲</div><div><div></div></div></div>
<div> <div><div></div><div>ضمانت اجرا</div></div></div>
<p>جبار کوچکی‌نژاد</p> عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس

در اولین روزهای شروع به کار مجلس یازدهم طرح تأمین کالا‌های اساسی نوشته و بعد از بررسی به صحن مجلس آورده شد. این طرح که خیلی شفاف بوده و منابع آن نیز مشخص است، برای اجرا ۳۰ هزار میلیارد تومان منابع لازم دارد؛ اما دولت یک شرطی گذاشته بود که شما ۸۰۰ هزار میلیارد تومان هم به ما مجوز بدهید. اختلاف ما این بود که ما منابع این طرح را می‌خواهیم تأمین کنیم و منابع آن هم در تبصره ۲ بند «و» بودجه و در تبصره ۱۴ وجود دارد. ما از دولت خواستیم این ۳۰ هزار میلیارد تومان را بدهد تا این طرح اجرا شود و به اعتقاد من بیش از این، منابع در بخش دولتی وجود دارد و درست دولت است و می‌توانسد آن را اجرا کند. همچنین یک تبصره‌ای در این طرح آورده‌ایم که اگر دولت این طرح را اجرا نکند، قوه قضائیه موظف است به این قضیه ورود کند و کسانی را که در مسیر اجرای آن کارشکنی می‌کنند مجازات کند. با توجه به اینکه بازه زمانی اجرای این طرح شش ماهه در نظر گرفته شده است، معتقد هستم می‌توانیم برای شش ماه دیگر، وقتی دولت لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ را به مجلس ارائه می‌دهد، این طرح را تکمیل کنیم و بتوانیم بیشتر از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان از بودجه را برای این طرح در نظر بگیریم تا پوشش دهی طرح بیشتر و محکم‌تر شود.

از نگاه منتقدان

سیدمحمدهادی سبحانیان

عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی

۱

باید درباره ضرورت اجرا و نحوه انجام طرح تأمین کالا‌های اساسی بحث کرد. می‌توان گفت، واقعیت بر این دلالت دارد که بر اساس آمار و ارقام اعلام شده از سوی مراکز رسمی، از ابتدای سال ۱۳۹۷ تاکنون اقدام اساسی مورد مصرف خانوار قیمت‌های بسیار بالایی را تجربه کرده و سبب مصرف خانوار طی سنوات گذشته کوچک‌تر شده است؛ از این رو با استناد به این اطلاعات لازم است کمک و حمایت جدی از معیشت اقشار محروم انجام شود؛ اما نکته مهم این است که منابع اجرای این طرح از کجا باید تأمین شود؛ چرا که اگر از مسیر درستی انجام نشود، این طرح می‌تواند به ضد خود تبدیل شود و حتی فشار را بر طبقه محروم بیشتر کند. مسیری که نادرست بوده و می‌تواند پیامدهای منفی داشته باشد، آن است که منابع آن از پایه پولی منابع بانک مرکزی تأمین شود که سبب رشد نقدینگی و تورم می‌شود، بنابراین باید همه طرح‌های حمایتی، از جمله این طرح حفظ قرضتی وجود داشته باشد که به تشدید کسری بودجه منجامد و به معنای دیگری به استقرار بیشتر دولت از بانک مرکزی منتهی نشود؛ چراکه اگر این اتفاق رخ دهد، سبب افزایش تورم و فشار بیشتر بر خانوارها می‌شود.

بر اساس شواهد آنچه در این طرح در نظر گرفته شده، ما را به سمت استفاده دولت از بانک مرکزی و تشدید کسری بودجه می‌کشاند؛ چون به دولت تکلیف شده است که به اندازه ۳۰ هزار میلیارد تومان، دارایی خود را به فروش برساند و آن را صرف اجرای این طرح کند. نکته‌ای که در اینجا وجود دارد، این است که آیا دولت می‌تواند این کار را انجام دهد و اگر دولت بتواند، روش خوب و منطقی است یا خیر که پاسخ هر دو پرسش منفی است. به عبارتی، حتی اگر دولت بتواند دارایی خود را امسال به فروش برساند و نقدینگی لازم را برای تأمین مالی این طرح فراهم کند؛ یعنی فروش دارایی برای تأمین بارانه مردم، درست و پایدار و ماندگار نیست؛ چراکه قرار نیست این طرح را برای مقطع زمانی مشخصی انجام دهیم و واقعیت این است که بر اساس ادبیات این حوزه و تجارب تاریخی در کشور، اینطور معلوم است که وقتی بارانه، آن هم به شکل نقدی به اقتضای مختلف مردم دادیم، دیگر نمی‌توانیم آن را قطع کنیم، کما اینکه این اتفاق برای بارانه‌ای که دولت آقای احمدی‌نژاد اختصاص داد، افتاد و با وجود اینکه طی سنوات گذشته تکلیف قانونی بوده که بارانه سه دهک درآمدی بالا حذف شود، اما همچنان به بیش از حدود ۷۷ میلیون نفر بارانه پرداخت می‌شود؛ بنابراین روش فروش دارایی برای پرداخت بارانه نقدی، روش غلطی است.

۲

نکته دیگر اینکه دولت امکان این کار را ندارد؛ زیرا دولت تجربه سال گذشته در فروش اموال و دارایی‌ها را نداشته و بر اساس تبصره ۱۲ قانون بودجه، دولت حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان می‌توانست دارایی به فروش برساند. در حالی که بر اساس گزارش دیوان محاسبات کمتر از ۴۰۰ میلیارد تومان دارایی خود را به فروش رسانده است؛ بنابراین نشان می‌دهد دولت امکان فروش دارایی خود را در این بازار ندارد. برای نمونه، دولت دو صندوق ETF اول و دوم را در ۵ هزار میلیارد تومان به فروش رسید و ارزش ETF دوم ۶۰ هزار میلیارد تومان بود که تنها ۱۳ هزار میلیارد تومان به فروش رسیده است؛ یعنی با وجود اینکه این ارزش، در بورس واگذار شد؛ اما مردم اقبال‌ی نشان ندادند و به سمت خرید این دارایی‌ها نرفتند؛ بنابراین دولت با توجه به وضعیت موجود بازار بورس، این امکان را ندارد که دارایی‌های خود را به فروش برساند. وقتی یک منبعی را مشخص کرده‌اند که به پول نقد تبدیل نمی‌شود و از آن طرف تکلیفی بر دوش دولت گذاشته شده است، دولت لاجرم ناگزیر است که به سمت تأمین نقدینگی از مسیرهای دیگر برود که مسیر دیگری هم جز استقرار از بانک مرکزی وجود ندارد، بنابراین منابع این طرح، منابعی است که به احتمال زیاد بسیار محقق نخواهد شد و تبدیل به استقرار دولت از بانک مرکزی می‌شود.

به نظر بنده، اجرای این طرح شاید در یک مقطع کاملاً زودگذر و مقطعی بتواند رضایتی را ایجاد کند، اما پیش‌بینی ما این است که در میان‌مدت بیش از ۱۰ درصد، به تورم اضافه کند و در واقع یک پولی در چیب مردم قرار داده می‌شود و از آن یک جیب، پول بیشتری برداشته می‌شود؛ از این رو این طرح نه تنها کمکی نمی‌کند، بلکه در میان‌مدت نیز مشکلات معیشتی را تشدید خواهد کرد که این از منظر اقتصادی است. این طرح از منظر حقوقی نیز مغایر با اصل ۵۲ قانون اساسی است؛ چون سقف بودجه را افزایش می‌دهد و بر اساس اصل ۵۲ اگر قرار است متممی برای بودجه تصویب شود، باید از طریق دولت به مجلس ارائه شود و مجلس آن لایحه را تصویب کند؛ بنابراین این طرح هم از منظر اقتصادی و هم حقوقی مغایر با بحث‌های اقتصادی و حقوقی است.

دبیر گروه پرونده: متین محبوب

مصاحبه و گزارش: زهرا ظهورند

تقویم انقلاب

بیماری روحی روانی
شخص اول دربار!

سیدمحمدحسینی
مورخ و پژوهشگر

در روند تقویم تاریخی انقلاب اسلامی موضوع بیماری محمدرضا پهلوی به ثبت رسیده و در آن تردیدی وجود ندارد؛ اما در این نوشتار دربار بیماری روحی و روانی او به اختصار صحبت می‌کنیم. آنچه در این مختصر روی آن تمرکز می‌شود، مربوط به سخنان او در پاییز سال ۱۳۵۷ است که از سلامت نبودن او حکایت می‌کند و نشان می‌دهد، او در داخل هم بازی می‌خورده است.

برای نمونه، حضور جوانان پرشور در روز ۱۳ آبان سال ۱۳۵۷ موجی از انقلابی‌گری ایجاد کرد. و شاه مجبور شد در سخنرانی اعلام کند که صدای انقلاب را شنیده است؛ مسعود انصاری، از وابستگان خاندان شاه در کتاب خاطرات خود به ماجرای این سخنرانی شاه چنین اشاره می‌کند: «من و سایر نزدیکان شاه در روزهایی که ایشان از این کشور به آن کشور رانده می‌شدند، بارها شاهد درگیری شاه و فرح(همسر شاه) ببر سر این موضوع بودیم.

به خصوص شاه بارها فرح و یارانش را ملامت می‌کرد و می‌گفت که آن نطق کذابی «من پیام انقلاب شما را شنیدم» را با زور به دست من دادند و من بی‌آنکه محتوای آن را بدانم، آن را خواندم...» یک مورد جالب دیگر که از بیماری روحی و روانی شاه حکایت دارد و نشان می‌دهد او دچار اختلال حواس شده بود، این است که گاه و بی‌گاه در بین سخنانش پرت و پلاگویی‌ها دیده می‌شد، نمونه بارز آن مصاحبه‌ای بود که با خانم اوربانا فلاچی انجام داده بود و بخش سانسور شده آن چاپ شده و دست به دست بین مردم انقلابی می‌گشت. پاسخی که او به پرسش‌ها داده بود، موجب تعجب نزدیکانش شده و مورد تمسخر همگان قرار گرفته بود؛ به ویژه آنجا که می‌گوید: «من پیام‌هایی را دریافت می‌کنم، پیام‌های مذهبی، من خیلی مذهبی هستم، به خود باور دارم، همواره گفته‌ام که اگر خدا وجود نمی‌داشت باید اعتراف می‌کردیم... من از پنج سالگی با خداوند زندگی می‌کنم. من شده‌ام که الهاماتی به من شد... تعجب می‌کنم که از الهاماتی که به من شده شما نمی‌دانستید. همه می‌دانند که الهاماتی به من شده است.

من حتی این را در زندگینامه‌ام نوشته‌ام.. دیواره به من الهام شده است. یک بار در پنج سالگی و بار دوم در شش سالگی... من حضرت قائم(عج) را دیدم. من دچار یک حادثه شدم، روی یک صخره افتادم... او خود را میان من و صخره جا داد، من او را دیدم نه در رؤیا، در واقعیت... کسی که همراه بود او را ندید و...»

در واقع هرگاه شاه سخنی می‌گفت و پیامی می‌داد، سوژه‌ها و گف‌هایی را به دست مخالفانش می‌داد که سرعت و چرخ انقلاب و فروپاشی رژیم شاه را تندتر و کاروان انقلاب را به دروازه‌های رهایی نزدیک‌تر می‌کرد؛ اما شاه پیش خودش و خاندانش فکر می‌کرد که نه تنها منجی ایران، بلکه غرب است. باور کرده بود که نبوغ و تخصص دارد و سرآمد شاهان ۲۵۰۰ ساله است. او حتی گاهی خود را یک مأمور الهی می‌خواند که برای این رسالت تعیین شده، او در این اوهامات بود تا اینکه در سال ۱۳۵۹ آنها را به گور برد.

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

«سازمان مجاهدین خلق» از جمله سازمان‌هایی بود که پس از انقلاب روز به روز داعیه خود را برای قدرت‌طلبی افزودن کرد. این سازمان که خود را مهم‌ترین گروه سیاسی و تشکیلاتی بی‌رقیب می‌دید، تلاش کرد تا سنگ‌های کلیدی کشور را در دست گیرد. در این میان، هوشمندی امام(ره) و یاران‌شان و اعتماد ملت به ایشان مانع موفقیت گروهک منافقین شد.

این گروه پس از آنکه در انتخابات مختلف نتوانست اعتماد مردم را کسب کند، کوشید تا با نزدیکی به «ابوالحسن بنی‌صدر» که به عنوان رئیس‌جمهور منتخب مردم در بهمن ۱۳۵۸ انتخاب شده بود، اهداف سیاسی خود را دنبال کند.

سازمان برای نزدیک شدن به بنی‌صدر اهداف متعددی را طراحی کرده بود. از دلایل سازمان برای نزدیکی به بنی‌صدر این بود که علاوه بر ایجاد شکاف در مسئولان نظام و تضعیف آن برای براندازی راحت‌تر، می‌توانستند نوعی حمایت رسمی را هم پشت سر خود داشته باشند تا اهداف نهایی خود (زمینه‌سازی براندازی) را راحت‌تر فراهم کنند و سخنان خود را هم از دهان مسئولان نظام (آن هم کسی در حد رئیس‌جمهور) بزنند و به این ترتیب زمینه کسب حقانیت و جذب نیروی بیشتر را هم فراهم کنند؛ لذا روند همراهی با بنی‌صدر و جذب او جزء خطوط اصلی و حیاتی سازمان به ویژه در نیمه دوم سال ۱۳۵۹ و سه ماه ابتدایی سال ۱۳۶۰ بود.

برای نمونه، در همین باره در یکی از اسناد درون‌گروهی سازمان که بعدها به دست دادستانی افتاد، چنین آمده است: «برخورد اصولی این است که برویم زیر پوشش دکتر [بنی‌صدر]. درست مثل استفاده از یک ظرف آب در شرایط مختلف متناسب با مسائل خاص، این شرایط عینسی در ظرف‌های مختلف ریخته می‌شود، سریع متناسب با شکل ظرف به شکل او در می‌آید.

ظرف = جامعه؛ و سازمان = آب. بنابراین باید

ادعاهای موهوم برای اهداف شوم

مروری بر پروپاگاندای گروهک منافقین و متهم کردن نظام به شکنجه

زیر پوشش دکتر رفته و [به] شکل متناسب از این شرایط برای بردن خط سازمان به میان مردم بهره گرفت.»

در همین زمان، یکی از تلاش‌های فراوان سازمان، مانور بر روی این بحث بود که نظام، مخالفانش خصوصاً اعضای دستگیر شده سازمان را شکنجه می‌کند. این مطلب یکی از رنوس اصلی تبلیغات سازمان بود. در یکی از تحلیل‌های درون‌گروهی سازمان که بعدها به دست دادستانی انقلاب افتاد، به صراحت آمده بود: «ما باید مشروعیت سیستم را در میان مردم و جامعه بریزیم و این مسئله مثل درخت توتی است که باید آن را بتکانیم.»

یکی از اعضای سازمان هم بعدها اعتراف کرد که برای ریختن مشروعیت نظام و جدا کردن مردم از آن، طرح مسئله شکنجه و تبلیغ روی آن، جزء خطوط اساسی (ویلاکه خط اصلی) سازمان بوده است: «چنانچه این تاکتیک مؤثر افتد بخش‌هایی از مردم سنتی 'روشنفکران، نویسندگان و آزادگان از نظام کنده خواهند شد... همچنان که در فاز نظامی در زندان خط این بود که با سیگار یا چاقو

از سخنرانی‌های عمومی‌اش صریحاً به بحث شکنجه پرداخت و نهادهای رسمی نظام را به شکنجه‌گری متهم کرد که این تهمت‌ها جنجال فراوانی آفرید.

نکته قابل تأمل آن است که این سازمان مدعی خشونت و شکنجه، خود به کثیف‌ترین سازمانی تبدیل شده بود که حتی از حذف منتقدان درون‌گروهی خود نیز به فجع‌ترین شکل ابایی نداشت و حوادث تلخ بسیاری از عملکرد این سازمان به جای مانده است که قابل مقایسه با هیچ گروهک جنایتکار دیگری در تاریخ این سرزمین نیست.

نمونه برجسته و سیاه آن عملیات مهندسی نام گرفت که در سال ۱۳۶۱ صورت پذیرفت. طبق اعترافات برخی از اعضای سازمان، در پی ضربات شدید در اوایل سال ۱۳۶۱ و لو رفتن بسیاری از خانه‌های تیمی، سازمان دستور داد افراد مشکوک را که در اطراف خانه‌های تیمی مشاهده می‌کردند، برابند و سپس برای کسب اطلاعات مورد شکنجه قرار دهند.

این عملیات نوظهور از سوی سازمان «عملیات مهندسی» نام گرفت. تحلیل در مورد «عملیات مهندسی» نیز این بود که کار مهندسی پیچیده‌تر از کار عملیاتی است و احتمال بریدن وجود دارد.

ما شکنجه می‌کنیم؛ چون مجبور هستیم، ولی وقتی حاکم شویم، نمی‌کنیم... جنگ ما با رژیم، جنگ دو سازمان مهندسی است. هر کدام بیشتر شکنجه کند، برنده است!

در میان تمامی قربانیان عملیات مهندسی، بدون شک وحشیانه‌ترین و دلخراش‌ترین شکنجه‌ها روی طالب طاهری و محسن میرجلیلی، دو پاسدار کمیته‌های انقلاب اسلامی صورت گرفت؛ شکنجه‌هایی که حتی اعضای بخش ویژه سازمان نیز سعی داشتند از زیر بار آن شانه خالی کنند و مسئولیت آن را برعهده نگیرند.

امروز نیز یکی از کلیدواژه‌های هماهنگ و در دستور کار این سازمان مخوف موضوع «شکنجه» بوده و این ادعای کهنه برای فریب افکار عمومی همچنان علیه جمهوری اسلامی ایران مطرح می‌شود.

کمر و پای خود را بسوزانیم و یا مجروح کنیم، در فاز سیاسی، سازمان از این خط به دفعات استفاده می‌کرد.»

نباید نپنداشت که اعترافات و اذعان‌ها به همین موارد ختم می‌شود، بلکه کسان دیگری هم به صراحت به این امر اعتراف کرده‌اند. از جمله محمود محمدیان که با سیگار و طی چند روز، حدود ۶۰ جای بدن خود را سوزانده بود و قصد داشت هنگام ملاقات عمومی، آن را به خانواده‌ها نشان بدهد و به عنوان شکنجه مطرح کند که لو رفت.

سازمان در همین راستا سعی می‌کرد این مطلب را به طرق مختلف به ذهن بنی‌صدر القا کند تا او هم کاملاً مسئله شکنجه را بپذیرد و آن را در تریبون‌ها اعلام کند. یکی از مسئولان دفتر بنی‌صدر بعدها جزئیات یکی از این پروژه‌ها را که در آن، سازمان برخی افراد را به دروغ به عنوان شکنجه شده به دفتر بنی‌صدر معرفی کرد و حتی اجازه رفتن آنها به پزشکی قانونی را هم نداد، تعریف کرده است.

بنی‌صدر هم در همین راستا در چندین مورد

دهلیز

عامل سقوط سلطنت!

بی‌لیاقتی شاه در فروپاشی پهلوی

آنها را به مسخره نیز می‌گرفت. شاه گرچه می‌توانست ادعا کند که در فاصله سال‌های ۱۹۶۵ تا ۱۹۷۷ دستاوردهای محسوسی داشته است ولی طبقه مردم پایین هرگز نمی‌توانستند برای اقدامات رژیم ارزش قائل باشند که در رأس آن شاه دوستان و بستگانش را آزاد گذارده بود تا با اطمینان خاطر کلیه امور تجارتهای کشور را به خود اختصاص دهند و صرفاً به فکر پر کردن جیب‌های‌شان باشند. در این مورد حتی طبقات مرفه نیز اکثر اوقات رفتار شاه و مواضع سیاسی وی آشکارا انتقاد می‌کردند و روی هم رفته وضع به جایی رسیده بود که با گسترش سایه دیکتاتوری بر تمام شئون جامعه هر مسئله نامطلوبی در هر جا به چشم می‌خورد، همگی آن را به شاه نسبت می‌دادند و همین نکته است که می‌تواند علت اصلی نفرت عمومی ایرانیان را از شاه در سال ۱۹۷۸ به خوبی آشکار سازد.»

حافظه

ثمره استعمار

چرا جهان سومی وجود دارد؟

شناخت تحولاتی که در سه دهه اخیر در اقتصاد جهانی رخ داده، ناممکن است. نخبگان سیاسی و دولتمردان جهان پرامونی معمولاً شناخت جدی از این تحولات ندارند و در نتیجه با معامی بزرگ مواجه می‌شوند که پیشداوری‌های ذهنی آنان را زیر سؤال می‌برد. این شناخت نداشتن در برخی موارد به تجدیدنظر بنیادین در باورهای پیشین می‌انجامد. در نتیجه، این تصور پدید می‌آید که گویا در دنیای امروز شرایط برای صنعتی‌شدن جهان توسعه‌نیافته فراهم شده

و با حذف «تعصبات» پیشین در زمینه نقش کانون‌های غارتگر جهانی می‌توان به‌عنوان یک شریک برابر حقوق به خرید تکنولوژی پرداخت و راه موفقیت‌آمیز توسعه را طی کرد. جهان‌گستری فرآیندی است که همپای طلوع تمدن جدید غرب آغاز شد و در سده‌های اخیر هیولایی آفرید به‌نام «کمپانی فراملیتی»؛ اختاپوسی که در هیچ مرز ملی ماواندازد، به هیچ قانون ملی تمکین نمی‌کند، اندام‌های آن کره ارض را در بر گرفته است، در هر نقطه‌ای که مایه حیات خود، سود را بیابد، مکیدن را آغاز می‌کند، خون آشامی است که تا آخرین قطره خون قربانی خود را نیشامد و پوست خشک و لهیده‌ای بر جای نهد رها کردن نمی‌شناسد، جهان‌وطن است و هر مکانی را که مناسب‌تر بیابد برای استقرار خود برمی‌گزیند: از هنگ‌کنگ تا باربادوس و برمودا، از هلند تا بریتانیا، از خاور دور تا آفریقای جنوبی.

«ریچارد نیکسون» یکی از بدنام‌ترین رؤسای‌جمهور تاریخ ایالات متحده که نام او با رسوایی واترگیت آمیخته، یکی از آنهاست. نیکسون در کتاب «فرصت را دریابیم» (چاپ سال ۱۹۹۱) بخش مسیوطی را به ارائه دستاوردهای «برهای آسیا» و مقایسه تحقیرآمیز آن با رژیم‌های کمونیستی همسایه اختصاص داده است. او علت «عقب‌ماندگی» سایر کشورهای جهان سوم را در دولت‌گرایی (اتانیسم) آنان، یعنی مداخله وسیع دولت در اقتصاد می‌داند.

نیکسون فراموش می‌کند که استقرار رژیم‌های دیکتاتوری و نظام‌های «دولت‌گرا» و ایجاد دیوان‌سالاری‌های غول‌پیکر در بخش وسیعی از جهان سوم، به دست قدرت‌های امپریالیستی غرب، به‌ویژه بریتانیا و ایالات متحده آمریکا صورت گرفت و یک فرآیند درون‌زا و منطبق با تاریخ و سنن این جوامع نبود. نیکسون که در دوران ریاست‌جمهوری خود در پیدایش یکی از هیولایی‌ترین و مفلوج‌ترین رژیم‌های «دولت‌گرا» جهان سوم و توسط شاه سابق ایران، که از نزدیک‌ترین دوستانش بود، نقش اساسی داشت. امروزه جامعه مدافع سینه‌چاک «آزاد کردن توان خلاق مردم» به تن کرده است. نیکسون آن زمان مجری استراتژی کانون‌های امپریالیستی حاکم بر ایالات متحده آمریکا بود و نیکسون امروز مشاور کمپانی‌های توضحیح پدیده «برهای آسیا» بدون

آزادی اهان‌ت به دین در غرب!

مهدی جمشیدی

عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

اینکه آزادی در غرب، حتی مرزها و حریم‌های دینی را نیز درمی‌نوردد و ارزش‌های دینی را خط قرمز نمی‌شمارد، برای ما که تعلقات دینی دیرینه‌ای داریم و دین‌داری، به فطرت ثانوی مان تبدیل شده است، امری تعجب‌برانگیز است و چه‌بسا تا مصداق این ادعا را با چشم خویش مشاهده نکنیم، آن را نپذیریم. از سوی دیگر، گفته می‌شود جوامع غربی، جوامع ملحد و منکر خدا نیز نیستند و دست‌کم در گوشه ذهن خود، به وجود خدا باور دارند، بلکه حتی برخی از آداب و مراسم مسیحی را به‌جا می‌آورند. این تناقض برای ما که در بیرون از فضای تمدن غرب بسر می‌بریم و به اوضاع تاریخی و باطنی آن تعلق نداریم، تناقض به‌نظر می‌رسد؛ ولی مردمان غربی، در این عالم، غوطه‌ورند و زندگی روزمره‌شان را با همین تناقض، سپری می‌کنند.

گره این مسئله در اینجا گشوده می‌شود که متفکران غربی برای دین، شأن معرفتی قابل نیستند و احکام و گزاره‌های آنرا واقع‌نما نمی‌شمرند و خارج از گستره صندق و کذب، درباره آنها داوری می‌کنند. به‌بیان‌دیگر، دین در نظر آنها محترم است؛ چون بخشی از مردم، دین‌دار هستند و به این دلیل، باید به انتخاب فرهنگی آنها احترام گذاشت و حقوق فردی و اجتماعی‌شان را به رسمیت شناخت، اما دین، یک انتخاب سلیقه‌ای و دلخواهانه است که هر انسانی در چارچوب شرایط خاص خود، آن را برمی‌گزیند و به ارزش‌های وفادار می‌شود، اما هرگز چنین نیست که بتوان درباره این قبیل انتخاب‌ها، به قضاوت نشست و از صدق و کذب و حُسن و قبح سخن گفت. دین، امری استدلال‌پذیر و بین‌الادّهانی نیست که بتوان درباره‌ی دعاوی معرفتی آن به‌گفت‌وگو نشست و راستی یا ناراستی‌اش را مشخص کرد. با این حال، دین امری ضروری برای زندگی انسان است؛ انسان به امور معنایی و معنوی

نیاز دارد و باید به اموری، جنبه قدسی و ستودنی بدهد و خود را با آنها سرگرم کند تا درونش، دچار تلاطم نشود. پس دین با وجود آنکه واقع‌نما نیست، اما کارکرد دارد.

۳ میان حقیقت و نافعیت، تلازم قطعی وجود ندارد؛ یعنی این‌گونه نیست که هر آنچه نافع است، حق هم باشد(البته ما در اینجا از نفع به معنای رفیق و رایج آن سخن می‌گوییم که کوتاه‌مدت و محسوس است)، بلکه گاه برخی امور، کارکرد دارند و نتیجه‌بخش هستند، اما از هیچ واقعیتی حکایت نمی‌کنند. در مقابل، هر آنچه حق است، به حتم نافع نیز هست. پاره‌ای تعلقات معنوی نیز که موهوم و باطل هستند، می‌توانند در کوتاه‌مدت و به‌طور سطحی و غافلانه، مؤثر و مفید باشند و انسان را به خود مشغول کنند و نیازهای باطنی را برآورند، اما این وضع، دوام و ماندگاری ندارد و اگر هم داشته باشد، سعادت اخروی را به‌دنبال نخواهد داشت.

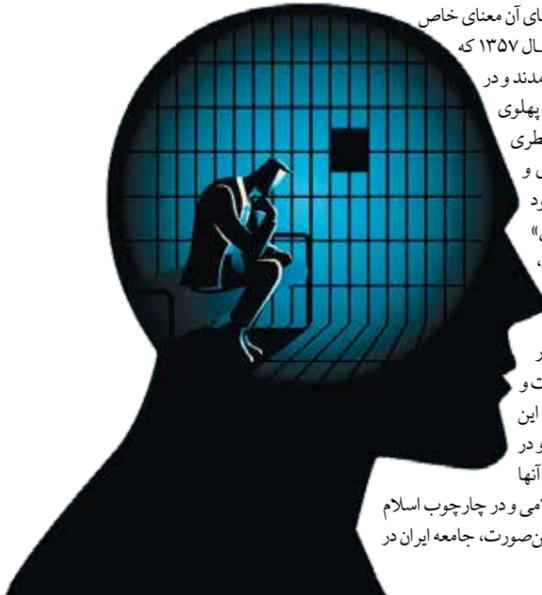
۴ پس در تمدن غربی، افزون‌بر اینکه چون دین، ممکن است متعلق و موضوع انتخاب فرهنگی برخی از انسان‌ها باشد، محترم پذیرفته می‌شود، از این نظر نیز که برآورنده نیازهای باطنی و خواسته‌های معنوی انسان است، نمی‌توان آن را حذف کرد. البته تمدن غربی هیچ‌اصرا‌ری ندارد که وقتی از دین سخن می‌گوید، آن را به ادیان الهی محدود کند و دین‌های بشرساخته و عرفان‌های باطل را از دایره دین خارج گرداند، بلکه با گشاده‌دستی، هر امری را که انسان را به‌سوی هر معنا و معنویتی سوق می‌دهد و تمایلات دینی انسان را برآورده کند، دین می‌انگارد.

۵ روشن است که در چنین فضایی، دین قداست و حرمتی نخواهد داشت و آن تصویری که ما از دین داریم، غربی‌ها ندارند و آنها دین را همانند سایر انتخاب‌های فرهنگی خویش می‌شمارند. اینکه فرد، فلان روزنامه‌رامی خواند یا به فیلم‌هایی که در فلان گونه سینمایی ساخته می‌شوند علاقه دارد، یا به سبک خاصی از موسیقی تمایل دارد و...؛ همگی انتخاب‌هایی هستند همانند انتخاب

دین. هیچ یک از این انتخاب‌ها، زندگی انسان را هویت و معنای اساسی نمی‌بخشند و همه ساحات و شئون آن را رنگ‌آمیزی نمی‌کنند، بلکه تنها بر یک گزینش محدود و تنگ‌دامنه دلالت دارند که شخصی و نسبی است. در فرهنگ و تفکر غربی، دین نیز چنین موقعیت رفیق و ضعیفی دارد و این اندازه، کم‌مایه و سبک‌انگاشته می‌شود. حال آنکه در فرهنگ و تفکر ما، هیچ عرصه و صحنه‌ای از زندگی روزمره نیست که در آن، جای پای دین در میان نباشد و ما بر این باور هستیم که دین، تعیین‌کننده نهایی و مطلق است. دین یک انتخاب فرهنگی ساده و پیش‌پاافتاده در میان انتخاب‌های فرهنگی دیگر نیست، بلکه این دین است که به تمام انتخاب‌های فرهنگی ما، جهت و هویت می‌بخشد و ما را از دیگران متمایز می‌کند.

۶ برای اینکه تفاوت منزلت دین در دو فرهنگ اسلامی و فرهنگ غربی بیشتر مشخص شود، می‌توانیم به برخی از واقعیت‌های قدسی جامعه خودمان اشاره کنیم. انقلاب اسلامی به منزله یکی از بزرگ‌ترین و مردمی‌ترین انقلاب‌های اجتماعی معاصر، در درجه اول و بیش از هر چیز، یک انقلاب «دینی» بود و همین صفت «دینی» بودن به همه لایه‌ها و عرصه‌های آن معنای خاص می‌بخشید. در طول سال ۱۳۵۷ که

توده‌های مردم به خیابان آمدند و در برابر ارتش حکومت پهلوی ایستادند و از هیچ خطری نهراسیدند، تمام دعای و دغدغه‌های آنها، اسلام بود که در «حکومت اسلامی» خلاصه شده بود. آری، سخن از آزادی و عدالت و... نیز بود، اما هیچ یک از این آرمان‌ها، در عرض اسلام قرار نداشت و این‌گونه نبود که مردم، این آرمان‌ها را فالغ از اسلام و در کنار اسلام بخواهند، بلکه آنها همه چیز را با روایت اسلامی و در چارچوب اسلام طلب می‌کردند. در غیر این‌صورت، جامعه ایران در

سیاست نامه

اندیشه‌سیاسی علامه نائینی

بخش آخر

اعمالن رویش و ریش مشروطیت

فتح‌الله پریشان

دبیر گروه اندیشه

تاریخ تجربه‌آموز و عبرت‌بخش است. تجربه دموکراسی در ایران با انقلاب مشروطه کلید خورد؛ اما از آنچه خواسته و نیاز مردم ایران در آن مقطع بود، فاصله گرفت. این موضوع به نیروهای درگیر در انقلاب مشروطه که دو نیروی اصلی روحانیت و روشنفکران بودند، برگشت پیدا می‌کند.

یک روحانیت؛ روحانیت به لحاظ پیوند عمیق جامعه ایران با دین از دیرباز در این کشور از اقتدار و نفوذ زیادی برخوردار بوده است. نهاد مرجعیت در شیعه هر فرد معتقدی را به روحانیت پیوند می‌داد. حتی شاه که مشروعیت خود را از مسلمان بودن خود می‌گرفت، از نظر مذهبی فقط یکی از مقلدان پر شمار مراجع بزرگ بود و شرعاً حق تخطی از فتوای مراجع را نداشت. مهم‌ترین عامل قدرت سیاسی روحانیت پایگاه وسیع مردمی آنان بود. برهه تاریخی مهمی همانند نهضت مشروطیت مردم ایران، ظهور و بروز عینی و عملی قدرت سیاسی روحانیت و حمایت مردمی از آنهاست. رهبران روحانی همانند آخوندخراسانی، میرزای نائینی در نجف و شیخ فضل‌الله نوری در تهران از برجسته‌ترین روحانیون این قیام هستند که نقش رهبری مردم را بر عهده دارند؛ اما اختلاف و ایجاد دودستگی در بین آنها، فاصله گرفتن برخی روحانیون از مشروطه با آشکار شدن اهداف شوم برخی از سران مشروطه‌خواه، حاکمیت تفکر جریان روشنفکری غرب‌گرا پس از فتح تهران و دستگیری و صدور حکم اعدام برای شیخ فضل‌الله نوری با تأیید ضمنی نجف در یک دادگاه فرمایشی و سلسله ترور دیگر علما همچون آیت‌الله بهبهانی ضربات متعددی بود که به روحانیت منسجم شیعه در آن مقطع وارد آورد و هدایت مشروطه را به دست غرب‌زدگان انداخت.

دو روشنفکران غرب‌گرا؛ جریان روشنفکران از ابتدای قرن ۱۹ میلادی در ایران شکل گرفت. ایرانیانی که توانستند شناخت دقیق و بنیادین از مبانی نظری توسعه و رشد تمدن غربی داشته باشند، مجذوب آن شده و ظواهر آن را تقلید کردند. برخی از این روشنفکران همانند آخوندزاده و ملکم‌خان با انتقاد از جامعه ایرانی عصر خود، مفاهیم جدیدی را مطرح کردند و برای توسعه ایران پیشنهادهایی ارائه دادند که نه تنها با زمینه‌های اجتماعی و سیاسی وایدنولوژی اسلامی مردم ایران هماهنگی نداشت؛ بلکه بر ضد و برای هدم و نابودی آنها صورت‌بندی شده بود. اگر عوامل شکست مشروطه را به دو دسته خارجی و داخلی تقسیم کنیم، از جمله عوامل داخلی شکست مشروطه، می‌توان به ماهیت کاملاً متفاوت نیروهای مشروطه‌خواه اشاره کرد. تفرقه در جناح مذهبی مشروطه‌خواه و مشروطه‌خواه به‌همراه عملکرد ضد مذهبی جریان روشنفکری غرب‌گرا بخش اصلی داخلی در به شکست کشاندن مشروطه است. اتحاد دولت‌های روسیه و انگلیس در مقابل خطر آلمان و تقسیم ایران در قرارداد ۱۹۰۷م و اشغال ایران در جنگ اول به دست قدرت‌های درگیر از عوامل خارجی دارای نقش در شکست مشروطه هستند. به توب بسن مجلس به دست نیروهای روس، اشغال و جرم و جنایت توسط نیروهای نظامی روس‌ها در شمال و انگلیسی‌ها در جنوب، آغاز جنگ جهانی اول آن جمله دانست.

آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۲۷

شاخصه‌های ساختاری

امنیت، تأمین رفاه اقتصادی، توسعه، کسب احترام و... واجد یک سری مختصات و ویژگی‌هایی از جنس و ماهیت انقلاب اسلامی باشد تا بتواند این انقلاب را نه تنها در ریل اصلی خود نگاه داشته؛ بلکه آن را به جلو نیز براند. ضمن اینکه مختصات و ویژگی‌های ناشی از ماهیت انقلابی، موجب اثربخشی بیشتر اهداف عمومی نیز خواهد شد. به عبارت دیگر، ساختارها در یک نظام انقلابی به موازات یکسری خصایص مشترک با دیگر نظام‌ها برای دستیابی به اهداف عمومی باید از یک سری ویژگی‌ها و خصایص ویژه ناشی از ماهیت انقلاب اسلامی نیز برخوردار باشد تا ضمن ایجاد تأثیرات مثبت و مفید در دستیابی بهتر و سریع‌تر به اهداف عمومی، زمینه‌ها و بسترهای لازم را برای دستیابی به اهداف خاص فراهم کند. رهبر معظم انقلاب در پاسخ عده‌ای که با اذعان به قدرت منطقه‌ای بودن کشور و توانایی اثرگذاری بر روی حوادث منطقه‌ای، در عین حال خواهان رها کردن و واگذاری روحیه انقلابی در کشور هستند، می‌فرمایند: «می‌گویند آقا شما این کلمه انقلاب و مسئله انقلاب و روحیه انقلابی را ایسن قدر دنبال نکنید. خب اینها با هم متناقض است. اصلاً این اقتدار، این نفوذ به خاطر انقلاب است، اینکه شما با نفوذید، شما قدرتمندید، انقلاب را بگذارید کنار که بتوانیم با هم زندگی کنیم معنایش این است که انقلاب را بگذارید کنار تا از این قدرت بیفتید تا ما بتوانیم شما را بلعیم.»

محسن محمدی الموتی

استادیار مجتمه آموزش عالی شهید محلاتی(ره)

ایده، کارگزار و ساختار، سه سطحی است که می‌توان شاخصه‌های نظام انقلابی را بررسی کرد. در دو شماره گذشته اولین شاخصه از شاخصه‌های نظام انقلابی در سطح ایده، یعنی حاکمیت اسلام و ولایت فقیه را بررسی شد؛ اما آنچه به نظام‌ها شکل می‌دهد، ساختارهای تشکیل‌دهنده آن است. از این رو، تبیین نظریه نظام انقلابی مستلزم شناخت شاخصه‌های این نظریه در سطح ساختار است.

«ساختار» به منزله «مجموعه همبسته‌ای از نقش‌ها، گروه‌ها، هنجارها، ارزش‌ها و نهادهایی که کنش‌های خاصی را تجویز، تحریم، تشویق و یا تقبیح می‌کند» تعریف می‌شود. ساختارها در واقع، محدودیت‌ها یا فراخناهایی برای فعالیت کارگزاران تعیین می‌کنند. منظور از ساختارها در اینجا صرفاً ساختارهای مادی نیست؛ بلکه ساختارهای حقوقی و قانونی نیز به اندازه ساختارهای مادی اهمیت دارند. با این مقدمه سؤال این است که شاخصه‌های یک نظام انقلابی در سطح ساختار کدامند؟

تأمل در مفهوم نظام انقلابی نشان می‌دهد، ساختارهای چنین نظامی باید افزون بر دارا بودن شاخصه‌های تأمین‌کننده نیازها و انتظارات عمومی شهروندان مانند تأمین

ریزش‌ها

فراز و فرود میر حسین موسوی - بخش آخر شورش بر واقعیت و قانون!

خواندن انتخابات، مردم را به مقابله با نظام اسلامی فراخواند. علیرضا زاکانی با اشاره به مصاحبه میر حسین با مجله تایم و دیدارش با مرحوم هاشمی‌رفسنجانی گفت: «بیان صریح آقای هاشمی این بود که موسوی به‌کمتر از ابطال راضی نیست و راه‌های قانونی را هم قبول ندارد و چیزهای دیگری را هم می‌خواهد.» علیرضا مرندی، وزیر بهداشت کابینه موسوی در دهه شصت، نیز در گفت‌وگویی با خبرآنلاین در دی ماه ۱۳۸۹، پرده از خواسته وی برداشت و یادآور شد: «موسوی در روزهای قبل از انتخابات، در مصاحبه با تایم گفته بود با پشتوانه همین اظهارات رهبری را تحت فشار قرار خواهم داد تا قدرت را تقسیم کنند.» مرور این روایت‌ها و واقعیت‌های صحنه نشان می‌دهد، به تعبیر ابطی طرح تقلب در انتخابات «اسم رمز آشوب» و شورشی بود که در بیرون و از سوی دشمنان انقلاب طراحی شد و موسوی در زمین آنها بازی کرد. نگرانی مسئولان از روند افزایشی تحرکات مخمل امنیت ملی و قانون‌شکنانه موسوی سبب شد، به حکم شورای عالی امنیت ملی موسوی در بهمن ۱۳۸۹ در حصر خانگی قرار گیرد.

مشاور وزیر اطلاعات وقت در مصاحبه‌ای با شبکه ایران مورخ ۱۸ دی ۱۳۸۹ درباره جزوه منشور راهبردی که در منزل علیرضا بهشتی، از مشاوران اصلی موسوی و نقش آفرینان فتنه ۱۳۸۸ پیدا شد، گفت: «پدیده شگرفی که به نام جنبش سبز در این ایام تجربه کردیم، بیش از هر چیز نتیجه و حاصل پدیده دیگری به نام شرایط قیام یا شورش واقعیت بود.» شورش واقعیت، یعنی باید از مرحله تهدید وارد مرحله تهاجم و براندازی شد. درباره شرایط قیام و بعد از انتخابات ریاست جمهوری دوره دهم و فتنه‌ای که اتفاق افتاد، بحث‌های گوناگونی وجود دارد که مجال پردازش عمیق به آن در این نوشتار نیست؛ ولی در راستای آشنایی اجمالی با روحیات موسوی و فهم دقیق آن ماجرا، مروری بر این واقعه لازم است. موسوی که به بهانه انتخابات دهم، مشروعبیت، عدالت و بی‌طرفی شورای نگهبان را زیر سؤال برد، در زمانه نخست‌وزیری‌اش در روز یکشنبه ۸ تیر ۱۳۶۵ در پاسخ به پرسش‌های خبرگزاری جمهوری اسلامی، درباره شبی‌ها مطرح شده در مورد سلامت انتخابات میان دوره‌ای مجلس شورای اسلامی، گفته بود: «در انتخاباتی که همه مردم و شورای نگهبان و همچنین روحانیت عزیزمان ناظر هستند، دولت نمی‌تواند اثر بگذارد.» صاحب این جمله ۲۳ سال بعد، قبل از شمارش آرا و مشخص شدن نتیجه انتخابات، در مصاحبه با رسانه‌ها خود را پیروز انتخابات معرفی کرد و در روزهای بعد با شعبده‌بازی

حجت‌الله عبدالملکی، اقتصاددان: افول آمریکا اراده خداوند و سنت الهی است و مخالفت یا ناامیدی من و شما اثری در تحقق آن ندارد، عاقلان متوجه هستند که طرح واقعیت افول آمریکا نافی مشکلات داخلی اقتصاد ما نیست، البته که رفع مشکلات داخلی ما در تسریع انهدام این تمدن وحشی مؤثر است.

سیدعباس موسوی، سخنگوی سابق وزارت امور خارجه: از کابل تا وین تروریسم داعشی در حال جولان است، پیشتر در مصاحبه‌ای گفتم جهان بدون سردار سلیمانی امن‌تر نخواهد بود و مسئولیت این ناامنی بر عهده آمران و عاملان ترور ناجوانمردانه کسی است که شجاعانه با داعش جنگید و برای منطقه و حتی اروپا و آمریکا امنیت آورده بود.

وحید جلال‌زاده، فعال سیاسی: علی مطهری گفته اگر بایدن پیروز شود، تندروها در ایران سرکار نمی‌آیند. یاد صحبت‌های ظریف اقتصاد که پیش از انتخابات ۱۳۹۶ به آمریکایی‌ها گفته بود که اگر ما پیروز نشویم تندروها در ایران سرکار می‌آیند. عبرت تاریخی این است که به جای کدخدا به خدا دل ببندید.

فرشاد مهدی‌پور، فعال رسانه‌ای: در خیالات برخی ترامپ قدیس است و برای برخی بایدن؛ اما برای ما ایرانی‌ها، عراقی‌ها و افغانستانی‌ها، ونزولایی‌ها، کوبایی‌ها، شیلیایی‌ها، مصری‌ها، کنیایی‌ها، نیجریه‌ای‌ها، ویتنامی‌ها، کره‌ای‌ها و چینی‌ها که طعم بمب، ترور و تحریم آمریکا را چشیده‌ایم، فرقی نمی‌کند سگ زرد پیروز شود یا شغال.

محمد ایمانی، فعال رسانه‌ای: در انتخابات آمریکا، ممکن است ترامپ پیروز شود یا بایدن. اما هر اتفاقی در آنجا بیفتد، کارنامه مدعیان اعتدال و اصلاحات در چشم مردم ایران، همان خواهد بود که هست: مردودی در معدل! آرزواندیشی درباره انتخابات آمریکا برای کسانی که هفت سال تمام، مرتکب سوء مدیریت فاحش شدند، کارنامه تولید نمی‌کند؛ اما در عین حال نشان می‌دهد دست جماعت پرگویی بی عمل لیبرال‌های نادان و مغرور چه قدر خالی است.

عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی: فارغ از توقعات و فشارهای بی‌موردی که برخی زیاده‌خواهان دارند و تلاش کسانی که به طور مدام با هدف عدم شفافیت، دنبال دورزدن سیاست‌های ارزی وریالی هستند، بانک مرکزی ضمن تأکید بر برنامه‌های اصولی خود، پیگیر سیاست‌ها و اهداف مهم کنترل تورم، تقویت ارزش پول ملی و کمک به رشد تولید خواهد بود.

در حاشیه واکنش منفی افکار عمومی به ماجرای دستگیری سارقان گردنبد طلا

معمولی‌های چشم‌گین!

برای کشور و جامعه به همراه داشته باشد.

از نگاه علمی و جامعه‌شناسانه، «تبعیض» یا «Discrimination» موقعیتی است که افراد در برابر نقش‌ها و موقعیت‌های برابر از مزایای اجتماعی نابرابر برخوردار می‌شوند و برخی بر دیگران و بدون برتری داشتن، برتری داده می‌شوند.

با توجه به این تعریف، احساس تبعیض را می‌توان مهم‌ترین محرک بروز نارضایتی و

ناآرامی هر جامعه‌ای در نظر گرفت و به همین دلیل نیز جامعه‌شناسان یکی از راهکارهای مقابله با ناآرامی‌های اجتماعی را ممانعت از شکل‌گیری احساس تبعیض در جامعه می‌دانند. بدون شک نقش رسانه‌ها در ایجاد و تقویت حس تبعیض در جامعه انکارپذیر نیست؛ چرا که رسانه‌ها اعم از رسانه‌های خبری، فرهنگی و هنری نقش کلیدی در ذهنیت‌سازی و ادراک‌سازی در سطح افکار عمومی جامعه دارند.

برای نمونه، چند سریال تلویزیونی و شبکه خانگی را می‌توان یافت که به جای نمایش تجملات افراطی، نمایشگر سبک زندگی عادی مردم و مشکلات روزمره آنها باشند؟! یا چرا در حالی که افکار عمومی دغدغه افزایش روزمره گوشت مرغ، برنج و دیگر ضروریات زندگی را دارند، رسانه‌ها سرقت یک گردنبد ۲۵۰ میلیونی را برجسته می‌کنند؟!

البته تمام حس تبعیض القا شده به جامعه ماحصل فعالیت رسانه‌ها نیست و بخش قابل توجهی از آن برآیند سیاست‌گذاری‌های غلط شهری و خدماتی است؛ برای نمونه سیاست جداگرنی مکانی مسئولان و مدیران یا ایجاد خط‌های ویژه در خیابان و اعطای امتیازات ویژه به برخی از افراد خود زمینه‌ساز تبدیل شدن ذهنیت تبعیض به عینیت شده است.

البته دشمن هم به خوبی از این خطای مسئولان ما بهره برده و تولیدات محتوایی رسانه‌هایی مانند ایران اینترنشنال یا بی‌بی‌سی به خوبی این واقعیت را نشان می‌دهد که جریان رسانه‌ای دشمن به صورت ویژه بعد از حوادث آبان ماه ۱۳۹۸ در تلاش برای تحریک حس تبعیض و محرومیت نسبی در جامعه ماست و این جریان تلاش می‌کند در قالب‌های مختلف نظام و ارزش‌های حاکم در جامعه را تبعیض‌آمیز جلوه داده و راه عبور از تبعیض را عبور از نظام و ارزش‌های فعلی معرفی کند.

از این رو برای خنثی‌سازی توطئه دشمن و در گام دوم انقلاب باید از بین بردن قواعد، قوانین و حتی رویه‌های تبعیض‌آمیز بیش از هر زمانی در دستور کار قوای سه‌گانه و تمام دلسوزان حقیقی کشورمان قرار گیرد.

جنجال بازیگر درجه چندم از ازدواج سفید تا کشف حجاب

عروسک‌گردانی وجود دارد!

از یک ازدواج سفید معرفی کرد که این موضوع با استقبال «مسیح علی‌نژاد» رویه‌ور شد و در پی آن ریحانه پارسا با انتشار یک ویدئوی جدید کشف حجاب کرده و رسماً در دامان مخالفان ارزش‌های اسلامی قرار گرفت و باید دید که وی در هفته‌های آتی برای ضربه زدن به سرزمین مادری خود از سوی عروسک‌گردان‌هایش به چه سمت و سویی هدایت خواهد شد!

اما حال با توجه به مشخص شدن خط و ربط این «موجود معروف» با جریان‌های ضد اسلامی و ایرانی این پرسش در افکار عمومی مطرح است که چه کسی اولین بار پای او را به سریال پدر و افکار عمومی کشورمان باز کرد؟! پاسخ به این پرسش قطعاً از جریان نفوذ حاکم بر رسانه‌های فرهنگی کشورمان پرده بر خواهد داشت!

ازدواج پر حاشیه این دو اگر چه تنها شش ماه دوام آورد؛ اما در طول این شش ماه ریحانه پارسا از هر فرصتی برای جلب توجه افکار عمومی رها شده در فضای مجازی کشورمان استفاده کرد تا اینکه بالاخره در هفته‌های گذشته یکی از همکارانش خبر خروج او از کشور را اعلام کرد. از همان بدو اعلام خروج ریحانه پارسا از کشور برخی منابع خبری مدعی ارتباط او با باندهای قمار و شرط‌بندی در یکی از کشورهای همسایه شدند تا اینکه بالاخره وی در گفت‌وگو با مسیح علی‌نژاد، چهره معروف ضد انقلاب، پرده از ماهیت رفتارهای ضد اخلاقی خود برداشت.

وی در گفت‌وگوی خود با پرده برداشتن از عناد و ضدیتش با ارزش‌های اسلامی حاکم بر کشور، ماجرای ازدواج خود را نیز تکذیب و آن

به افکار عمومی کشورمان معرفی شد؛ اما خود وی بلافاصله پس از پایان این سریال با انتشار عکس‌های نامتعارف در فضای مجازی، تصویر ایجاد شده در ذهن مخاطبان سریال پدر را با خاک یکسان کرد، بعد از آن هم در مراسم مطبوعاتی دومین تجربه بازیگری خود با ژست گرفتن‌های خاص و عشوه‌گونه بار دیگر آن تصویر نمایش داده شده در سریال پدر را لگدکوب کرد و مورد توجه رسانه‌های زرد و حتی ضد انقلاب قرار گرفت!

وی که پس از تجربه دوم بازیگری خود دیگر در حال فراموش شدن در اذهان عمومی بود، در اواخر سال ۱۳۹۸ با طرح خبر ازدواج خود با یکی از فعالان عرصه سینما و تئاتر بار دیگر به صدر جدول پر حاشیه‌ترین سلبریتی‌ها بازگشت؛ چرا که اختلاف سنی ۱۷ ساله وی با همسرش مورد توجه افکار عمومی قرار گرفت!

نام و زندگی شخصی و حرفه‌ای «ریحانه پارسا» از بدو بسازی وی در مجموعه تلویزیونی «پدر» در تابستان سال ۱۳۹۷، با حاشیه پیوند خورده است؛ البته نه حاشیه‌هایی ناخواسته و ساخته و پرداخته مردم، بلکه حواشی ساخته و پرداخته به دست خود او و عروسک‌گردان‌های پشت پرده‌اش!

ریحانه پارسا، معروف است؛ البته نه به این دلیل که بازیگر پر کار و توانمندی است؛ چرا که در کارنامه حرفه‌ای او تنها سریال «پدر» و فیلم سینمایی «خوب، بد، جلف ۲: ارتش سری» وجود دارد؛ اما معروفیت وی بیش از آنکه نتیجه نقش آفرینی در این دو اثر باشد، ناشی از حواشی اوست!

ریحانه پارسا در مجموعه تلویزیونی پدر به عنوان یک فرد متحول شده و با حجاب اسلامی

خبر خوب

پایان قلب!

سامانه استعلام مدرک دانشگاهی

کشور ما و نظام مدیریتی آن از دهه‌ها قبل به ویژه دهه هفتاد خورشیدی تا کنون شاهد ظهور و بروز مدیران و مسئولانی بوده است که گاهی خود را دکتر و مهندس‌هایی فارغ‌التحصیل شده از برترین و معروف‌ترین دانشگاه‌های جهان معرفی می‌کردند؛ در حالی که حداکثر مدرک تحصیلی برخی از

آنها دیپلم بوده است. «رضا باقری اصل» دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات و رئیس کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک در رابطه با مهیا شدن امکان استعلام مدرک تحصیلی افراد از طریق کد ملی اجرایی خواهد شد.

پژواک

پرسش = جرم

آزادی بیان فرانسوی

پس از مواضع هتاکانه‌ای مکرون علیه مسلمانان و اسلام و اعلام اینکه فرانسه از این پس سیاست‌های محدودکننده‌ای را علیه مسلمانان به کار خواهد بست، رهبر معظم انقلاب در واکنشی هوشمندانه در پیامی از جوانان فرانسه، خواست تا از مکرون بپرسند که چرا از اهانت به پیامبر (ص) را آزادی بیان

می‌شمارد؛ ولی تردید در هولوکاست در آنجا جرم است و اگر کسی چیزی در این باره نوشت، باید به زندان برود؟! این سؤال موجب مسدود شدن صفحه اینستاگرامی رهبر فرزانه انقلاب به زبان فرانسه شد و چهره واقعی آزادی بیان فرانسوی را عیان کرد!

نرم افزار

برنامه‌ریزی آنلاین!

تنظیم برنامه استاندارد غذایی

ترس از ابتلا به ویروس کووید-۱۹ موجب شده است افراد از مراجعه به پزشک موجب شده افراد به صورت خودسرانه یا با تکیه بر مطالب پراکنده موجود در فضای وب اقدام به تنظیم برنامه غذایی برای خود کنند که این اتفاق می‌تواند خطر آفرین باشد! در این راستا اپلیکیشن فارسی و ایرانی «جدول ارزش غذایی» در شرایط ویژه امروز تا حدود زیادی نیاز به مشاور تغذیه معتبر را تأمین می‌کند و با تکیه بر اطلاعات ارائه شده، برنامه‌ای که برای تغذیه سالم نیاز دارید، به صورت رایگان و در اسرع وقت به دست آورید.

یادداشت

تبلیغات کالا
یا نمایشی پر خطر

شاهرخ صالحی

روزنامه‌نگار

کرونا و تورم نه تنها سفره مردم را کوچک کرده که دسترسی مردم به مواد غذایی اولیه را هم تا حد زیادی با اختلال مواجه کرده است؛ این وضعیت سخت در حالی است که تبلیغات مواد غذایی، هیچ نشانی از وضعیت دشوار جامعه ندارد حالا سوالی که به وجود می‌آید، این است که تبلیغات از چه معیارهای عرفی بهره می‌گیرند و آیا کسی وجود ندارد که درباره پیامدهای سوء این تصاویر بر آرامش روانی جامعه هشدار بدهد؟

فرایند تبلیغی در کشور چند سالی است که با پیروی از تبلیغات شبکه‌های خارجی، برای تبلیغ پوشاک یا مواد غذایی به سراغ چهره‌های سینمایی و معروف رفته‌اند و با همین چهره‌ها، نماهایی از یک زندگی مرفه، شاد و بدون دغدغه را در کنار تبلیغ مورد نظر خود ارائه می‌دهند. زندگی نمایش داده شده در تبلیغات‌ها در شرایطی که بسیاری از ایرانی‌ها زندگی دشواری را می‌گذرانند، بیش از آنکه به تبلیغ محصول کمک کند، به یک تنش روانی برای خانواده‌ها و افراد جامعه بدل شده است. برای نمونه، به یک تبلیغ مربوط به تخم مرغ، یخچال خانگی رنگی و زیبایی نمایش داده می‌شود که به موضوع تبلیغ ربطی ندارد، اما همین یخچال زیبا که اتفاقاً محصول یک شرکت آمریکایی است، به اندازه دو تا خوددروی پراید قیمت دارد!

زیر نظر نهادهای فرهنگی این شیوه در حالی به گستردگی دنبال می‌کند که در مقابل مشکلات اقتصادی جدی وجود دارد. اگر چه به کمک و همت مردم، بخشی از مشکلات این خانواده‌ها در آزمایش مواسات و همدلی برطرف شده اما در وضعیتی که مجلس به دنبال تصویب طرحی برای تضمین دسترسی حداقل هفت دهک درآمدی به کالاهای اساسی و مواد غذایی ضروری است، در وضعیتی که روغن خوراکی در چند هفته اخیر در بازارها نایاب شده و آنچه موجود است به قیمت گزافی فروخته می‌شود و در حالی که قیمت مرغ، به نحو چشمگیری پرواز کرده است، نشان دادن یک مرغ بریان در یک آشپزخانه آنچنانی برای تبلیغ روغن سرخ‌کردنی چه معنایی برای جامعه می‌تواند داشته باشد؟ موضوعی که می‌تواند تبعات و آسیب‌های زیادی را به همراه داشته باشد و پر واضح است که اکنون این مسئله نیازمند اصلاح و تجدید نظر جدی مسئولان امر است.

نگاه به برنامه پرطرفدار چهل تیکه که از شبکه نسیم پخش می‌شود

ساده و بی حاشیه

نسیم اسدیور

دبیر گروه فرهنگ

«چهل تیکه در ابتدا یک برنامه ۱۵ دقیقه‌ای بود که اینقدر رشد کرد و به یک برنامه شبانه شبکه نسیم تبدیل شد. ما در چهل تیکه، در حقیقت تاریخ شفاهی تلویزیون را جمع‌آوری می‌کنیم.» این گفته «الهام حاتمی» کارگردان و تهیه‌کننده برنامه تلویزیونی «چهل تیکه» است. برنامه‌ای که مدتی است هر شب از شبکه نسیم بر روی آنتن می‌رود و همان طور که خود حاتمی گفته، گذری است بر آنچه در دهه‌های گذشته به ویژه پس از انقلاب، بر تلویزیون و هنرمندانش گذشته است و این کار را هم با دعوت از مهمان‌هایی انجام می‌دهد که خودشان، تاریخ‌ساز آن بره بوده‌اند.

چهل تیکه از تیکه‌های خاطر مساز و نوستالژی‌هایی است که همه‌مان آنها را خوب به یاد داریم و با بسیاری از آنها زندگی کرده‌ایم. باید باور کنیم که بخش اعظمی از روزگار ما انسان‌ها از زمانی که تلویزیون به خانه‌های مان راه پیدا کرد، با برنامه‌های این قالب جادویی رقم خورده است،

بنابراین پاسداشت کسانی که با عشق به کارهای هنری، توانستند آن برنامه‌ها و فیلم‌ها را بسازند، جزئی از همان چهل تیکه‌های خاطر آفرین هستند. اما چرا مخاطبان از این برنامه تا این حد استقبال کرده‌اند؟

ساده و صمیمی

شاید بتوان دلیل اصلی این موفقیت را در این نکته دانست که چهل تیکه خودش حال و هوا، صداقت و سادگی همان تیکه‌هایی را دارد که از آنها نقل و روایت می‌کنند. در این برنامه نه از مجری سلبریتی خبری است و نه از مهمان‌های سلبریتی. محمدرضا علیمردانی (مجری) از جنس مردم است و به گونه‌ای برنامه را اجرا می‌کند که در آن هیچ گونه بازی و ادا و اصولی دیده نمی‌شود. مهمان‌ها نیز هنرمند هستند، نه سلبریتی! هنرمندانی در قرابت با مردم که حرف‌هایشان نیز از جنس همین مردم است. چهل تیکه هر چند در اوج سادگی است؛ اما این سادگی سبب نشده است تا از کیفیت کارش کاسته شود. دکور این برنامه یکی از بهترین دکورهای است که بدون زرق و برق، گویای حال و هوای برنامه است و سبب تحسین بسیاری از هنرمندانی شده که به

همین بود، «هنرمند»؛ رسالت خودشان را نیز در تزئین هنر و انسانیت می‌دانستند. ارج نهادن و زنده نگه داشتن یاد و خاطره این نسل، سبب می‌شود تا باردیگر هنر ناب و زلال نیز زنده شود. محتوای خوب چهل تیکه نیز یکی از برگ‌های برنده این مجموعه برنامه تلویزیونی است. چیزهای خوبی که می‌توان در گفت‌وگوی بین مجری و یک هنرمند کهنه کار یاد گرفت، قطعاً بسیار جذاب‌تر و مفیدتر از کپشن‌هایی است که این روزها سلبریتی‌ها در صفحات شخصی خود آن‌را پخش می‌کنند. گاهی مهمانانی در این برنامه دعوت می‌شوند که ممکن است سال‌ها قبل از خاطر مان رفته باشند و با مرور مجدد فعالیت‌های هنری‌شان، قدرشناسی نسبت به هنر متعهد و جامعه‌ساز به نسل دیروز، امروز و فردا آموخته می‌شود.

برنامه‌ای در خدمت هنرمندان

چهل تیکه، تیکه‌هایی است از تمام آنچه نه بر هنرمندان، بلکه بر مردم ایران گذشته است، در روزگاری که گاهی با شادی و گاهی با غم همراه بوده، از جشن‌های نوروزی گرفته تا روزهای زیر بمباران دشمن. این برنامه را می‌توان یادآوری هنر واقعی و هنرمندان واقعی دانست؛ هنرمندانی که نه جدای از مردم، بلکه در بطن مردم زندگی می‌کردند. آن روزها نام‌شان سلبریتی نبود؛ فقط

برداشت

چرا با کتاب قهر کرده‌ایم؟

نگاهی به سرانه مطالعه ایرانیان و علل بی‌اعتنایی ما به این مقوله مهم!

غیردرسی به دست آمد. حدود ۱۲ و نیم دقیقه در روز» است؛ یعنی حدود ۸۱ دهم درصد» از صد درصد اوقات شبانه‌روزی هر ایرانی! درباره چرایی و علل این معضل فرهنگی، مجموعه‌ای از عوامل از جمله اسیر شدن خانواده‌ها در چنبره فضای مجازی و تلویزیون و فرهنگ‌سازی نامناسب از سنین کودکی را می‌توان ذکر کرد و درباره آثار این مسئله هم، می‌توان سطحی‌نگری در مواجهه با مسائل فردی و اجتماعی، افزایش تنش‌های فرهنگی و اجتماعی و در نتیجه افت سطح عمومی فرهنگ جامعه را یادآوری کرد.

پیشرفت‌های علمی و پژوهشی همین امروز در جامعه نخبگانی ایران، مسئله کتابخوانی و به حاشیه رفتن آن در زندگی عامه مردم، به یکی از نگرانی‌های فرهنگی تبدیل شده است. درباره آمار مطالعه در ایران یا همان شاخص «سرانه مطالعه»، طی سال‌های گذشته تاکنون، آمارهای متفاوتی اعلام شده است؛ شاید جدیدترین این آمارها مربوط به دو سال پیش باشد که وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام کرد. به گفته دکتر سیدعباس صالحی، سرانه مطالعه در جامعه ایرانی- که به تمرکز بر روی مطالعه کتاب‌های

حامد حسین عسکری

خبرنگار

مسئله کتابخوانی و سرانه مطالعه در ایران، از آن قبیل مسائلی است که همیشه محل بحث و اما و اگر بوده و متأسفانه هنوز هم این مسائل ادامه دارد. سختی و پیچیدگی مسئله وقتی بیشتر می‌شود که سابقه تمدنی چند هزار ساله و تاریخ علمی و فرهنگی غنی این کشور را به خاطر بیابوریم که روزگاری، علم و فرهنگ از این مرز و بوم به دیگر نقاط دنیا صادر می‌شد؛ اما حالا و با وجود

شعر

رحمة للعالمین مدح پیامبر به سه زبان

آلبوم صوتی سه زبانه «رحمة للعالمین» به مناسبت ولادت با سعادت رسول خدا (ص) و هفته وحدت تقدیم به پیامبر نور و مهربانی شد. این آلبوم به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی آماده شده و با تلاش مجمع جوان ستایش‌گر و با مشارکت سازمان جوانان جمعیت هلال احمر استان قم و دفتر امور زنان و خانواده استانداری قم آماده و منتشر می‌شود. این آلبوم صوتی با شعر و صدای شاعران برجسته کشور منتشر خواهد شد. شاعران در این اثر اشعار فارسی، عربی و انگلیسی خود را ارائه کرده‌اند.

کتاب

نذر کتاب کمک مؤمنانه ۱۲ هزار کتاب

«احمد عطایی» مدیر مؤسسه فرهنگی- هنری «قدر ولایت» گفت: «در راستای بیانات اخیر رهبر انقلاب و تأکید بر حضور نیروهای مخلص و جهادی، ۱۲ هزار نسخه کتاب در قالب کمک مؤمنانه از سوی انتشارات رسول آفتاب، شهید کاظمی، جمال، پیام آزادی، یازها و قدر ولایت اهدا شد. در این طرح خیرین نهادهای فرهنگی و اشخاصی که مایل هستند شرکت دارند و ۵۰ درصد قیمت پشت جلد کتاب را تقبل می‌کنند و ناشر هم علاوه بر ۳۰ درصد تخفیف مرسوم، ۲۰ درصد هم تخفیف به‌عنوان همدلی مؤمنانه فرهنگی ارائه می‌دهد.

مستند

کمیته روایت فعالیت حافظان امنیت

مستند سینمایی «کمیته» به کارگردانی عبدالحسین بدرلو و با موضوع فعالیت‌های کمیته‌های انقلاب اسلامی، برای اولین بار در چهاردهمین جشنواره سینما حقیقت رونمایی خواهد شد. کمیته انقلاب یا کمیته‌های انقلاب اسلامی، اولین سازمان نظامی راه‌اندازی شده پس از وقوع انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ بود که در تاریخ ۲۳ بهمن ۱۳۵۷ با پیام امام خمینی (ره) تأسیس شد و در سال ۱۳۷۰ پس از تصویب قانون تشکیل نیروی انتظامی، منحل و با ادغام سازمان آن با شهرداری و ژاندارمری، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تأسیس شد.

بررسی افزایش تولید آثار در عرصه ادبیات دفاع مقدس که خواسته رهبر معظم انقلاب است

صدبرابری از حرف تا عمل

مهدی سلیمانی

خبرنگار

دو سال پیش، رهبر فرزانه انقلاب درباره ادبیات دفاع مقدس رهنمودهای ارزشمندی ارائه کردند که ذهن همه نویسندگان، پژوهشگران و دست‌اندرکاران این عرصه را مشغول کرد. در دیدار اهالی فرهنگ و ادب پایداری با رهبر معظم انقلاب مسائل متعددی مطرح شد؛ اما یکی از پربحث‌ترین آنها، موضوع صدبرابری شدن تولید آثار در این حوزه بود. به این بهانه، نظر سه نفر از فعالان عرصه ادبیات دفاع مقدس را درباره این موضوع جویا شدیم.

یادداشت

روایت صحیح را بگوئیم

روح‌الله رفیعی

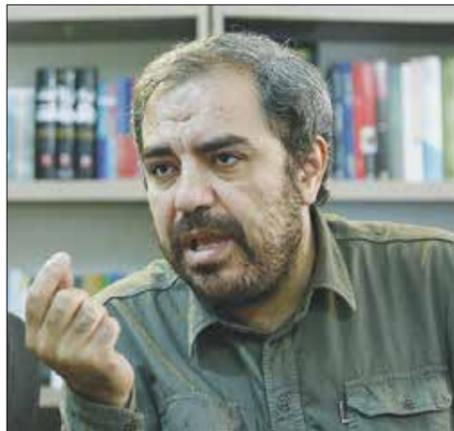
پژوهشگر دفاع مقدس

در جنگ روایت‌ها حول موضوع دفاع مقدس، جبهه مقابل انقلاب تمام تلاشش را می‌کند تا جنگ هشت ساله ایران را آنطور که می‌خواهد از منظر خودش روایت کند. برای نمونه، چند سال قبل، فرح پهلوی گفته بود جوان‌هایی که در دوره ما تربیت پیدا کردند، باعث شدند یک وجب از خاک ایران از دست نرود. اینجا فرح، با تلاش برای نادیده گرفتن اینکه بحرین و بخشی از آذربایجان و سیستان در دوران پهلوی از خاک ایران جدا شد، تلاش می‌کند به نفع پهلوی روایت‌سازی کند. ما باید چه کار کنیم؟ ما باید روایت صحیح را بگوئیم. اینکه اگر نفس پاک امام خمینی (ره) نبود، این جوان‌ها مثل خیل‌ی خیل دنیا و مانند دوره‌های دیگر این کشور، بی تفاوت از کنار این موضوع می‌گذشتند. «نقش رهبری امام» و «رابطه امام و امت»، روایت‌هایی است که باید خیلی صریح و شفاف بیان شود.

من می‌خواهم برای یک بچه مدرسه‌ای یک مفهوم مربوط به دفاع مقدس را ارائه کنم. بهتر است این مفهوم به چه صورتی باشد؟ در قالب بازی، انیمیشن، فیلم سینمایی، سریال یا...؟ اینها ابزارهای مختلفی است که در اختیار ما قرار دارد. اینکه درست تشخیص دهیم چه مفهومی را در چه قالبی برای چه کسی و در چه زمان و مکانی و از کدام رسانه ارائه کنیم، این ساده‌شده جنگ شناختی است. متأسفانه ما خیلی کم به این طرح‌ریزی توجه می‌کنیم. ما خیلی وقت‌ها بدون در نظر گرفتن این پارامترها، محتوایی را تولید می‌کنیم که به نظر خودمان خیلی محتوای خوبی است، اما اثرگذاری ندارد. به این دلیل که ما فقط مفاهیم «تبلیغاتی» را می‌بینیم نه مفاهیم «شناختی» را.

اگر نگاه ما از زاویه «جنگ روایت‌ها» باشد، این نکته مهم را باید در نظر بگیریم که در جنگ، نیازمند طرح‌ریزی دشمن هستیم. در جنگ، شما توان خودتان و استعداد دشمن را بررسی می‌کنید و به یک طرح‌ریزی جامع و کافی می‌رسید و بعد با حداقل امکانات، ضربه‌ای به دشمن می‌زنید که دشمن انگشت به دهان می‌ماند. مانند آن چیزی که ما در مسئله آزادسازی خرمشهر داشتیم. این چیزی است که ما از حسن باقری یاد گرفتیم؛ اینکه خودمان را بشناسیم، دشمن را هم بشناسیم، زمین را هم بشناسیم؛ بعد طرح‌ریزی کنیم. آنچه در «جنگ شناختی» گفته می‌شود، غیر از این نیست. ما باید عملیات شناختی ببینیم نه صرفاً یک محتوای تبلیغی.

اگر بخواهیم در حوزه جنگ روایت‌ها که یکی از زیرشاخه‌های جنگ شناختی است ورود کنیم، باید با توجه به گروه مخاطبان روایت غالب را تعریف کنیم. برای نمونه، برای یک جوان امروزی که احساس می‌کند وضعیت فعلی کشور خیلی بغرنج است و هیچ جایی برای پیشرفت کشور وجود ندارد، روایت‌های مربوط به تولید دانش در حین جنگ و خودکفایی و شکوفا شدن توان داخلی در اوج فشار جنگ می‌تواند به ایجاد حس امید و باور کمک کند. یا اگر قرار است با روایت‌هایی که از دفاع مقدس ارائه می‌دهیم، سبک زندگی مردم را تحت تأثیر قرار دهیم، نوع تعامل و همدلی مردم در آن زمان می‌تواند کمک‌کننده برای اینکه آن ارزش‌های اخلاقی را در وجود خودمان زنده کنیم.

محمدعلی صمدی نویسنده و پژوهشگر دفاع مقدس

باید بر کیفیت آثار متمرکز شویم

فکر می‌کنم صحبت حضرت آقا منطقی است و ایشان ظرفیت‌ها را بیان کردند؛ همان طور که می‌گویند کشور می‌تواند ۱۲۰ میلیون نفر جمعیت داشته باشد. یعنی ظرفیت آن در کشور وجود دارد به لحاظ کمی هم سیر صعودی دارد.

امسا درباره بحث کیفی، قطعاً می‌توانم بگویم هیچ تناسبی با بحث کمی اش ندارد؛ یعنی به طور مشخص پس از پنج کتاب «۱۵» که آن را یک نقطه عطف می‌دانم، تحرکی در جامعه تولیدکنندگان، ناشران و نویسندگان به وجود آمد و روند تولید سیر صعودی گرفت. البته باید بررسی کرد که چطور توانست چنین تحرکی به وجود آورد و از نظر کیفی نیز جای بحث دارد. بگذارید این را بگویم که ما کتابی در حوزه دفاع مقدس داریم که پرتیراژترین کتاب پس از انقلاب است و با فاصله زیاد از کتاب‌های قبلی اش قرار دارد؛ اما همپای این باید کیفیت آثار نیز افزایش یابد.

حکایت زیاد است که چرا سطح کیفی کارها بالا نمی‌رود؛ اما بر کمیت افزوده می‌شود. یکی از دلایل این موضوع این است که نسل جوان وارد میدان شده‌اند. دهه هفتاد و اوایل دهه هشتاد اینها جانی نداشتند؛ اما امروز تعداد زیادی جوان وارد عرصه کار شده‌اند. در آن زمان، تعدادی از بچه‌های حوزه هنری و دفتر ادبیات مقاومت و مراکز فرهنگی سپاه کار می‌کردند، اما الان تعداد زیادی جوان با علاقه به میدان آمده‌اند. جوانانی که ارتباطشان با جنگ و انقلاب پس از پایان دهه ۶۰ برقرار شده بود. اما پایین بودن کیفیت به این مسئله بازمی‌گردد که استاد کم است. به جز اینکه روحیه استادپذیری نداریم، استاد هم کم داریم. فرض کنیم اگر همه این جمعیتی که کار می‌کنند، دنبال استاد باشند، مگر ما به تعداد کافی استاد داریم؟ منظور مثل مدرسه و دانشگاه نیست که کسی بیاید سر کلاس. در واقع، جریانیه که بچه‌ها بتوانند آنجا بروند و آموزش ببینند و خط بگیرند، وجود ندارد و کار متولی ندارد.

علی اصغر بهمن‌نیا ناشر و فعال فرهنگی

نشر معارف دفاع مقدس با ارتش ۲۰ میلیونی

به نظر مسئله‌ای که آقا خواستند، شبیه حرف امام (ره) بود که فرمودند اگر جنگ ۲۰ سال هم طول بکشد، ما ادامه می‌دهیم. یا مثل قضیه ارتش ۲۰ میلیونی است که امام و آقا از یک منظر نگاه می‌کنند و می‌بینند امکان و بسترش در کشور فراهم است. درست است که تحقق صد برابری شدن آثار خیلی سخت و دشوار است اما اعتقاد دارم آقا از دیدگاه قرارگاه نشسته‌اند و از بالا دارند نگاه می‌کنند و چیزی را می‌بینند و می‌گویند که من نمی‌بینم و باید محقق شود. اما مشکل این است که متأسفانه دغدغه اصلاً وجود ندارد. در حوزه ادبیات دفاع مقدس شاید بتوانیم در کشور پنج یا ده ناشر تخصصی دفاع مقدس پیدا کنیم. به جز حوزه هنری که بر خاسته از دفتر ادبیات مقاومت است و مرکز تحقیقات جنگ، تقریباً بقیه‌شان آدم‌های بی‌ربطی هستند؛ هم بی‌ربط به نشر و هم بی‌ربط به دفاع مقدس. به نظر من بخشی از اینها از سر کاسی و بخشی هم از سر علاقه و احساس در این عرصه حاضرند و اصلاً شور و شعور متناسبی وجود ندارد. چرا وجود ندارد؟ چون اگر به آن ناشر می‌گفتی این کتاب مشکل دارد، قبول می‌کرد و به دنبال اصلاح آن می‌رفت؛ ولی وقتی نمی‌رود و روند اشتباه خودش را ادامه می‌دهد، یعنی فقط «احساس» پشت قضیه است. برخی مراکز و نهادها به سمت کمیت رفته‌اند. پنج کتاب پر شمارگان اول دفاع مقدس ما جزء پنج کتاب خوب ما نیستند. من خودم را در جایگاهی نمی‌بینم که کتاب‌های خوب را مشخص کنم. کتاب‌های خوبی که کارشناسان با سابقه تأیید می‌کنند، حتی در ده کتاب پر فروش بازار جای ندارند. مهم‌ترین عاملش، بی‌ربط بودن آدم‌های مسئول و کنار بودن آدم‌هایی است که مرتبط هستند. از آن طرف، کسی که مرتبط است و با تمام وجود درگیر این موضوع است، نمی‌دانم به چه دلیلی، به اندازه‌ای که باید، خروجی ندارد. تحقق این امر مهم نیازمند بازنگری است و باید از نگاه‌های سازمانی و اداری دور شویم و امور ادبیات دفاع مقدس دست مرتضی سرهنگی‌ها که البته کم هم هستند، باشد تا رهنمود رهبر حکیم انقلاب محقق شود.

جواد کلاته‌عربی نویسنده و پژوهشگر دفاع مقدس

چهره‌های دغدغه‌مند به میدان بیایند

حضرت آقا فرمودند آثار دفاع مقدس صدبرابری شود و روی این عدد تأکید کردند و فرمودند من مبالغه نمی‌کنم. این یک مطالبه بحق است. اینکه ما تجربه بزرگ دفاع مقدس را داریم، با آن گستره و آن تأثیرات و استفاده‌ای که از آن می‌توان برای نسل‌های بعد و آینده این مملکت کرد و خیلی دلایل دیگر، سبب می‌شود افزایش صدبرابری تولید را موضوعی منطقی بدانند؛ اگر چه ما آنقدر از این فضا دوریم که حتی نمی‌توانیم درباره آن به مثابه یک مطالبه منطقی فکر کنیم.

به نظر می‌رسد به دلیل گستردگی تجربه دفاع مقدس و نقش تغذیه‌ای که می‌تواند برای نسل‌های آینده داشته باشد، در حوزه‌های مختلف اجتماعی، امنیتی، نظامی، اقتصادی و سیاسی، تا دهه‌ها و سال‌ها و بلکه بیشتر می‌توانیم از این موضوع استفاده کنیم. به نظر من در نهاد‌های حکمی مربوط به کتاب و ادبیات دفاع مقدس، باید آدم‌های دغدغه‌مندی وجود داشته باشند. یک بنیاد حفظ آثار داریم که مربوط به ستاد کل نیروهای مسلح است و در کل استان‌ها و شهرستان‌ها دفتر دارد. سازمان حفظ آثار سپاه را در همه استان‌ها داریم.

سازمان تبلیغات اسلامی و حوزه هنری را داریم که در همه استان‌ها دفتر ادبیات پایداری دارد که همه این‌ها تولیداتی هم دارند. اما حوزه هنری واقعاً از این ماجرا مستثناست و ادبیات پایداری ما از ابتدای حیات جمهوری اسلامی تا به حال، بر دوش حوزه هنری بوده است.

اگر چه دیگران هم خیلی زحمت کشیده‌اند و کارهای مهم و بزرگی کرده‌اند، همچنان ادبیات پایداری روی دوش حوزه است. در رأس هرم همه این سازمان‌ها و نهادها، باید آدم‌های دغدغه‌مند و متخصصی مانند مرتضی سرهنگی باشد که مدیریت کند در غیر این صورت اگر سال‌ها و دهه‌ها و قرن‌ها هم بگذرد، شما هیچ موقع نمی‌توانید انتظار خروجی کیفی داشته باشید.

خاطره

غنیمت شمردن فرصت جهاد

آن روزها رسم بود که تپ‌ها هر توپ و تانک و تفنگی را که توی عملیات غنیمت می‌گرفتند، مال خودشان می‌دانستند و به کسی نمی‌دادند! چه رقابتی هم بود بر سر غنیمت گرفتن. وسط عملیات شهابلون را در می‌آوردند و با رنگ، اسم تپ‌شان را می‌نوشتند روی تانک که بعداً بیایند و ببرند. امکانات و مهمات آنقدر کم بود که یک تانک و یک نفربر می‌توانست برتری یک تپ را نسبت به تپ دیگر بر جسته کند. برتری بیشتر، یعنی گرفتن مأموریت‌های مهم‌تر در نقاط حساس‌تر. برای همین وسط عملیات خودشان را به آب و آتش می‌زدند و خطر بیشتری را به جان می‌خریدند تا یک توپ و تانک را بدون اینکه آسیب ببینند، از کار ببندازند. حتی بعضی‌ها قبل از اینکه راننده تانک را از پا در بیاورند، بساط شهابلون و اسپری‌شان را راه می‌انداختند. راولی: حمید محمدی نورستانی

تازه‌ها

سرنوشت عجیب جمال

«جمال فیض‌اللهی» اهل ایلام بود. زندگی‌اش آنقدر متلاطم شد که بالاچار ترک وطن کرد. در حال و هوای خودش بود که برادر دوست شهیدش سرسید. برادرش در خواب به او گفته بود چرا سراغی از جمال نمی‌گیری؟ همین دیدار، سرنوشت جمال را تغییر داد. او راهی سوریه شد و هشت سال در جریان جنگ این کشور، همراه مدافعان حرم در حرم حضرت رقیه (س) زندگی کرد. کتاب «اجاره‌نشین خیابان الامین» روایتی مستند از تجربیات او در دوران نبرد با تکفیری‌هاست که به قلم «علی اصغر عزتی‌پاک» نوشته شده است. این کتاب را انتشارات معارف در ۱۴۸ صفحه با قیمت ۲۵۰۰۰ تومان منتشر کرده است.

قاب

پدر موشکی

اولین کسی که توی جبهه طهرانی مقدم را کشف کرد، حسن باقری بود. آن زمان‌ها حسن طهرانی مقدم یک جوان لاغر و ریزنقش بود که توی چند ماهی که داخل آبادان در محاصره بودند و بعدش، توی سوسنگرد و دهلاویه، فقط با خمپاره کار کرده بود. کشیده شده بود سمت ادوات و خمپاره. آنقدر ادامه داد تا شد پدر موشکی ایران...

روی خط

بازپرداخت وام مسکن سنگین است

۰۹۱۹۰۰۰۷۸۰۰ / بسا ایسن وضع گرانی برای ما که چندقلو داریم، وضعیت زندگی سخت شده؛ از فرماندهی خواهشمندیم کمک هزینه را قطع نکنند. «وصی پور»

۰۹۱۷۰۰۰۱۲۴۰ / فکری به حال افزایش حقوق شاغلان نیروهای مسلح شود. حقوق‌ها نسبت به مخارج و تورم کم است. ۰۹۱۷۰۰۰۵۰۹۰ / سال ۱۳۹۹ تمام شد؛ ولی خبری از وام مسکن نشد. قیمت‌ها هم سرسام‌آور در حالاً بالا رفتن است و امید ما هم به خانه‌دار شدن کم می‌شود.

۰۹۱۸۰۰۰۹۳۸۲ / ۲۵ درصد جانباز داخلی سپاه دارم؛ ولی متأسفانه فرزندان دانشجویی من از این مزایا محروم هستند؟ چه فرقی بین جانبازان سپاه و بنیاد جانبازان هست؟

۰۹۱۷۰۰۰۷۳۳۵ / وام مسکن ۱۰۰ میلیون تومانی با سود ۱۸ درصد و بازپرداخت ۲۰ سال می‌شود ۳۷۰ میلیون، یعنی انداختن ما در تور ربا؛ لطفاً در این خصوص فکری شود.

۰۹۱۸۰۰۰۴۹۹۶ / خواهشمندم مسئولان فکری به حال مشکلات بسیجیان کد ۸۹ اعم از جایگاه، وام مسکن، مسکن سازمانی، حقوق، فوق‌العاده عملیاتی و... کنند.

۰۹۰۳۰۰۰۳۷۷۶ / سهام بانک انصار به مدت دو سال است که هیچ گونه سودی به سهامداران نداده است و وضعیت آن هم مشخص نیست. لطفاً پیگیری کنید.

۰۹۱۵۰۰۰۴۲۷۲ / پیشنهاد می‌کنم لب‌تاب و گوشی هوشمند برای نیروهایی که سه و چهار فرزند مدرسه‌ای آن هم مقطع ابتدایی دارند، بصورت اقساطی ارائه شود؛ این موضوع برای مشوق‌های فرزندان آوری هم بهتر است. ما از فرماندهان خود که در زمان فرمایش فرمانده معظم کل قوا تدابیر مشوق‌ات امروز را در دستور کار خود قرار نداده‌اند، گلایه داریم. «حسینی» از مشهد

۰۹۱۸۰۰۰۹۰۰۵ / چرا بانک انصار از قسط کسر نشده زمان کرونا دیر کرد می‌گیرد. در حالی که کارکنان تصبیری ندارند، خود بانک اقساط را کم نکرده است؟

۰۹۱۷۰۰۰۸۹۹۵ / در بحث وام مسکن یاسوج با داشتن ۲۰ سال سابقه وام‌م را هنوز نداده‌اند، ۲۰۰ تومن وام مسکن حدود ۵ میلیون قسطش می‌شود، باید روی دریافتی یک چیزی بگذاریم و قسط بدهیم. ۰۹۱۴۰۰۰۵۶۲۲ / با اینکه سخت‌ترین جا برا درس خواندن دانشگاه پیام نور است؛ چرا سپاه مدرک آن را قبول ندارد؟

۰۹۱۴۰۰۰۹۵۸۲ / لطفاً برای شاغلان سپاه شرایطی فراهم کنید تا بتوانند گوشی و تبلت اقساطی بردارند.

۰۹۱۷۰۰۰۸۳۱۴ / چرا بانک انصار برای گواهی کسر از حقوق آن هم برای ضامن شدن وام ازدواج فرزند با چهار روز معطلی مبلغ ۲۰ هزار تومان هم می‌گیرد؟!

۰۹۱۶۰۰۰۲۳۲۰ / با توجه به قانون مجلس به کسانی که موفق به اخذ مدارک تحصیلی در مقطع بالاتر شوند ۱۸ ماه ارشدیت درجه تعلق می‌گیرد، ولی در سپاه به کسی که در همان رشته تحصیلی بدو ورود ادامه تحصیل داده، به علت اینکه شغلش مرتبط با رشته تحصیلیش نیست، درجه تعلق نمی‌گیرد؟ در صورتی که به تشخیص سازمان در شغل غیر مرتبط منصوب شده است.

۰۹۱۸۰۰۰۸۶۳۱ / چندین ساله به بار نشده که بریم اتکای سسندج و آنچه نیاز خونه و معیشت به خانواده، نظیر برنج هندی، روغن جامد و قند... موجود باشه!

گزارش صبح صادق از یک رونمایی غافلگیرکننده در سپاه

زنجیره بازدارندگی مستحکم‌تر شد

شرایطی که ریلی از موشک‌های نقطه زن به شکل عمودی آماده قرار گرفتن در نقطه شلیک به صورت پشت سر هم هستند، به طور حتم قدرت و شدت آتش موشکی از تعداد معینی دهانه شلیک بسیار افزایش پیدا خواهد کرد و از طرفی هم عمده قوای موشکی را در لحظه شلیک در زیر زمین از حمله حفظ خواهد کرد و نیاز برای شلیک با لانچرهای زمینی را کاهش داده و امنیت بیشتری ایجاد خواهد کرد.

غافلگیری برای دشمن

اما از این نظر که در تصاویر پخش شده از این رونمایی شاهد ایجاد فضای لازم برای حرکت عمودی موشک‌ها روی ریل بودیم، می‌توان مدعی بود که نیروی هوافضای سپاه از سال‌ها پیش به دنبال این دستاورد بوده و البته سال‌های قبل به آن دست یافته و این رونمایی تنها برای رساندن این خبر است؛ آن هم در جهت اصل غافلگیری برای دشمن. نکته قابل توجه، عملیاتی کردن موشک عماد در این وضعیت بود که در این تصاویر به نمایش گذاشته شده بود. ارتفاع موشک عماد آن هم در اولین حضور رسمی و رسانه‌ای آن نشان می‌دهد، تیربار موشکی در شهرهای موشکی سپاه قابلیت عملیاتی سازی برای همه موشک‌های بالستیک تولید شده را دارند؛ اما نکته مهم‌تر اینکه حامل موشک‌ها در تصاویری که ریل تیربار موشکی را نشان می‌دهد لانچر موشک هم به شمار می‌آیند. این مسئله به این معناست که موشک‌ها به محض رسیدن به محل پرتاب (که در شهرهای موشکی معمولاً اتاقک‌هایی با یک سوراخ خروجی مخصوص حرکت موشک از درون آنها به بیرون است) نیاز به منتقل شدن روی پرتاب‌گر را نداشته و همواره آماده پرتاب هستند.

ضامن عقب‌نشینی دشمنان است، گفت: «تا به امروز هم این قدرت در صحنه‌های مختلف اعم از مبارزه با داعش، مبارزه با ضد انقلاب در غرب کشور و در مناطق دوردست و نیز اسقاط اراده و انصراف دشمن از تهدید نظام و ملت ایران کارکرد و تأثیرات خود را به خوبی نشان داده است.» اما نکته‌ای که سردار سلامی در پایان صحبت‌های خود در این رونمایی بیان کرد هم مهم است. فرمانده کل سپاه تأکید کرد: «به مردم عزیز و شریف ایران اطمینان می‌دهیم قدرت ما فائقه است؛ ما همیشه پیروزیم و برای دفاع از حیثیت، شرف، استقلال، منزلت و کرامت این ملت عزیز هیچ نگرانی و کمبودی نداریم و پیشمرگ و فدایی‌شان هستیم؛ آنها با آرامش خاطر زندگی کنند.»

موشک‌های بازدارنده در اعماق زمین

در موشک‌های بالستیک به ویژه موشک‌های سوخت مایع از زمان دستور برای اجرای آتش تا اجرای آن سوخت‌گیری زمانگیر است. البته در موشک‌های سوخت مایع باید پس از سوخت‌گیری شلیک انجام شود؛ وگرنه فرایند تخلیه سوخت بسیار ریسک بالایی خواهد داشت. در صورتی که ترکیبی از موشک‌های سوخت جامد و مایع را داشته باشیم، می‌توانیم با پوشش دادن، مزایا و معایب هر دو نوع موشک قابلیت‌های بهتری به توان موشکی مجموعه اضافه کنیم. عمر کم موشک‌های آماده سوخت جامد و عمر بالای موشک‌های سوخت مایع فاقد سوخت، نیاز به همپوشانی این دو نوع موشک را در شهرهای موشکی عیان کرد. تیربار موشکی در این شرایط با کاهش زمان آماده‌سازی موشک‌ها به ویژه از نوع سوخت مایع برای قرار گرفتن در شرایط پرتاب، وضعیت بسیار بهتری برای توان پاسخ‌دهی موشکی ایجاد کرده است. در

اصلی از توان بازدارندگی آن به شمار می‌آید، پس از رونمایی از شگفتانه‌های خود مانند شهرهای موشکی و موشک‌های نقطه زن... این بار نیز از شگفتانه جدید خود رونمایی کرد.

رونمایی از تیربار موشکی

با حضور سردار سرلشکر حسین سلامی، فرمانده کل سپاه آیین رونمایی از سامانه خودکار و هوشمند پرتاب‌های پیوسته و متوالی موشک‌های بالستیک دوربرد (تیربار موشکی) نیروی هوافضای سپاه برگزار شد. در تصاویر به نمایش درآمده در این رونمایی که با حضور فرمانده کل سپاه و فرمانده نیروی هوافضای سپاه انجام شد، موشک‌هایی از نوع سوخت مایع در قالب یک سامانه تیرباری قابلیت آماده‌سازی و شلیک بسیار سریعی پیدا کردند. فرمانده کل سپاه در این مراسم قدرت موشکی ایران اسلامی را تولد و تراکم اراده ملت ایران توصیف کرد و با تأکید بر اینکه زمانی که موشک‌های ما به پرواز در می‌آیند، پیکره دشمن می‌لرزد، تصریح کرد: «این سستون مستحکم خیمه بازدارندگی و دفاع اطمینان‌بخش نظام ما و قدرتی مهیب است که با آن اراده سیاسی نظام به دشمن نشان شده و در صورت نیاز به او تحمیل می‌شود.» سرلشکر سلامی توان اطمینان‌بخش موشکی را ضامن مداوم حیات و بازدارندگی نظام عنوان و تأکید کرد: «به فضل الهی ما روز به روز شاهد درخشش‌های جدید در این عرصه هستیم و امروز نیز شاهد یک پدیده نو و دستاورد جدیدی با عنوان قابلیت پرتاب همزمان با متوالی موشک با فاصله‌های زمانی دلخواه هستیم که این گونه پرتاب‌ها از نظر عملیاتی و تاکتیکی ارزش‌های افزوده زیادی برای ما به همراه خواهد داشت.» سرلشکر سلامی با تأکید بر اینکه قدرت موشکی ما

علیرضا جلالیان

دبیر گروه سپاه

سرعت پاسخگویی و واکنش به دشمن یکی از مسائل مهم و حساس در مباحث نظامی است. در فضای جنگ‌های امروزی، به طور کلی هر طرف که بتواند «نرخ آتش» بیشتری را در طول نبرد حفظ کند، دست برتری علیه هدف داشته و می‌تواند نتیجه درگیری را به نفع خود تغییر دهد؛ چه اینکه نبردهای امروزی کوتاه‌مدت خواهند بود. این مسئله به سلاح‌های انفرادی محدود نیست؛ امروزه روش‌های گوناگونی برای افزایش نرخ آتش ابداع شده است؛ از افزایش سرعت سازوکار بارگذاری در سامانه‌های توپخانه‌ای تا هواپیماهای رزمی با قابلیت شلیک و هدایت همزمان چند موشک تا حتی زیر دریایی‌هایی که به صورت همزمان چندین اژدر را به سمت هدف شلیک و هدایت می‌کنند. به علاوه این موضوع در افزایش نرخ آتش، بحث سرعت و توان آماده برای شلیک هم مهم است. در سلاح سبک، خشاب‌های بزرگ‌تر یا نوار گلوله برای این منظور استفاده می‌شود، در یک سامانه توپخانه‌ای به شکل دیگر، اما وقتی از یک پرتابه با مختصات یک موشک بالستیک سخن به میان می‌آید، معادله بسیار سخت خواهد شد. موشک‌های بالستیک به منزله یکی از بزرگ‌ترین پرتابه‌های نظامی عملیاتی همیشه چالش‌هایی برای بحث انتقال به محل پرتاب و آماده شدن برای شلیک دارند. توسعه موشک‌های سوخت جامد و توسعه حامل‌های با تحرک بالا بخشی از این مشکلات را حل کرد. اما در این میان قدرت نوظهور موشکی جهان که موشک بخشی

بازدید معاون اجرایی سپاه از مرکز چاپ

پاسدار ایرج فرامرزی مسئول مرکز چاپ سپاه و سرهنگ علی کریمی جانشین این مرکز و مدیران بخش‌های مختلف درباره مراحل پیش چاپ، چاپ و پس از چاپ به معاون اجرایی سپاه و همراهان توضیح لازم را ارائه کردند و در خصوص کم و کیف دستگاه‌های این مرکز توضیح دادند. لیتوگرافی، چاپ، صحافی و انبار از جمله بخش‌های این مرکز بود که معاون اجرایی سپاه از آن‌ها بازدید کرد.

گفتنی است تمرکز بخشی به امور چاپی سپاه در این مرکز یکی از اهداف این بازدید بود.

سردار فرجیان‌زاده معاون اجرایی سپاه در بازدید از مرکز چاپ سپاه در جریان توانمندی‌ها و امکانات این مرکز قرار گرفت. به گزارش خبرنگار صبح صادق در جریان این بازدید سردار سرتیپ سعید فرجیان‌زاده معاون اجرایی سپاه از بخش‌های مختلف مرکز چاپ سپاه بازدید کرد و با روند جزئیات چاپ محصولات در مرکز چاپ سپاه آشنا شد.

در این بازدید که سردار پاشا محمدی مسئول دفتر و مشاور معاون هماهنگ‌کننده سپاه نیز سردار فرجیان‌زاده را همراهی می‌کرد، سرهنگ

LIVE

گفتگوی زنده سردار یدالله جوانی
معاون سیاسی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

سه شنبه ۲۰ آبان ساعت ۱۵:۳۰

@Basirat_fa @Basirat_f

بخش هم‌زمان از شبکه‌های اجتماعی
با همکاری کانال‌های منتخب: ثامن، بصیرت و صبح صادق

جناب آقای جواد صحرایی

شهادت ابوی گرامیتان جانباز سرافراز سردار سرتیپ رمضانعلی صحرایی از فرماندهان دوران دفاع مقدس را به شما، خانواده محترم متان و مردم شهید پرور استان مازندران تبریک و تسلیت می‌گوییم.

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعداللزاعی، فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی، فتح الله پریان، محمدرضا مهدیار اسماعیلی، حسین عبداللهی فر دیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی مدیر فنی: محمد صالح نادری صفحه آرا: علی اکبر هدایتی عکاس: حامد کوردزی ناظر چاپ: سعید قاسمی چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶ (۰۲۱) تلفن: ۷۷۴۶۰۱۰۰ و ۷۷۴۶۰۲۱۰ (۰۲۱) sswweekly.ir @ssweekly info@ssweekly.ir شماره: ۷۷۴۸۸۴۲۶ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۹۷۵ | دوشنبه ۱۹ آبان ۱۳۹۹

کتیبه سبز

داغ کابل

«جان پدر کجاستی؟» اما جواب کو؟ آن سرو خواب رفته به روی کتاب کو؟ آبادی ات کجاست؟ نفس می کشی هنوز می پرسی از خودت هله خانه خراب! کو؟ حاصل به غیر چشم تر از این عتاب نیست یا جز جویدن جگر از این خطاب کو؟ از زهر چشم ساقی پیر فلک ملول غیر از شرنگ، سهم تو از آن شراب کو؟ یک پا به پیش و پای دگر می کشد عقب چشمی به کوه محو فرود عقاب کو «اشک کباب، باعث طغیان آتش است» سهمت به جز چکیدن خون بر کباب کو؟ دادند نان سوخته ای از جگر تو را جز بر مدار خون تو یک آسیاب کو؟ خوردند گندمی که پس انداز کرده ای پس از تو جای این همه خرده حساب کو؟ خون شما به شیشه عالی جناب ها خونی به قدر مستی عالی جناب کو؟ ابر آمده است کو تب و تاب شکفتی؟ ابر آمده است در دهن غنچه، آب کو؟ در شامگاه فاجعه پس نی لبیک کجاست؟ دستی به زلف خونی چنگ و رباب کو؟ گیسو بریده، همفلس صبح کابلند در خون نشسته جامه در آن آفتاب کو؟ بوی تو را شنیده ام از باغ ارغوان ما را به قدر یک سحر از آن گلاب کو؟ درد صنوبران رشیدت به جان ما عکس ستارگان شهیدت به قاب کو؟ آن جا به شام مظلمه، هر سو سیاوشی ست اما کدام محکمه؟ افراسیاب کو؟ در چاه کابل است تو را هم تهمت می رد شغاد گمشده پشت نقاب کو؟ خون ستارگان تو بر سنگفرش هاست گیرم به قدر شیشه شکستن، شتاب کو بر صبح باغ می شنوی رقص شعله را نیلوفرانه حاصلت از پیچ و تاب کو؟ انگار ابرهای اجابت ستروند باران به وقت نافله مستجاب کو؟ کونعره سواری از آن سو به انتقام دستی از این قبیله به سرب مذاب کو؟

محمدحسین انصاری نژاد
۱۳۹۹/۸/۱۴

صبحانه فقط دلبسته او

وابستگی و دلبستگی، از آن مقوله هایی است که همیشه ذهن ها را به خود مشغول داشته است، از آن نظر که کدام بهتر یا بدتر است. اما همه به این قائلند که درباره نعمات دنیایی هیچ یک خوب نیستند. دل بستن به هر چه در این دنیا به ما می رسد، از آن نظر که ما را پایبند و اسیر خود می کند، خوب نیست. باید دانست این نعمات، امانت هایی هستند که در این دوره کوتاه عمر زینت زندگی است و هر لحظه امکان دارد خداوند امانتش را پس بگیرد. پس باید سبکبار بود، دل بستن جز به آنچه مداوم حضور دارد، لذت بخش نیست.

تلخند

رفتارهای کودکانه ترامپ و اعتراضات مردم آمریکا/ کارتونبیس: تجرید رویار از هلند

داستان

برج پوشالی آرزو

می ایستد. چند قدم توی اتاق کوچک خوابگاه راه می رود. از صدای بوق ممتد گوشی کلافه می شود. پالتوی قهوه ای رنگش را روی شانه می اندازد و تصمیم می گیرد قیافه اخم آلود پیرزن سرایدار را تحمل کند و با پرداخت پول بیشتر، تماس تلفنی کوتاه با خواهر دوقلویش برقرار کند. قبل از رفتن یکبار دیگر کنار پنجره کوچک اتاق می ایستد و از این زاویه به نیم تنه بلند برج ایفل، که از پشت ساختمان های سنگی و سیمانی پیداست، زل می زند. برج ایفل و رؤیاهایش برایش رنگ باخته است و نماد فرانسه با ستون های آهنی برایش دهن کجی می کند. از چند سالی که پای رسیدن به این رؤیا و تحصیل در فرانسه تلف کرده بود، پشیمان می شود. از وقتی پایش به فرانسه رسیده و در دانشگاه مورد علاقه اش مشغول به تحصیل شده بود، هر روز چهره پوشالی و رفتارهای سیاست مدارانه اش به بهانه آزادی بیان برایش رنگ باخته بود. سیاستمدارانی که برای هیچ کس ارزش قائل

نیستند و با توهین و رفتارهای نژادپرستانه راه را برای توهین و تمسخر دیگران فراهم می کردند. دیروز روزان، هم کلاس فرانسوی اش روزنامه و کاریکاتور پیامبر را جلوش گرفته و گفته بود: «این بزرگ شماس!» و با دو سه نفر دیگر بلند بلند خندیده و سر به سرش گذاشته بودند و انگار ضربه آخر را زده بودند. هر چند او با دلایل و استدلال منطقی سر بحث افتاده بود، اما سنگینی فضای کلاس را تحمل نداشت. لحظه ای آرزو می کند چشم باز کند و به جای این آهن پاره ها گلدسته های فیروزه ای مسجد را ببیند. به سرش هوای وطن زده است. دلش برای شنیدن آذان، که توی محله می پیچید، تنگ شده است. برای چادر نماز و تسبیح عزیز جان! باید هر چه زودتر خیر تصمیم جدیدش را به فاطمه بدهد. باید به تصمیم اشتباه تحصیل در فرانسه، اعتراف کند! کارت بانکی اش را از کیفش بیرون می کشد. ماسک و دستکش برمی دارد. در راه لبش بی اختیار به گفتن صلوات می جنبد.

مدیقه شاهسون

نویسنده

دختر جوان صفحات قرآن جیبی را که عزیز خانم روز آخر توی فرودگاه کف دستش گذاشته بود، ورق می زند. بوی کاغذ کاهی قرآن قدیمی بسا بوی عطر گل محمدی، تا عمق نفسش بالا می رود. دلش برای حال و هوای وطن تنگ شده، بی معطلی گوشی را برمی دارد تا با خواهرش تماس بگیرد و از تصمیم تازه ای که نگذاشته پلک روی هم بگذارد، به او خبر بدهد. انگشت کشیده اش شماره فاطمه را لمس می کند، چند بار این کار را تکرار می کند؛ اما هر بار صدای بوق نصفه و نیمه همچون باد پاییزی این روزها امیدش را تکه پاره می کند. ممکن است مشکل از خط تلفن همراهش باشد.

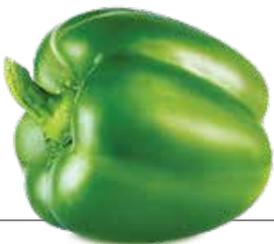
سلامت

ایمن شوید!

زها وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

ویتامین C که به ویتامین زیبایی هم معروف است، در بدن ساخته نمی شود. بنابراین باید از طریق غذا جذب شود. ویتامین C در بدن به صورت یک آنتی اکسیدان عمل می کند؛ از سلول ها در برابر آسیب ناشی از مواد شیمیایی مضر موسوم به رادیکال های آزادی که در اثر سوخت و ساز درون سلولی، آلودگی هوا، سیگار کشیدن و اشعه ماوراء بنفش به وجود می آید، محافظت می کند. به دلیل همین خاصیت آنتی اکسیدانی از سلول های پوست نیز محافظت می کند و در جلوگیری از پیری زودرس و ایجاد چین و چروک و خشکی پوست، نقش مؤثری دارد. این ماده ارزشمند برای رشد، تکامل و ترمیم کلیه بافت های بدن، جذب آهن، عملکرد صحیح سیستم ایمنی بدن، ترمیم زخم و نگهداری غضروف، استخوان و دندان نیز ضروری است. در این روزهای کرونا بی برای داشتن ایمنی مناسب ویتامین C را فراموش نکنید و از میوه ها و سبزی ها غافل نشوید؛ چرا که در بیشتر آنها یافت می شود. میزان مصرف روزانه توصیه شده ویتامین C برای مردان و زنان بزرگسال به ترتیب ۹۰ و ۷۵ میلی گرم است. لفلل دلمه ای، مرکبات و کلم بروکلی غنی ترین منابع هستند. جالب است بدانید یک لیوان لفلل دلمه ای خام ۲۸۳ میلی گرم ویتامین C دارد؛ در حالی که یک لیوان آب پرتغال تازه ۱۲۴ میلی گرم! گفتنی است، ویتامین C در اثر حرارت از بین می رود، پس مصرف سبزیجات و میوه ها به صورت خام بهتر از پخته است.

صادقانه

ولایت

یا مُحَمَّدُ الْوَلَّوْاْ عَبْدَا عَبْدَنِي حَتَّى يَنْقَطِعَ وَبَصِيرَ كَالشَّنِّ الْبَالِي، ثُمَّ أَتَانِي جَاجِدَا الْوَلَايَتِكُمْ مَا أَسْكَنْتُهُ جَنَّتِي وَلَا أَظْلَمْتُه نَحْتُ عَرُوشِي. در حدیث معراج است که خدای متعال به پیامبر اکرم (ص) فرمود: ای محمد! اگر بنده ای آن قدر مرا عبادت کند که بنده اش از هم بگسلد و همچون مشک خشکیده و خالی شود، سپس به دیدار من آید، در حالی که ولایت شما خاندان را منکر باشد، هرگز او را ساکن بهشت خود نمی سازم و زیر سایه عرشم او را پناه نمی دهم.

بحار الانوار، ج ۸، ص ۳۵۵، ح ۱۸

قبیله عشق

عارف الشهداء

یکی از روزهای مساه مبارک رمضان مهمان داشتیم و مادرم هم مریض شده بود و داخل بیمارستان بستری بود. من از این قضیه خبر نداشتم. وقتی مهمان ها رفتند، عبدالمهدی گفت: «آماده شو باید جایی برویم.» رفتیم بیمارستان. اول من پیش مادرم رفتم. قرار بود که فردای آن روز مادرم را به دلیل عارضه قلبی عمل کنند. عبدالمهدی بعد از من به دیدار مادرم رفت. او بالای سر مادرم دعایی خوانده بود و برگشتیم خانه. فردا مادرم حالش خیلی خوب نبود و مدام می گفت: من نیاز به عمل ندارم. وقتی آزمایش ها و عکس را دوباره تکرار کردند، دکترها هم به همین نتیجه رسیدند که نیازی به عمل نیست. مادرم گفت: «وقتی عبدالمهدی آن دعا را بالای سرم خواند، حالم دگرگون شد انگار که اصلاً مریض نبودم.» شاید به یمن خواندن آن دعا و اخلاصی که عبدالمهدی داشت، خدا به مادرم شفا عنایت کرده بود.

به نقل از همسر شهید

عبدالمهدی مغفوری در سال ۱۳۳۵ در کرمان در خانواده ای متدین به دنیا آمد. پدرش روضه خوان بود و مخارج زندگی را از پشت دار قالی باقی فراهم می کرد. عبدالمهدی در سایه چنین خانواده ای رشد کرد و تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در کرمان به پایان برد. آنچه او را از دیگر هم سن و سال هایش متمایز می کرد، پایبندی اش به دینداری بود. او پس از پایان دوره دبیرستان در دانشسرا پذیرفته شد و در رشته برق فوق دیپلم گرفت. عبدالمهدی در موقعیت های مختلف، در لشکر ۴۱ ثارالله و بسیج، جهاد کرد و سرانجام در عملیات کربلای ۴ به درجه رفیع شهادت نائل آمد.

فاطمه سادات طلایی

حسن ختام

دلنگ آقا

اشکم سرازیر شده است. رسماً دارم گریه می کنم. می گذارم این گریه های بی زبان، زبانم باشند. نمی دانم چرا، ولی یک خجالت ریزی می دود توی وجودم. سرم را خم می کنم و آرام، بی اینکه کسی متوجه بشود دستمال سفید روضه ام را از توی جیبم بیرون می کشم. بوی دست مادرم را می دهد. آن را به دستم سپرده بود و گفته بود یک وقت کم نیاوری، دلنگی نکنی، ایمانت شل نشود، مهربانی مادرم، در برابر محبت پدرا نه مولای مان ذره ای بیش نیست. دلنگشان هستم. بریده بریده چندین و چند مرتبه نامش را صدا می زنم و نفس عمیقی می کشم. پشت دستم را بالا می آورم و بوسه ای به سنگ انگشتر عقیقی که در آن نام مبارک صاحب الزمان کنده شده، می نشانم.

یاصاحب الزمان (عج)